

BÁCSMEGYEI NAPLÓ

XXIX. évfolyam.

Szubotica, 1928. CSÜTÖRTÖK, július 26.

199. szám

Telefon: Kladóhivatal 8-58 Szerkesztőség 8-10. 8-52, 970.

Megjelenik mindennap reggel. Ünnepek után és hétfőn is.

Előfizetési ár negyedévre 165 din.

Szerkesztőség, kladóhivatal és könyvosztály, Szubotica

Zimaj Jovin trg. 3. (Minerva palota)

Még ez is . . .

A bukaresti rendőrprefektúra jelentést készített a kapitalista társadalmi rend egyik természetes kísérőjéről, korunk orvoslást kívánó súlyos betegségről — ne kerüljessük tovább: mondjuk ki — a prostitúcióról. Ebben a könyvben, most a bukaresti rendőrprefektusnak annyi mondanivalója van a tárgyról, hogy jelentése valósággal könyvvé dagadt, többek közt leszögezi azt a szomorú tényt, hogy Romániában a leánykereskedők áldozatai legnagyobb részben a kisebbségi népek leányai közül kerülnek ki.

Hogy így van-e, azt bájos ellenőrizni. A hivatalos jelentésekkel szemben — Romániában — különösen, ha azok a kisebbségekre vonatkoznak, minden kételkedés jogosult. A hivatalos jelentések és megállapítások, ha a kisebbségeket bántani sérteni, lekicsinyíteni kell — Romániában — nem tulságos skrupulozítással ragaszkodnak az igazsághoz. De higgyük el, hogy igaz, amit a román hivatalos jelentés mond. A kisebbségeknek a tény miatt minden okuk megvan szomorkodni, kétségbeesni, csak egyre nincs okuk: szégyenkezni. Mert nem a kisebbségi nemzethez tartozók szégyene az, ha leányaik és asszonyaik a prostitúció karjaiba hullanak s még kevésbé bizonyíték amellett, mintha az erkölestelenség a kisebbségi népek soraiban nagyobb volna, mint az uralkodó népek között. A prostitúció gazdasági és társadalmi jelenség s áldozatai között legkevesebben vannak azok, akiket csupán a »vérük« vitt a szerelmi vásárra, a legtöbb gazdasági okból sodródnak erre a szomorú pályára, amelynek vége legtöbb esetben a kórház, a tolonkocsi, a szublimát, vagy az önként választott halál valamely más formája. Azok közül, akik mint prostituáltak keresik kenyerüket, a legtöbbben tényleg kenyeret akarnak keresni, jobb megélhetést, mint amit a család s amit a munka képes nekik adni. Ha a kisebbségi népek leányai, asszonyai kerülnek ki tömegesen a bűn országújára, ez azt jelenti, hogy leginkább a kisebbségek élnek olyan gazdasági körülmények közt, hogy kénytelenek boldogulásukat ezen a módon keresni.

Emlékezhetünk, a háború alatt hozzánk is eljutottak azok a vér-lázító statisztikák és kímáztatások, amelyek arról szóltak, hogy Belgiumból és a németek által megszállt francia területekről hány asszony és leány került a német nyilvános házakba s hányan kerültek az utcára. A mi felháborodásunk nem a háború belga és francia asszony-áldozatai ellen irányult, hanem a »győztes« németek ellen, akik a megszállt területeken olyan gazdasági és társadalmi helyzetet teremtettek, amely az ott élő őslakosság asszonyait és leányait a prostitúcióba kergette. Nem a sanyargatott belgák és a megsarcolt franciák szégyene volt, hogy az asszonyaik erkölestelenné lettek, hanem a hódítóknak illett volna pirulni miatta. A bukaresti rendőrprefektus azért foglalta be jelentésébe azt, hogy a szerelm rendőri ellenőrzés alatt álló hivatásos művelői legnagyobb részben magyarok és németek, hogy valami bántót mondjon a romániai magyarokról és

németekről. Aki azonban elolvassa ezt a jelentést, annak meg kell ebből látni, hogy a kisebbségektől Romániában nemcsak iskoláikat, nemcsak kenyerüket, megélhetésüket vették el, hanem a családi életük tisztaságától is megfosztották őket. Ha más nem is intené Európát, hogy a kisebbségi kérdést ne hagyja szabad martalékaul a gazdasági,

társadalmi és politikai uralomra törő többségeknek, az ilyen hivatalos jelentéseknek mementóul kellene szolgálniuk. Európa sokkal érzékenyebb a leánykereskedelem gazdasági iránt, mint a kisebbségek száz baja és ezer jaja iránt. A Népszövetségnek a leánykereskedelem elleni védekezésre külön szekciója van, amelyet sokkal könnyebben vesznek, mint

azt a szekciót, amelyet a kisebbségi panaszok orvoslására állítottak fel. A román hivatalos jelentésből az tűnik ki, hogy a prostitúció is kisebbségi kérdés. A kisebbségi problémákat kell tehát az okosság, az emberiség, a bölcs belátás szellemében megoldani, ha egyéb súlyos társadalmi problémák orvoslása terén eredményt akarnak elérni.

A radikális és demokrata klub támogatja Korosec misszióját

A demokrata klub egyhangulag, a radikális klub szótöbbséggel hozta meg határozatát — Pribicevics visszautasította Korosec meghívását. — Elentétek a kormánykoalíció pártjai között a miniszteri tárcák betöltése körül

Csütörtökre várják a kormány megalakítását

Beogradból jelentik: Korosec kormányalakítási megbízása alapján már kedden este megkezdte tanácskozásait a pártvezérekkel az új kormány összeállításáról. A szerdai napon a deszignált miniszterelnök folytatta ezeket a tanácskozásokat és összeült a kormányklubok: a demokrata és a radikális képviselőklub is, hogy állást foglaljanak Korosec kormányalakítási kísérletével szemben.

Ugy a demokrata, mint a radikális klub elvben hozzájárult ahhoz, hogy a négyes koalíció új kormányának elnöke ne az ő soraikból kerüljön ki, hanem Korosec legyen a miniszterelnök.

Ez azonban különösen a radikálisoknál nem ment minden ellenzés nélkül: a radikális klubban az egyébként meglehetősen kevés számú képviselők közt akadnak négyen, akik nyíltan a Korosec-féle kormánykoalíció ellen szavaztak. Emellett a radikálisok és a demokraták közt nézeteltérések merültek föl az új kormányban való képviseletük számaránya tekintetében.

A demokraták egyenlőséget kívánják és számárányuknak megfelelően négy miniszteri tárcát helyett ötöt követelnek, köztük egy fontos reszortot.

a belügyi vagy a pénzügyi tárcát.

Az esti órákig még nem sikerült ezeket az ellentéteket átüldölni, általában azonban az a vélemény, hogy ezek az ellentétek nem lesznek oly mélyrehatóak, hogy megakadályozzák a négyeskoalíció új kormányának megalakulását, amely a kormánypártok szerint az egyedüli lehetőség a mostani helyzetben.

Hogy a kormány megalakulása után a helyzet hogyan fog fejlődni, arra nézve eltérők a vélemények. Az egészen világos, hogy a parasztdemokrata koalíció a nyílt harc bejelentésének tekint a szerbiai pártok részéről ennek a kormánynak megalakítását és támogatását és ezt a harcot nem fogja tétlenül nézni, hanem a jelek szerint elhatározó lépésekre készül.

Hogy mi lesz a parasztdemokrata koalíció további taktikája, arról egyelőre halogatnak a koalíció körében,

amint hogy nem lehet azt sem tudni, hogy az új kormány milyen eszközökkel akarja ezt a harcot lefolytatni. A legközelebbi jövőre nézve egyelőre azt a prognózist lehet felállítani, hogy mindkét fél megfigyelő állásokba fog helyez-

kedni és előreláthatólag a másik fél részéről fogja várni a kezdő lépéseket.

A centrális probléma az új kormány számára ismét csak a parlament munkaprogramja lesz.

Miután Korosec mandátuma munkakormány megalakítására szól és ez magában foglalja a parlament együttartását. Bizonyos jelek arra mutatnak, hogy

az új kormány egyelőre nem fog ezzel a parlamenttel érdemes munkát végezhetni.

A kormánypártok körében azt beszélnek, hogy a parlament eleinte csak két-három ülést fog tartani és pedig elsősorban azért, hogy a parlamenti gyilkosság főbűnösének, Raesics Punitának, valamint a bűnrészességgel vádolt képviselőknek — akinek kiadatását a vizsgálóbíró szerdán kérte a parlamenttől — mentelmi jogukat felfüggeszessék és a bíróság rendelkezésére bocsássák őket. Ezután a parlament előreláthatólag hosszabb szünetet tart, esetleg az ülészakot királyi ukázzal be is fogják rekeszteni

és ősszel, amikor már világosabban látszik majd a szembőlálló felek és kialakultak a parasztdemokrata koalícióval való harc kontúrjai, újból vizsgálat alá veszik a helyzetet és ez előreláthatólag mégis csak a parlament feloszlására és az új választások kiírására vezet.

Korosec tanácskozása Davidovicsal

Korosec a pártvezérekkel való tanácskozásait szerdán délelőtt Davidovics Ljubával folytatott tanácskozása nyitotta meg. Davidovics a belügyminiszteriumban kereste fel a deszignált miniszterelnököt, aki közölte vele, hogy minél előbb meg akarja valósítani mandátumát és kérte a demokrata párt támogatását.

Davidovics elvben megadta hozzájárulását ahhoz, hogy a demokrata párt részvételével Korosec kormányt alakítson.

A részletekre vonatkozólag azonban azt a fenntartást közölte, hogy előbb a klubját kívánja meghallgatni. Davidovics ezután az építészeti miniszteriumba ment, ahol az együtt levő demokrata minisztereknek beszámolt Koroseccal folytatott tanácskozásáról. A konferencia résztvevői egyhangulag jóváhagyták Davidovics álláspontját. Valamennyien átmentek innen a demokrata klubba, ahol klubülés foglalkozott az új kormány kérdé-

sével. Az ülés előtt Davidovics az újságíróknak arra a kérdésre, hogy meg van-e elégedve az új mandatáriussal, a következőket mondotta:

— Ez már abból is látszik, hogy azonnal gratuláltam neki. A demokrata párt megelégedett, mert a válságnak parlamentáris megoldását kívánta és a döntés ilyen is lett.

Korosec és Pribicevics levélváltása

Korosec a következő levelet intézte Pribicevics Szvetozárhoz:

— Miniszter Ur! Öfelsége a király tegnap, e hó 24-én megbízott új kormány megalakításával. A parlamentáris rend szerint tanácskozásokat kezdem a pártvezérekkel és kötelességemnek tartom, hogy a parasztdemokrata koalíció részéről elsősorban az ön, mint e koalíció egyik vezérének véleményét meghallgassam. Kérem szíveskedjék közölni velem, hol és mikor találkozhatunk a legrövidebb időn belül délelőtt. Fogadja ez alkalommal is kitűnő tiszteletem kifejezését. Dr. Korosec Anton.

Pribicevics azonnal válaszolt Korosecnek a következő levélben:

— Miniszter Ur! Miután az a rezsim, amelynek Ön egyik fő képviselője, szerencsétlenül volt egész nemzetünk számára és harcot kezdett az egész horvátországgal, valamint mindazokkal a szerbekkel és szlovénekkal, akik a horvátokkal való nemzeti egységet és velük a testvéri együttélést tekintik ideáljuknak, továbbá abból az okból, hogy a négyes koalíció képviselői az ön mandátumát abba a parlamentbe való visszatérésként jellemzik, amelyben horvát képviselőket gyilkoltak meg, ezért nincs miről tanácskoznom Önrel azon a találkozáson, amelyre meghívni szíveskedett és a parasztdemokrata koalíció nevében kijelentem, hogy ezt a találkozást feleslegesnek tartom. Pribicevics Szvetozár, a parasztdemokrata koalíció elnöke.

A demokrata klub egyhangulag támogatja Korosec ajánlatát

A demokrata klub szerdán délelőtt fél-tizenegykor ülést tartott, amelyen Davidovics Ljuba bejelentette, hogy Korosec együttműködésre szólította fel a demokratákat és megkérdezte, hogy támogatják-e kormányát. Hangsúlyozta, hogy

az új kormány programját és munkarendjét maga az új kormány fogja megszabni.

Ezután nagyobb vita fejlődött ki, amelyen Setyerov Szlávko követelte, hogy elvi alapon jöjjön létre a megállapodás az új kormány megalakítása tekintetében. Azt kívánta, hogy a demokraták olyan tarcákat kapjanak, ahol segíthetnek a népen. A régi kormányban különösen radikális miniszterek vezetése alatt álló minisztériumokban eddig nem fejtették ki eredményes munkát. Korosec akcióját hajlandó támogatni. Ognjanovics Vása szintén az új kormány mellett szólalt fel s azt követelte, hogy a pénzügyminiszter új ember legyen, lehetőleg demokrata. Glisics Milán és Rajkovic Dragutin felszólalása után a klub egyhangulag elhatározta, hogy

támogatja Korosec misszióját.

Davidovics kijelentette, hogy érintkezésbe lép Koroseccal a további részletekre vonatkozólag, főleg a kormány összeállítására tekintetében.

A radikális klub ülése

A radikális klub délelőtt szintén ülést tartott. Az ülésen 40 képviselő szólalt fel. Vukicsevics Velja nyitotta meg az ülést és hangsúlyozta, hogy bár többször figyelmeztette a képviselőket, hogy tartózkodjanak Beogradban, most, mikor ilyen fontos kérdéssel van szó, csak nagyon kevesen vannak jelen. A klubnak azonban határozni kell. Elmondta ezután, hogy Korosec közölte vele, hogy megbízást kapott kormányalakításra és kérte a radikális klub támogatását.

Először dr. Kojics szólalt fel, aki hangsúlyozta, hogy a június 20-iki események még súlyosabbá tették az ország amugy sem kedvező helyzetét, mert a faji harcok fantomját is felidéztek. Egy hosszantartó krízis után Koroseccal akarják a helyzetet megoldani, amennyire a Sumadija hangulatát ismeri, szükségesnek tartja kijelenteni, hogy ez a megoldás nagyon rossz és sem az országnak, sem a radikális pártnak nem használ. A június 20-ika utáni, a nép egy részében keletkezett pszichológiai jelenségekkel is számolni kell. Ha Vukicse-

vicsnek távoznia kell, miért jön most Korosec. Ez a radikális párt degradálását jelenti, mert ezzel elveszteni döntő szavát az államügyek vezetésében, holott ha Vukicsevics kormánya felelős az eseményekért, akkor felelős a kormánynak rendőrmisztere is. Dragovics Mihutin és Trifunovics Misa szintén a Korosec-féle kombináció ellen beszél, míg Kosztics Milán támogatni kívánja Korosecet. Semajo Demajo Korosec ellen van, hangsúlyozta, hogy Korosec megbízatása csak a radikális pártban levő áldatlan viszonyok következménye.

Korosec belép a radikális klubba?

Ezután Vukicsevics Velja szólalt fel és hangsúlyozta, hogy Korosec megbízatása nem jelenti a radikális klub degradálását, legfeljebb azt, hogy a radikális klub áldozatokat hoz az országnak. A klub július 3-ának határozatát hozott, amelyben a kormány lemondását kívánta, hogy koncentráció jöhessen létre. Sztanojevics Áca érintkezésbe lépett az ellenzékkel és a leghatározottabban visszautasították. Tanui voltunk annak — mondotta Vukicsevics — hogy Radics utasította el Sztanojevicsét. Radics és Pribicsevics először maguknak követelték a kormányt, azután semleges kormányt akartak. Megállapítható, hogy a radikális párt és a négyes koalíció a semleges kormány mellett foglalt állást s ezzel az engedékenységgé végső határáig ment.

Korosec kijelentette, hogy közel áll a radikális párthoz és valószínű, hogy

Korosec be fog lépni a radikális klubba.

Az egyik alelnöki állást rezerválják neki. Korosec mandátuma nincs a radikális párt érdekei ellen.

Vukicsevics ezután szavazásra terjesztette a kérdést és

a klub négy szavazat ellenében elfogadta azt a javaslatot, hogy Korosec akcióját támogatja.

Ellene szavaztak Trifunovics, Kojics, Dragovics és Semajo Demajo.

Pribicsevics nyilatkozata Korosec mandátumáról

Pribicsevics Szvetozár délután öt óra körül lakásán fogadta az újságírókat. Arra a kérdésre, mi a véleménye Korosec mandátumáról, Pribicsevics ezeket mondotta:

— Korosec levelére adott válaszomban meghatároztam álláspontunkat. Ez már korábban megállapított álláspont volt, de tegnap telefonon újból megállapítottunk Radics ural, hogy

a négyes koalíció semmitéle meg-hívásának nem teszünk eleget.

Ez a koalíció teremtette meg a mai politikai helyzetet az országban és ezzel semmitéle kontaktusunk sem lehet. A négyes koalíció provokálása az egész horvát népnek és egyúttal azoknak a szerbeknek és szlovéneknek, akik a horvátokkal egynek érzik magukat és akik a nemzeti egységet őszintén, nem pedig ravaszul és kétértelműen fogják fel. Itt harcot akarnak a horvátokkal, ezért jelentkezik a szintén újból a négyes koalíció.

— A négyeskoalíció minden kormányával szemben ugyanaz az álláspontunk. Ami speciálisan Korosecet illeti, ő a főképviseleje a belügyminisztérium ama rendszerének, amelyet népünk történelme véresnek fog nevezni. Korosec együttes vacsorája Markovics Lázárral és Sztojadinovics Milánnal szimbolizálja az új kormány jellegét, ha az egyáltalán megalakul.

— Nem helyénvaló állítás az, hogy a parasztdemokrata koalíció döntötte meg a semleges kormánykombinációt. Mindenekelőtt ami javaslatunkban a legfőbb volt: a választások, nem pedig a semleges kormány. *Javaslatunk azt hangoztatta, hogy választási kormány alakuljon, akár ellenzéki, akár semleges.* Ebből látszik, hogy számunkra a választás a fő. Kormányról csak azért volt szó, mert valakinek vezetni kell a választásokat. Ellenzéki, vagy semleges kormányt azért javasoltunk, hogy teljes garanciája legyen a választások szabad-

ságának. Ezenkívül hangsúlyoznom kell, hogy semmi befolyást sem gyakoroltunk azokra a személyekre, akiket mint semlegeseket hívtak Beogradba.

— Itt azonban mindenáron tovább is együtt akarják tartani ezt a parlamentet. Ez pedig más szavakkal annyit jelent, hogy késhegyig menő harcot akarnak. Magától értetődik, hogy

sem mi, sem az a nép, amelyet képviselünk, ennek a parlamentnek egyetlen határozatát sem fogja elismerni és nem tartjuk kötelezőnek magunkra nézve.

Népünk minden embere így beszél, az azonban természetes ebben a pillanathan csak teoretikus értelmű, mert hiszen morálisan lehetetlen, hogy a parlament összeüljön.

Pribicsevics ezután polemizált Grol Milánnak egy nyilatkozatával, amelyben a közoktatásügyi miniszter kifejtette, hogy az államalakulás taktikáinak külön törvényei vannak.

Korosec a királynál

Korosec Antun deszignált miniszterelnök szerdán délután egy óras audien-cián volt a királynál, akinek beszámolt tárgyalásainak eredményéről, hogy a négyes koalíció pártjai elvben hozzájárultak az új kormány megalakulásához.

A demokrata klub ülése

Szerdán délután fél hétkor a demokrata klub rövid ülést tartott, amelyen Davidovics Ljuba beszámolt arról, hogy Sztanojevics Áca a radikális főbizottság nevében kijelentette előtte, hogy

a radikális párt főbizottsága is támogatja az új kormányt.

Igy elesik az a kifogás, hogy nem a kompakt radikális párt áll a kormány mögött.

Sztanojevics Áca délután hat órákor az udvarnál volt, de saját kijelentése szerint csak az udvari miniszterrel tárgyalt.

Csütörtökre várják a kormány megalakulását

Az új kormány kinevezését csütörtökre várják, ami csak azért késett eddig is, mert az egyes tarcák betöltése körül folyó tanácskozások még nem fejeződtek be. A kombinációk természetesen megindultak az új kormány tagjaira vonatkozólag és ezeknek a találgatásoknak során sok új név merült fel.

A belügyi tarcát a demokraták maguknak követelik, a radikálisoknak is több jelöltjük van erre a reszortra, a

legkomolyabb jelölt Andrics Vlada eddigi agrárreformminiszter. Sztankovics földmívelésügyi miniszter valószínűleg megmarad a kormányban, de komolyan emlegetik Lalosevics Jócót is, aki az igazságügyi tárca jelöltje. Valószínű, hogy Szubotics Nikola, a pénzügyi bizottság elnöke is helyet kap a kormányban. A demokraták vajdasági jelöltje dr. Ribár Iván, akinek szintén nagy esélyei vannak a miniszteri tarcára.

Az új tizdinárosok premierje

Szerdán bocsátották forgalomba az új tizdináros bankjegyeket

A Narodna Banka szubotical fiókja szerdán hozta forgalomba az új tiz dináros bankjegyeket. Az új tiz dinárosok a Banque de France nyomdájában készültek, a francia állami bank papírján. Ezt a speciális bankjegypapírt sehol másutt nem tudják előállítani. A viznyomása egy habérkoszorus női fejét ábrázol, azonkívül a színek összeállítására is olyan, hogy lehetetlenné teszi a bankjegy utánszát. Az új tiz dinárosok valamilyen kisebbek a régieknél, fehér alapon narancssárga, világoskék és vörös színek váltakoznak. Egyik felén a koronát tartó kétfejű sas, másik oldalán egy koszorus szőke női fej ezzel a szöveggel:

A Szerb-Horvát-Szlovén Királyság Nemzeti Bankja fizet a bemutatónak TIZ DINÁRT törvényes ércpénzben.

Dr. Protics Gyorgye Weiffert igazgatósági tag. kormányzó.

A bankjegy hamisítása a btk. pénzhamisítási büntettkre vonatkozó előírásai szerint büntettkre.

Beograd, 1926. május 26.

Az új pénz hasonlít az ezer dináros-hoz. Száz darab tiz dináros egész

könnyen össze lehet téveszteni egy darab ezer dinárossal.

A bankjegyet 1926. május 26-án bocsátották ki és azóta két bankkormányzó is ült a Narodna Banka igazgatói székében. Az új tiz dináros Weiffert bankkormányzó irta alá, aki azóta nyugalomba vonult, míg az utána következő bankkormányzó, Szrecskovics, meghalt.

Az új tiz dinárosok premierje nagyon jól sikerült, a közönség valóságos megröhhanta a Narodna Banka szubotical fiókját és a kávéházak terraszain, amikor felbukkant a főpincér kezén az első új bankjegy, valóságos tumultus támadt, mindenki látni akarta a tetszetős, új tiz dináros. Ő ma a nap hőse, az emberek úgy beszélnek róla, mint egy kedves, régnem látott ismerőről és az uccán kérdezik egymástól:

— Láttá már? Megjött!

— Olyan csinos, gusztyusos!

— Én még nem tudtam a közelébe jutni.

A Narodna Banka tényleg kissé fukaron bánik az új tiz dinárossal. Ebből a sajtótermékből például még a lapoknak sem küldtek bírálati tiszteletpéldányt.

A párisi csehszlovák követ feleségének kellemetlen kalandja egy kedélyes rablóval

Egy álarcos, revolveres férfi elrabolta a követné ékszerait A rablás előtt nagy lakomát csapott az éléskamrában

Párisból jelentik: Osusky István párisi csehszlovák követ feleségét az elmúlt napokban kellemetlen kalamitás érte. Egy álarcos, revolveres betörő behatolt hálószobájába és az asszony szemeláttára elrabolta százötvenezer korona értékű ékszerét. A rablótámadás részleteiről Osusky a következőket adta elő a nyomozó közegeknek:

— Hajnali öt óra körül, amikor még legmélyebb álmatam aludtam, hirtelen fölriadtam valami neszre. Figyelni kezdtem s néhány pillanat múlva észrevettem egy férfit, aki jobb kezében lővérsre tartott revolverrel, a balkezeiben villanylámpával lépett be a szobámba. A rabló alacsonytermetű férfi volt. Arcát álarcos fedte. Hozzálépett, rámirányította revolverét s rámkialtott:

— Ne mozdulj! Ide az ékszerekkel!

Rámutatott a szomszéd szobára, melyben előző este egy fiókba gyűrűimet és gyöngygyakékemet tettem. A rabló elvette az ékszereket, aztán még gondosan átvizsgálta a butorokat s végül ironikus köszöntéssel eltávozott.

A párisi rendőrség a rablásról jelentést adott ki, amely többek között a következőket tartalmazza. A rablótámadás elkövetésének módja amellott bizonyít, hogy a rabló kitűnően ismerte a követ-ség helyi viszonyait. Mielőtt munkához látott volna, benyitott a konyhával szomszédos éléskamrába, ahol jölkött, majd a legfinomabb borból hajtott fel egész üveggel. Csak azután tette meg előkészületeit a rablás végrehajtására. Lábat rongyokba csavarta, majd visszatért a konyhába, ahol magához vette a szobakulesokat. Azután egyenesen a követi lakás balszárnya felé tartott, ahol Osusky né hálószobája van. A követ hálószobája a jobbszárnyon fekszik, úgy

hogy a követ a rablásról csak a tettes elmenekülése után értesült. Osusky né ékszereinek nagy része a követ lakosztályában, egy safes-ben van elhelyezve, úgy hogy Osusky né fiókjában csak azok az ékszerek voltak, melyeket az asszony előző este magán viselt. Ezeknek értékét 100—150.000 cseh koronára becsülik. Mikor a rabló befejezte munkáját, még körülnézett, hogy mit vihethet még el. Osusky né ekkor rákiáltott:

— Most már elmehetne!

Mire a rabló kedélyesen így válaszolt:

— Nem sietős a dolgom.

A rabló azután olyan mozdulatot tett, mintha a lakás többi részét is át akarná kutatni s be akart lépni abba a szobába, ahol a követ gyermekei aludtak. Osusky né azonban kérte, hogy ne költse fel a gyermekeket. Mire a rabló ráhagyta: Jól van.

Ezzel elküszönt és eltűnt azon az uton, amerről jött.

Osusky né azonnal értesítette a követ-ség kapusát, aki revolverrel rántva sietett a rabló után, de ez már akkor messze járt. A kapus még látta, amikor átvette magát a kert rácsán s eltűnt az ucca végében. A rendőrséget azonnal értesítették az esetről, amely megindította a nyomozást.

Ferdo Čulinović:

B U R A

című novelláskötete kapható a

Minerva rt. könyvosztályában

Ara 20 dinár

Torzsa községnek nem kell komeszár

A község képviselőtestülete tiltakozott az előjáróság kinevezése ellen

Noviszadról jelentik: Torzsa község képviselőtestülete ülést tartott, amelyen bemutakozott a főszolgabíró által kinevezett községi előjáróság.

Az ülésen, amelyen Wolf András kinevezett községi bíró elnökölt, a napirend letárgyalása után viharos jelenetek játszódtak le. Nádies Miklós azt a kérdést intézte Wolf elnökhöz, mondja meg, hogy kinek a megbízásából elnökölt a képviselőtestület ülésén. A bíró erélyesen tiltakozott a kérdés ellen és megtagadta a választ, mire a képviselőtestület tagjai nagy lármába törtek ki. A képviselőtestület határozati javaslatot fogadott el, amelyben tiltakozik az előjáróság kinevezése ellen és kijelenti, hogy *semmiképpen felelősséget nem vállal a komesszár hivatalos működéséért.* Ezt a határozatot nemcsak a többséget alkotó németpártiak, de a radikálisok is megszavazták.

A további fejlemények elé nagy érdeklődéssel tekintenek Torzsa községben.

Gyilkosság a tartásdíj miatt

Leszúrta volt vadházastársát egy szlavóniai földműves

Nasicéről jelentik: A szomszédos Sutine-Gyurgyovác községben Radojesics Sztankó földműves a nyílt uccán leszúrta volt vadházastársát, Novakovic Milicát.

Az asszony néhány évvel ezelőtt elhagyta Radojesicet, aki iszákos és kötekedő életmódjával elviselhetetlenné tette az együttélést. Magával vitte az asszony gyermeküket is és annak neveltetése céljára járandóságot követelt az apától, aki ellen gyermektartási keresetet is indított. A bíróság a napokban hozott ítéletet, amelyben kötelezte az apát, hogy a gyermek anyjának huszezer dinárt fizessen.

Ez annyira felbőszítette Radojesicet, hogy bosszút fogadott Novakovic Milica ellen. Megleste az asszonyt, amikor két barátjával sétálni indult. Késsel támadt rá és kétszer mellébe döfte, úgy hogy az asszony vértől borítva rogyott össze. A súlyosan sebesült áldozatot Oszijekre szállították kórházba, állapota életveszélyes. Radojesics a tett elkövetése után elmenekült, de a csendőrség elfogta és átadta az ügyészségnek.

Jugoszlávia

hazai gyártmányú gépekkel vesz részt a kisantant repülőversenyén

Amisztus első napjaiban Prágából kiinduló katonai repülőverseny lesz, amelyben a kisantant és Lengyelország katonai pilótái is részt vesznek.

Különös jelentőséget kölcsönöz a versenynek az a körülmény, hogy a versenyben résztvevő gépek kétharmada a kisantant államokban készült és így eredményeiket össze lehet hasonlítani a külföldi gépek teljesítményeivel.

A csehszlovák katonai pilóták kifenc repülőgéppel vesznek részt a versenyen. Ezek a gépek mind csehszlovákiai gyártmányúak. A motorok átlagos ereje körülbelül ötszáz lóerőnek felel meg és az elérhető maximális repülési sebesség óránként 260 kilométer.

A románok két Breguet XIX. és három Potez XXV. gépet jelentettek be, amelyek hétszáz lóerős motorokkal vannak felszerelve. A versenyen résztvevők közül csak a románoknak nincs hazai gyártmányú gépük és kizárólag erre a versenyre öt új gépet szereztek be. Ezekkel a gépekkel 240 kilométeres gyorsaságot érhetnek el.

A lengyelek három Potez XXV., két W. Z. X. és egy Lublin gépet neveztek be, utóbbit Lengyelországban gyártották. Az egyik gépen legmodernebb 720 lóerős Lauraine motor van elhelyezve,

amely a versenyben résztvevő gépek közül a legerősebb motor.

Jugoszlávia két Breguet XIX., két Potez XXV. és két hazai Fizir elnevezésű és típusú gépet nevezett be. A gépek 450-500 lóerős Hispano motorral és egy 450 lóerős Lauraine motorral vannak felszerelve. A gépek óránkénti sebessége meghaladja a 220 kilométert.

A verseny feltételeit és a gépek any-

gát tekintve a győzelemre a legtöbb kilátásuk a románoknak és a csehszlovákoknak van, akik gyors gépekkel és erősebb motorokkal rendelkeznek, míg a jugoszláv légi felszerelés rendszeres és céltudatos és elsősorban a hadi szükségletek fedezését célozza. A jugoszláv repülőgyártás annyira fejlődött, hogy a jövőben már idehaza lehet Breguet és Fizir gépeket nagyszámban előállítani.

Vilmos excsászár visszatéréséről álmodozik

A hollandok figyelmeztetik ígéretere, hogy tartózkodik a politikától

Berlinből jelentik: A volt német császár Sulzbach Redt hadnagyhoz táviratot intézett, amelyben

Vilmos excsászár kijelenti, hogy hadseregének régi harci kedve ismét visszatér, ha elfoglalja trónját és uralkodó hercegeivel együtt hozzájárul majd Németország felszabadításához.

A távirattal kapcsolatban a német köztársasági panaszbizottság tiltakozott

a holland kormánytól és rámutatott arra, hogy

az excsászár távirata a hollandok vendégjogának megsértését jelenti és a német belpolitikai, valamint az általános európai békét veszélyezteti.

A holland sajtó azt kívánja a belügyminisztertől, hogy figyelmeztesse az excsászárt ígéretere, mely szerint hollandiai tartózkodása alatt minden politikai tevékenységet megszüntet.

Merényletet követtek el Morones mexikói miniszter ellen

A mexikói köztársasági és agrárpárt el akarja távolítani az összes szocialista állami funkcionáriusokat

Newyorkból jelentik: Mexikói lapjelentések szerint a fővárosban makacsul tartja magát az a hír, hogy

Morones lemondott szocialista munkügyi miniszter ellen merényletet követtek el és több revolvérvéssel súlyosan megsebesítették.

Mint Mexikóból jelentik, a köztársasági és agrárpárt koalíciója Morones szociáldemokrata miniszter lemondásával korántsem éri be, hanem most azt követeli, hogy a kormány bosszúsa el az összes vezetőállásban levő szocialista tisztviselőket. A

koalíció ezenkívül a szocialista képviselőknek a parlamentből való eltávolításához is ragaszkodik.

A pártkoalíció végül bizottságot alakított meg, amely azzal a kérdéssel foglalkozik, miképpen volna lehetséges egyes mexikói tartományok szocialista kormányzóinak eltávolítása.

A Newyork Herald mexikói jelentése szerint

egy katolikus egyesület ötven tagját leartóztatták az ország vallási törvényeinek megsértése miatt.

Malgreen halála miatt súlyos vádak emelnek az olasz tiszték ellen

Csuznovszky orosz pilóta szerint három ember tartózkodott a jégtáblán, amikor a Malgreen-csoportot repülőgépről lefedezte és a svéd tudos a Krasszin megérkezéséig eltűnt

Az oroszok újabb akciót indítanak Amundsen felkutatására

Bécsből jelentik: Az Arbeiterzeitung stockholmi jelentése alapján a Stockholm Tagbladet nyomán a következőket írja:

A konzervatív Stockholm Tagbladet egyik munkatársának Lars Hansen kapitányának alkalma volt közvetlenül a Krasszin megérkezése után beszélgetni Csuznovszky orosz repülővel és ezt a beszélgetést a svéd lap szenzációs formában közli. Csuznovszky, aki tudvalevőleg első jelentésében, amelyet a Malgreen-csoport megtalálásáról küldött, közölte, hogy repülőgépről három embert fedezett fel a jégtáblán, a következőket mondotta a lap munkatársának:

— Amidőn felfedeztem a Malgreen-csoportot, egy harminc négyzetméteres jégtáblán voltak.

A jégtáblán három férfi tartózkodott.

az egyik állt, a másik a könyökére támaszkodva ült, a harmadik mozdulatlanul feküdt a jégen. Amikor később megtudtam, hogy

a Krasszin rövid idő múlva csupán két embert talált meg a jégtáblán,

nagyon csodálkoztam. Akkor azt mondták nekem, hogy több konzervdoboz feküdt a jégen és én valószínűleg ezeket néztem fekvő embernek,

A Stockholm Tagbladet megkérdezte Nilsson svéd katonai pilótát, aki szintén részt vett a sarkvidéki utazásokban, hogy lehetségesnek tartja-e, hogy Csuznovszky opikai csalódásnak esett áldozatul, mire Nilsson a következőket válaszolta:

— Lehetetlen. Az orosz pilóta legfeljebb tíz méter magasan repült a jégtábla felett.

Csuznovszky elmondotta még a svéd lap munkatársának, hogy

a Malgreen-csoport felett való első átrepülése közben fényképfelvételeket készített,

amelyeket azonban még nem hivott elő és az egész homályos ügyre ezek a fényképek vetnek majd fényt.

Abban az esetben, ha kiderülne, hogy Csuznovszky jól látott — írja az Arbeiter-Zeitung — kétségtelen volna, hogy

a harmadik férfi nyomtalanul eltűnt a jégtábláról és alatt a rövid idő alatt, amely Csuznovszky repülő utja és a Krasszin megérkezése között telt. Ez a körülmény hervasztóan vad volna Mariano és Zappi ellen, hiszen ez a harmadik férfi csakis Malgreen lehetett.

Az erősen fasisztaellenes Der Tag is közli a Stockholm Tagbladet cikkét és

annak a következő fantasztikus és nyilván tendenciózus címet adja: »*Megették Malgreen.*»

Moszkvai jelentés szerint, a tudományos tengerészeti intézet azzal a kéréssel fordult az orosz segélybizottsághoz, hogy

küldjön ki újabb segélyexpedíciót a Ferenc József földre Amundsen és társainak felkutatására,

mert az orosz tudósok véleménye szerint Amundsenék minden bizonnyal a Spitzbergáktól keletre kényszerültek leszállani.

Mint Berlinből jelentik, Nobile tábornok és az Itália többi hajótöröttjei a Citta di Milanon kedden megérkeztek Narvigba és beszálltak a rájuk várakozó külön hálókooskiba. Hír szerint

Nobile és társai lezárt vasúti kocsikban utaznak és az utirányt titokban tartják.

A Vossische Zeitung stockholmi jelentése szerint,

széleskörű hivatalos és félhivatalos tárgyalások folynak Olaszország és a többi érdekelt hatalmak között az Italia kalasztrófájának tisztán olaszok által történő kivizsgálása ügyében.

Svéd részről feltétlenül szükségesnek tartják, hogy ez a vizsgálat Malgreen halálának körülményeit is tisztázza.

Hozentrager vagy nadrágszjij körül folyik a választási harc Amerikában

Az amerikai sajtó háboruja az elnökjelöltek hálószerkezetek miatt

Most, hogy az amerikai elnöki székért megindult az elkeseredett küzdelem, az amerikai közvélemény röntgenlappal vizsgálja meg az egyes jelölteket és a sajtó a legitimebb tulajdonságaikat hozza felszínre. Az amerikai lapok nem ismernek díszkréciót és kíméletet és behatolnak Hoover republikánus jelölt és Smith demokrata elnökjelölt hálószerkezetébe is, hogy a kiváncsi publikum számára mennél több érdekességet tudjanak feltálni. Az egyik amerikai lap párhuzamot von a két elnökjelölt között, megbtoránkozással tárgyalja, hogy Smith demokrata jelölt még mindig nadrágtartót visel és diszkrétvesssel mutat arra rá, hogy Hoover mennyivel modernebb gondolkozású, mert már hosszú évek óta sutba dobta a hozentrager és állandóan nadrágszjiját hord. De ennél sokkal nagyobb bünt is tud Smith fejére olvasni az amerikai riporter, amennyiben leleplezi azt, hogy Smith még mindig bokánál kötös hosszú labraválókát hord, míg Hoover már régen áttért a modern rövid alsónadrágszjijra.

Egy másik amerikai lap a két jelölt étkeléséről mond kritikát és közöl részleteket; leleplezi, hogy Hoover angol szokás szerint mindig esti toaletten vesz részt a vacsoránál és csak vasárnaponként jelenik meg uccai öltözetben a családi asztalnál. Smith utálja a frakkot és a szmokingot és ezeket csak akkor veszi fel, amikor okvetlenül szükséges. Napközben mindig zakkót hord és pedig teljesen egyszínű az öltözködési módja. Mivel kedvenc színe a barna, rendszerint így van felöltözve: barna puha kalap, barna nyakkendő, barna ruha, zokni, barna cipő és barna keztyű. Fontos különbségnek tartják a két jelölt között, hogy Smith sohasem olvas könyveket, Hoover ezzel szemben ismert könyvbarát, aki maga is több könyvet írt és szabad idejét zíviesen tölti könyvtárban. Leleplezik végül a két jelölt vagyoni viszonyait és kimutatják azt, hogy Hoover már évek óta a dollármilliomosok közé tartozik, míg Smithnek mindössze százötvenezer dollár vagyon van.

Az egyik lap kötelességének tartja hangsúlyozni azt, hogy Smith 178 font nehéz, naponta nyolc órát alszik, szeret uszni, evezni, golfot és bridgeet játszani. Ez jó kortesfogásnak látszik. Amerikában sokan bridgeznek s ha a bridgejátékosok valamennyien Smithre szavaznak, bizonyosan ő lesz az Unió elnöke.

Panaszok a Scotland Yard ellen

Szaporodnak a vádak a londoni rendőrség ellen

Londonból jelentik: Ismeretes a londoni rendőrség Hyde-parki afférja. Két rendőrtisztviselő egy este a parkban igazolásra szólította fel Miss Sawidge gépirónót és egy idősebb, igen ismert urat, akiket állítólag erkölcsstelenesen kaptak rajta. A lányt bekísérték a rendőrségre és ottan a középkori metódusra emlékeztető szigorú vallatásokban volt része. Az affér nagy port vert fel, a nyilvánosság egyszerre foglalkozni kezdett a rendőri kihallgatások rendszerével és kiderült, hogy ez a rendszer reformokra szorul. Máról holnapra tömegével futottak be a rendőrség elleni panaszok, amelyek igazgató vitára vezettek az alsóházban. A belügyminiszter »királyi bizottságot« delegált a rendőrség ellen emelt panaszok vizsgálatára.

A panaszok három nagy csoportra oszlanak. Az első panaszcsoporthoz a rendőrség a kihallgatásoknál nem respektálja az angol állampolgári jogokat, a kihallgatásoknál csakis Amerikában szokásos eszközöket is felhasznál és minden rendőrhivatalnok szolidáris abban, hogy tagadjon, ha a rendőri tulajdonosok nyilvánosságra vagy bíróság elé kerülnek.

A második panasz talán még súlyosabb. Az italmérségi rendőrség és az iparrendőrség állítólag nem végzi pártatlanul feladatát, annak a pártjára hajlik, aki a közigazgatási apparátus, a egyes személyek, vagy pedig a rendőrség jótékony alapja számára bizonyos összegeket áldoz. Az alsóház egy konzervatív tagja az autótaxisok panaszairól beszélt, akiknek súlyos összegeket kell fizetniük, ha azt akarják, hogy engedélyeket a rendőrség idejében megújítsa. Már szinte a bíróság előtt is köztudomású dolog, hogy a rendőrség csak azokban a tánclokokban és egyéb mulatóhelyeken tart razzitát, amelyeknek neve nem áll a rendőri jótékony célra adakozó vállalatok listáján.

A vádak harmadik csoportja szerint a rendőrség buzgalma a gonosztevők üldözésénél igen változó, elsősorban az áldozat anyagi helyzetétől függ. Ötven-ezer fontnál nagyobb értékű ellopott vagy elvesztett gyöngygyakékat mindig megtalál a rendőrség, ha a tulajdonos vagy a biztosítótársaságok megfelelő jutalmakat helyeznek kilátásba. Ez-

zel szemben a kisembereknek az az érzelése, hogy az apró büncselekmények kiderítésénél nem tulságosan számíthat a rendőrség buzgalma.

Az utóbbi években mind súlyosabban érzik meg az a tény, hogy a londoni rendőrség fizetése meglehetősen alacsony. A Geddes bizottság takarékosági javaslatai alapján a londoni rendőrség létszámát 24.000 emberről 20.000-re redukálták, mialatt London lakosságának száma háromnegyed millió em-

berrel szaporodott. 1922. óta még további 1500—1700 embert vontak el a tulajdonképpeni rendőri szolgálatról és a közlekedési rendőrséghez osztották be őket. A kedvezőtlen anyagi helyzete miatt a londoni rendőrség horraivalokra van utalva. Ez az oka annak is, hogy a legtehetségesebb rendőrtisztek nem a hűnügyi rendőrségnél, hanem az adminisztratív osztályokban igyekeznek szolgálatot teljesíteni, mert nagyobbak a kilátások mellékiövedelmekre.

LÁTOGATÁS NOBILÉNÁL

A hős sarkutazó nem fogad újságírókat

Berlin, július hó.

A berlini Ullstein-lapkiadóvállalat, amikor Nobile és társai eltűntek, huszezer dollárt tűzött ki annak az újságíróknak, aki az első tudósítást küldi a hajbajutott sarkutazók megtalálásáról. Az Anglo-American Newspaper Service berlini szerkesztője, Ujházy Sándor szintén megállapodott ekkor az Ullstein-céggel, hogy elutazik Kingsbay-be és csatlakozik valamelyik mentőexpedícióhoz, azonban mielőtt még Kingsbaybe megerkezett volna, megkerültek az »Italia« elvesztett emberei, illetőleg sikerült megmenteni az expedíció vezetőjét, a vitéz fasiszta generális, Ujházy, hogy a vezetett fejsze nyelét megemte és többhetes sarkvidéki tartózkodásáról mégse térjen vissza üres kézzel, megkísérelte Nobile tábornokot meginterjúvolni, aki idáig lőtávolon kívül maradvá ridégen elzárkózott minden hasonló próbálkozás elől. Nobilenél tett látogatását Ujházy így meséli el:

— Kingsbayban az újságírókolónia már napok óta unatkozott, egy hírt nem kaptunk sehonnán. A »Citta di Milano« fedélzetén a megmentett Nobilevel, Virgohavn körül horgonyozott, hogy az újságírók valahogy meg ne közelíthessék. Okvetlenül beszélni akartam Nobilevel, de a Kingsbavi kikötőben nem volt egyetlen hajó sem, sőt még csak nem is jelezték hajó érkezését, tekintve, hogy Norvégia felől eltorlaszolta az utat a jég. Valahol kiszimatoltam egy motorcsónakot, egy egész kis bárkát, olyat, amilyen vasárnaponként a síófoki kirándulókat viszi át Balatonfüdre. Meg-egyezttem a gazdáival és éjjel tizenegykor a legnagyobb titokban startoltunk. A kis egycilinderes motor kifogástalanul működött, a csónak gazdájával felváltva kormányoztuk. Szorosan a part mellett haladtunk, hogy ha a jég esetleg befogná a csónakot, mindig ki-menekülhessünk a szárazra. Pokoli hideg volt, hiába vittünk magunkkal egész takaróhegyeket, mégis fáztunk. Alvásra

természetesen még csak gondolni sem lehetett, a csónakban alig volt annyi hely, hogy ülhetünk. Minden rendben lett volna, csak a hullámok állandóan keresztülsantak a fedélzetet és a sós vizet az arcunkba vágta, amelyn a jéges, sós víz vesztetül csipett. Az órák gyorsan teltek: eleinte azt hittem, hogy az egész vállalkozás sokkal simábban fog menni, mint ahogy például a csónak gazdája ísolta, s például sikerült is a jég nyílásain mindennél keresztüllavírozunk, az ut utolsó negyedét azonban annál nagyobb kínok között tettük meg. A hullámzás annyira megerősödött, hogy a kézipumpával felváltva folyton szivattvuzunk kellett a vizet a bárka fenekéről. Közvetlenül a cél előtt, a Magdalená-szorosnál nem is bírtuk tovább, bemenekültünk az öbölbe és ott vártunk két óra hosszat, amíg a hullámzás valamelyest csillapodott. Innen aztán még három óráig tartó ut az uszó jégtáblák között és befutottunk Virgo-Baybe, ahol a »Citta di Milano« három repülőgéppel állomásozott.

»Csónak!« — hallottuk a fedélzetről az őrtálló matróz jelentését, aki az utolsó pillanatban vett bennünket észre.

Az ügyeletes tiszt fogadott. Bemutakoztam neki, közöltem, hogy Nobile tábornok urral akarok beszélni és hogy motorcsónakon iöttem a hajóra. Az utóbbi nem akarta elhinni. Odament a korláthoz, percekig nézte felváltva a lélekvesztőt és bennünket, aztán rémesen összeszidta a csónak tulajdonosát, hogy vállalkozott egy ilyen utra. Szerettem volna megiegyezni, hogy ezeket a jótanácsait inkább Nobilevel közölte volna az expedíció utrakelte előtt, de hallgattam, mert a tisztet minden dühöngése mellett mégis megfőzte a teljesítményünk és bejelentett a hajó parancsnokának, Romagna Manóva-nak. A parancsnok, aki majdnem törpe természetével mindennek inkább látszik, mint tengerész-tisztnak, szöke olasz fiatalember és a római tengerészeti akadémia tanára: a

»Citta di Milano« parancsnokságával külön erre az utra bízták meg. Folyékony angol nyelven próbált lebeszélni arról, hogy Nobilevel beszéljek.

»Ugyse fogad«, — mondotta. Ragaszkodtam hozzá, hogy kíséreljék meg. Végre bement Nobilehoz. Körülbelül félóra hosszat maradt bent nála, végül is azzal tért vissza, hogy Nobile nem fogad ugyan, de az ő közvetítésével hajlandó a kérdéseimre válaszolni.

Az első kérdésem az volt, hogy miért Nobilet mentették meg elsőnek és miért nem a nagybeteg Ceconit?

A parancsnok ezzel a kérdéssel nem ment be Nobilehez, hanem hosszú mesebe kezdett, aminek az volt a lényege, hogy »Thorberg kapitány, amikor az »Italia« legénységénél leszállt, ragaszkodott ahhoz, hogy Nobilet menti meg először, s ezt azzal indokolta, hogy szükség van a tábornokra a mentőexpedíciók megorganizálásánál.«

»Milyen természetű Nobile lábtörése?« — érdeklődtem tovább.

A parancsnok diplomatikus válaszából nem lettem okosabb; amennyire kivethetem szavaiból, inkább csak ticamodásról van szó, mint törésről.

»Miért vágtak neki gyalog Malmgren és társai a jégmezőnek?«

A parancsnok bement Nobilehez és ezzel a válasszal tért vissza:

»A tábornok ur erre vonatkozólag egy későbbi időpontban tesz majd közléseket.«

»Miért hallgatott hetekig Nobile rádója?«

A generálisnak erre sincs mondani valója ezidőszert.

»Ki beteg és ki van megsebesülve a léghajó legénységéből?«

Nobile nem tudja.

Mint hogy további kérdéseimre Nobile még közvetítővel sem akart felelni, hanem teljesen rábízta a választást a parancsnokra, abbahagytam az érdeklődést és visszatértünk a hajóról Kingsbaybe.

Meggyőződéseim szerint a Nobile-expedíciónak egészen sötét és büntetőjogi természetű titkai vannak, amelyekről Nobile saját jól felfogott érdekében nem akar beszélni. Azok a jelentések, amelyek a fascista generális Rómába küldött, a sok szóval semmit mondóknak valóságos remekművei. Nemzetközi fórumnak kell megtalálni a módot arra, hogy ezekről a titkokról a fényt fel-lebentse.

Modern férfiruhaszabásati tanfolyamra

helybéli jelenéseket jul. 16-iki, vidékieket aug. 6-iki kezdettel felvesz

F u t ó T a m á s

szabó-mester Sabolcs, Tereziána ul. 3. Csirkepácc mellett. Népkörrel szemben

Egy kritikus albumából

Írta: Baedeker

Az ember a természeténél fogva fél és remél. A normálember mindig fél valami rossztól, ami jöhet és mindig vár valami jót, ami bekövetkezhet. Ugy látszik, ez a rendes kedélyvilága a lelkileg jószabott s a maganevelésével egyensúlyozott embernek.

Aki állandóan s reménytelenül fél, az számár s aki csupa jókat remélt s nem számol a kedvezőtlen esélyekkel, az se sokkal bölcsőbb az előbbinél.

Csak a gyermek nem fél semmitől s csak a nagyon öreg tud csupáját remélni az ő szép jövődjétől.

Aki hisz a mennyben és pokolban, az hol az egyikhez, hol a máséhoz van közel.

Az éhes ember, akinek nincs ennivalója, nem sokkal boldogtalánabb mint az étvágytalan, akit du-san terített asztalhoz ültetnek.

A »lassan járj, tovább érsz« épp csak annyira igaz, mint ha mondanám: »aki siet, az elkésik.« Megtörténik vele, de nem okvetlenül.

Egy hölgytől hallottam egyszer. — Nem is képzeli, milyen önzetlen vagyok! Ahogy a magam kevés dolgát élveztem, a másokéval foglalatostokodok és minden időmet nekik szentelem.

Önagysága ezt önzetlenségnek te-

kintette, az ismerősei pedig szenzációhajhászásnak, indiszkréciónak és pletykálkodási hajlamnak minősítették. Félek, hogy ez utóbbiaknak volt igazuk.

Amit nem ért, attól fél az ember. Ezért félnek oly sokan az újításoktól, a haladástól, a szabadságtól, a jövőtől, a költészettől, a haláltól.

Amit ketten tudnak, az már nem titok s amit hárman-négyen tudnak, az már köztudomású.

A legidegesebb ember is el tudja tűrni a lármát, amelyet ő maga csinál.

A tizparancsolatot már az iskolában tanítják s azt a gyereket, aki nem jól tanulja meg, elbuktatják. De ha az életben hivatkozik valaki erre a legszentebb alaptörvényre, akkor ki-nevetik. Azt mondják rá, hogy ő egy ósdi-maradi ember, aki megfeneklett a multban s azt kapja fölvilágosításul, hogy ez a »rendelet« már nincs érvényben s csak a papíron van meg... Ha például valakit — óh, mert a háboru még nincs ugy hatályon kívül helyezve mint a tizparancsolat! — harcra vezényelnek s az az engedelmességet megtagadja tizparancsolat nevében, amely így szól: ne ölj, azt szigorúan megbüntetnek s néha meg is ölik, mert nem akar ölni, halállal büntetik, mert még nem felejtette el és szeretne betartani a szent parancsolat e tiltó törvényét. A szegény ember nagy bajba kerül, mert Istennek a parancsát

előbreválónak tartja mint a kapitány urét meg az őrmester urét... És egyéb következménye is lehet ennek a furcsa helyzetnek. Aki megértette, hogy a tizparancsolat e rendelkezése: »ne ölj« már »nem gilt«, az könnyen tulteszi magát a többin is és elköveti sorjában vagy amabilis összevisszaságban mindazokat a bűnöket, amelyeket az őstörvény el-tilt.

— Mért ne kívánjam meg — gondolja a jó ember — a felebarátom feleségét, lovát, szamarát és egyéb állatját, ha jogom van elvenni egy embertársam életét?

Ha egy nagyur azt az óhaját fejezi ki, hogy szeretne valami nagyon finom és drága ételt enni, szdzan is sietnek azt fölájánlani, elkészíteni és izlésesen fölcsolgálni neki — ellenben, ha egy szegény ördög egy darab kenyérré éhez meg, örülhet, ha egy ember akad, aki azt neki szívesen átnyújtja.

Az előkelők szeszélyei könnyebben találhatnak kielégítést, mint az apró emberek szenvedései enyhülést.

Paradox. — Az ember egészen máskint gondol el mindent, ho gondolkodik, mint hogyha nem gondolkodik.

Az ember a hazáért, a szabadságért, a barátságért és másoknak az egészségéért iszik és senkinek se jut eszébe, hogy ezekért a nemes célokért — egyen. Ez nyilvánvaló

tulértékelése az itálnak és feltűnő lebecsülése az élelmiszereknek, amelyeknek pedig szintén van értékük.

Az igazságokra, amelyeket állandóan és szenvedelemmel keresünk, véletlenül folytán bukkanunk.

Akinek tanulni kell logikusan gondolkodni és beszélni, az aligha fog valaha logikusan gondolkodni és beszélni.

Az élet mindenkinek rejtély, aki gondolkodik rajta. S a saját élete, amelyet sohase tud megérteni, a legnagyobb rejtély.

Az emberek még komiszabbak volnának, ha nem félnének a haláltól.

A legkinosabb halálbüntetés: a halálfélelem.

A vadak, a félvadak és a teljesen kulturátlanak abban állanak fölötte a művelt embereknek, hogy nem félnek a haláltól.

Egy államférfu meghalt s az új-ságok, amelyek elparentálták őt, egyhangulag és pártkülönbség nélkül konstataáltak róla, hogy »egész életében mindig becsületes politikát folytatott.«

De egyben azt is kénytelenek voltak megállapítani, hogy sohase voltak sikerei.

A becsületes politikának ez az eredménye.

Az angol kormány a gyarmatokra akarja telepíteni a munkanélkülieket

Az alsóház nagy vita után elvetette a munkásság nagy bizalmatlansági indítványát

Londonból jelentik: Az alsóház szerdára virradó éjjeli megtartott ülésén 331 szavazattal 51 ellenében elvetette a munkáspárt bizalmatlansági indítványát, amelyet a párt azért terjesztett elő, mert elégedetlen a kormánynak a munkanélküliség elhelyezésére tett intézkedéseivel.

Ezután az alsóház 305 szavazattal 135 ellenében indítványt fogadott el, amely szerint az alsóház sajnálkozását fejezi ki a munkanélküliség felett és egyben megállapítja, hogy a liberális és szociáldemokrata ellenzék volt az, amely megakadályozta a konzervatív párt által javasolt és a munkanélküliség leküzdését célzó intézkedések keresztülvételét.

A vita során Macdonald a krízis okát abban jelölte meg, hogy a pénzügyi és földművelésügyi ma már sokkal nagyobb nyereséggel járnak, mint az ipari vállalkozások.

Baldvin miniszterelnök annak a véleményének adott kifejezést, hogy Angliában még ma korai volna nyo-

morról beszélni.

Hangsúlyozta a miniszterelnök, hogy munkanélküliség főleg a bányáiparban van, a munkanélküli szénbányászok azonban más iparágakban könnyen találhatnak munkát.

Churchill kincstári kancellár felszólalásában kijelentette, hogy a kormány főleg a szénbányászat ügyével foglalkozik. Egy millió munkanélküli között 250.000 azoknak a bányamunkásoknak a száma, akik belátható időn belül nem számíthatnak munkaalkalomra.

Az angol kormány a munkanélküliség leküzdése céljából 600.000 fontot szán arra, hogy évente 2.500 fu, 7.000 nőtlen, illetve hajadon munkás és 2.500 munkáscsalád számára tegye lehetővé a kivándorlást a szénvidékekről a dominiumokon levő gyarmatokra.

Bejelentette Churchill, hogy ennek a telepítésnek előkészítése céljából a kormány egy képviselője legközelebb kiutazik a dominiumokba.

Panaszokkal kezdődött a Merkur betegsegélyző működése Szuboticán

Szabad-orvosválasztást és az orvosi állások pályázattal való betöltését követelik az érdekelt kereskedelmi alkalmazottak és tisztviselők

A kereskedelmi alkalmazottak, magán-tisztviselők és bankhivatalnokok betegsegélyző egyesülete, a Merkur, amely Zagrebban már évek óta nagy sikerrel működik, megalakította szuboticiai expozitúráját, amely szerdán már meg is kezdte működését. A Merkur hivatása az, hogy az intelligens középosztályhoz tartozó kereskedelmi alkalmazottak és tisztviselők számára szükségtelemmé tegye a munkásbiztosító igénybevételét. A Merkur tagjai családonként átlag husz dinárral fizetnek havonta többet a rendszeres betegsegélyző járuléknál, ezzel szemben kiléphetnek a munkásbiztosítóból és a Merkurnál vehetnek igénybe orvosi segítséget.

A Merkur szuboticiai kirendeltségének megalakításával kapcsolatban igen sok panasz hangzott el, főleg amiatt, hogy az orvosi állások betöltésénél az alapítók mellőzték nyilvános pályázat kiírását, ahonnan pedig a szabad orvosválasztás helyett minden orvosi szakkör csak egy egyesületi orvost jelöltek ki. Értesülésünk szerint a Szuboticiai Kereskedői Ifjak Egyesülete és a banktisztviselők szervezete is tiltakozni akar az alapítók eljárása ellen és akciójukat főleg azzal indokolják, hogy abban az esetben, ha a Merkur tagjai nem élhetnek a szabad orvosválasztás jogával, akkor az egyesület ugyanolyan működést fog kifejteni, mint a munkásbiztosító és semmi értelme nem lesz annak, hogy a kereskedelmi alkalmazottak a Merkur magasabb járulékát fizessék. Aki ugyanis az egyesületi betegsegélyző viszonyokat ismeri, tisztában van a szabad orvosválasztás nagy jelentőségével, ami főleg abban áll, hogy szabad orvosválasztás esetén az egyes orvosoknak — a specialistákat is beleértve — különös érdekük tűződik ahhoz, hogy a beteg a kezeléssel meg legyen elégedve, mert csak így érheti el, hogy az egyesület tagjai betegség esetén hozzá forduljanak. Minthogy pedig az orvosok csak az általuk kezelt betegek után kapnak díjazást, a Merkur orvosai szabad orvosválasztás esetén ambíciójuk és eredményességük arányában fokozhatnák jövedelmüket. Epen ebben áll a Merkur tulajdonképeni jelentősége és az elégedetlenség szerint, ha a szabad orvosválasztást a szuboticiai kirendeltség nem fogja bevezetni, akkor az egésznek itt nincs semmi jelentősége, a kereskedelmi alkalmazottak és tisztviselők továbbra is munkásbiztosító tagjai maradnak.

Nagy sérelemnek tekintik a szuboticiai orvosok is, hogy az egyesületi orvosi állások betöltésénél mellőzték a pályázatok kiírását, ehelyett egyszerűen az alapítók jelölték ki az orvosokat és így az egyesületi tagokat elűzték attól a jótól, hogy maguk válasszák meg orvosukat.

A Bácsmegyei Napló munkatársa a panaszok alapján felvilágosításért fordult az egyesület itteni kirendeltségének megalapítóihoz. Szekulics Róko, a zagrebi központ kiküldöttje kérdéseinkre a következőket mondotta:

— Mint az itteni helyi viszonyokkal ismeretlen ember természetesen csak információk alapján járhattam el. A szuboticiai Merkur már meg is kezdte működését, és ezideig mintegy 150 tagja van az egyesületnek. Ha a tagok száma 800—1000-re nő, akkor nyomban meg fogjuk választani az állandó választmányt, amelyben minden nagyobb cég kiküldöttjei helyet foglalhatnak és ez alkalmas lesz arra, hogy a tagok maguk döntsenek ezekről a kérdésekről.

— Ami az orvosokat illeti — folytatta Szekulics — valóban nem irtunk ki nyilvános pályázatot, hanem a szuboticiai orvosoknak a zagrebi központ előtt levő ajánlatait vettük figyelembe az állások betöltésénél. Szakorvos egy-egy lesz minden betegség számára, egyetemes orvostudoraink között azonban szabadon választhatnak a tagok.

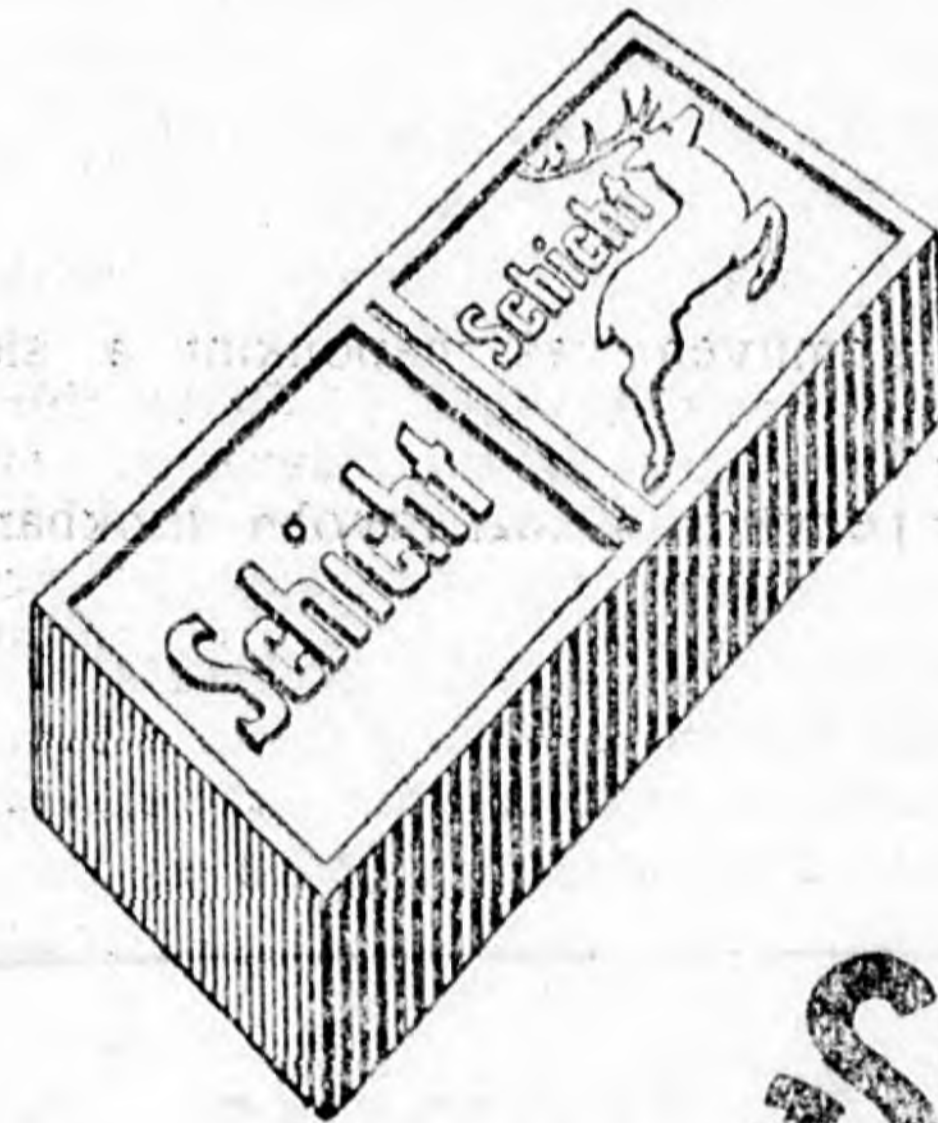
— Igaz az — kérdeztük — hogy városi és hatósági orvosokat is jelöltek, akiknek tudvalevően nem szabad egyesületi tisztséget vállalniok?

— Igen, vannak városi orvosaink. Az azonban nem a mi dolgunk, hogy nekik jogukban van-e elvállalniok az egyesületünk keretében való működést. Ők valószínűleg tisztában vannak azzal, hogy mit szabad tenniük és mit nem. Az orvosi állások betöltésénél tisztán időmegtakarítás céljából választottuk ezt a módot. Ismétlem, a megalakítandó állandó választmányunk módjában lesz a kifogásolt eljárásokon tetszés szerint változtatásokat eszközölni és maga jelölheti ki azokat az orvosokat, akikhez a legtöbb bizalma van.

Szekulics Róko felvilágosításai csak részben oszlatják el azokat az aggodalmakat, amelyeket a kereskedelmi alkalmazottak és tisztviselők körében táplálnak a szuboticiai Merkur megalakulásával kapcsolatban. Hasznos lenne, ha a Merkur az érdekelteket értekezletre hiv-

A szép szlovén

nő szereti a szép fehérműt, amely mindig ragyogó tiszta és tartósan jókarban marad. Ezért mosáshoz csakis

SCHICHT SZAPPAN-t

használ.

ná össze, ahol hangot adhatnának a felmerült panaszoknak és amelynek módjában lenne a sérelmek orvoslásával olyan platformot találni, amelyen az egyesületi tagok közösen, a központi kiküldöttjének jóhiszeműségéhez nem fér kétség.

A szuboticiai vasutigazgatóság az őszi kiviteli kampány és a menetrend módosítása ügyében értekezletet hívott össze

A szuboticiai vasutigazgatóságon pénteken, július hó 27-ikén délelőtt tíz órai kezdettel konferenciát tartanak, amelyen az őszi kiviteli szezon akadálytalan lebonyolításáról fognak tárgyalni.

A megbeszélésekre meghívást kaptak a noviszedi, becskeréki és oszijeji kereskedelmi kamarák kiküldöttjei is, akik a kereskedelmi körök kívánságainak fognak kifejezést adni a vagonpark minél gazdaságosabb kihasználása tekintetében.

Az őszi exportkampány vagonokkal való ellátása egyike a jugoszláv gazdasági körök legsürgetőbb problémáinak, minthogy alapvető fontossága van annak, hogy a könnyen romlandó gazdasági termékek gyors és pontos szállítása-

nak ne legyen akadálya a vagonhiány, amely mérhetetlen károkat okozhat az ország gazdasági érdekeinek. A konferencián, amelyen dr. Borko Jakab szuboticiai vasutigazgató elnököl, a kamarák kiküldöttjei elő fogják terjeszteni indítványukat a vagonelosztás sorrendje tekintetében és be fognak számolni azokról a speciális kívánságokról is, amelyeket az egyes kamarák területein működő gazdasági, ipari és kereskedelmi érdekképviseletek már korábban előterjesztettek.

Az értekezleten megbeszélésekre kerülnek azok a módosítások is, amelyeket a kamarák és érdekképviseletek a jövő évi vasúti menetrendben akarnak keresztülvitetni.

Fürdőélet Lipiken

Lipik, július hó.

A lipiki iódosvíz csodái nagyobbak a legendás lourdesi csodáknál. Itt szemünk láttára dobiák el a mankókat és a tegnapi békák ma fűgön tenniszsznek a pályán. Egy asszony jött a minap béna karokkal, úgy etették, mint a csecsemőt és ma már vígan labdázik a gyerekekkel. Egy tagbaszakadt, erős férfit láttam, amint csókolgatta a forráskút kávját.

— Nyomorék voltam — mondta — hordágvon hoztak és hat hét alatt férj lettem úra. Ennek a kútnak köszönöm az életemet.

*

A nagy nyugati államokban bucsujáró helvet vagy világfürdőt csináltak volna belőle és arannyal mérnék a víz minden cseppjét. Nálunk egy kedves, diszkrét, kellemes és olcsó gyógyfürdő lett belőle, ahol kellemesen tölti el az ember a szabadságát és az egészséget potom áron nveri vissza. A lakás és az élemezés a világ egyetlen fürdőjén sem olyan olcsó és jó, mint Lipiken. És sehol sem kellemesebb, intímebb és élénkebb a fürdőélet, mint itt. Tábornokok és közlegények, miniszterek és kishivatalnokok, gazdagok és szegények egyaránt megfordulnak itt és egváránt jól érzik magukat.

*

Minden ház szálloda, minden bolt vendéglő, minden szoba szállás. Mind, mind zsufova van és csodálatos, hogy azért minden mi vendég kap szobát. Hová rejtik a fürdővendégeket ilyenkor, főszézonban, az valóságos rejtély, de annyi tény, hogy minden szálloda tele van, de azért mindegyikben kapni szobát. Talán titkos szobák vannak a föld alatt, afféle kazamaták, ahol elrejtik a vendégeket a napvilág és az adó elől.

*

De nemcsak a szállodák érdekesek, hanem a szállodások is. A Hotel Posta tulajdonosnője például arról nevezetes, hogy édesanyja Halász Gittának, a hírneves pesti operaénekesnőnek. Szállodája, ez a kedves, otthonos intim épület, tele van Halász Gittára emlékeztető relikviákkal: a szobákban a fényképei lógnak, asztalokon a Szinházi Élet egyes számai, mindegyikben »véletlenül« benne van a Gitta fotográfiája.

Egy másik szállodás, a Tisztviselő Otthon gazdája, katolikus pap. Maga vezeti az üzletet, roppant udvarias a vendégeihez, lakáson kívül még áldással is ellátja őket, sőt ha kell megvívni, áldozni is lehet nála. Az egyik vendéglőben a gazda, pincér és szakács egy személy és ez a sokoldalú ember nem kevesebb, mint nyolcvannégy éves. Van egy vendéglős, aki kilencvenkét éves elmult, de ő már tavaly visszavonult a munkától és az üzletet hatvankétéves kisebbik fiára bízta.

*

A vendégek nagyrésze vaidasági, Becskerek, Novisad, Szubotica, Kikinda és a nagyobb bácskai helyek szolgálatiák a vendégek nagyrésztét. A zene is vaidasági: a pancsovai katonazenekar és egy szombori cigánybanda szórakoztatják felváltva a közönséget. A vaidaságiaknak van saját külön orvosuk is: dr. Stein Lajos, aki a tavasszal jött át ide Becskerekre. A becskerekiek nehezen nélkülözik és egymás után jönnek utána. Tény az, hogy legtöbb fürdővendég jön Becskerekre.

*

A lipiki fürdő parkja világhírű. Ilven pompás parkot még csak a schönbrunni kastélyban láttam, de azt is csak miután kiköltöztek onnan az uralkodók. Csak ott van még egy olyan ugynevezett »ablakos sétány«, egy pompás, fából és virágokból készült épület, kapukkal, ablakokkal, amelynek felépítéséhez évszázadok kellenek. De a lipiki szebb.

Fenyők, tölgyek, hársak váltakoznak pálmákkal, kaktuszokkal, csodásnál csodásabb virággyűvekkel. A levegő állandóan csupa illat, aroma, itt ize is van a légnak, olyanforma, mint a méz. A hűhullám itt nem sok vizet zavar, a park árnyas utaián nincs kánikula, este pedig olyan kellemes hűvös a levegő, hogy az embernek be kell a kabátját gombolni.

*

Koncert, színház, mozi, táncestély, minden estére jut belőle egy. Zagrebi operaénekesek, szarajevói színészek, nemzetközi artisták váltják egymást. De be kell vallani, valamennyien légnak, alig akad publikumuk, aminek az a magyarázata, hogy a műsor kizárólag horvát, a vendégek nagy része pedig magyar és német. Még a moziban sincs magyar vagy német felírás. Úres is a mozi, pedig csak kétszer látszik hetenként. Állítólag jövőre ezen is szentenek.

*

Hir szerint még egy nagy szálloda építését tervezik a park közepén. Pompás, modern és óriás palota lesz, a legmodernebb kényvellemmel berendezve. Csakugyan szükség van rá, hiszen mindig minden szálloda zsufojt. Mert ide mindenki visszatér. Törzsvendégek, akik

tíz, husz, harminc év óta minden évben idejönnek. Sőt van egy öreg magyar fürdővendég, aki már negyvenhat éve minden évben kétszer jön Pestről Lipikre. Aki egyszer itt volt, az visszakivánczol. On revient toujours... (h. i.)

A páciens párbajra hívta ki orvosát

Vaiszlovich Emil lovagias elégtételt kért volt kezelőorvosától

Nagyváradról jelentik: Vaiszlovich Emil a nagyváradi diákzavargások alkalmával súlyosan megsebesült szülőfalujában — mint ismeretes — nyolcvanezer lejtő akarta honorálni Fischer Imre dr. főorvost, aki őt betegsége alatt kezelte. Dr. Fischer azonban nem fogadta el ezt az összeget és egy jegyzék alapján kétszázezer lejtőben állapította meg a költségeit. Miután nem tudtak megegyezni, kölcsönösen megállapodtak abban, hogy orvoszsúri elé viszik az ügyet. A zsúri száznegyvenezer lejtőben állapította meg Fischer Imre követelésének jogosságát. A sebészfőorvos el is fogadta a magarésztől a döntést, amit azonban Vaisz-

lovich nem respektált.

Ilyen körülmények között perre került a sor, amelynek kimenetelét Vaiszlovich nem várta be, hanem lovagias utra terelte az ügyet. Ugyanis időközben sértezőnek találta magára nézve Fischer dr. egyik nyilatkozatát és megbízta Hornyánszky Pál és Berkes István földbírtokosokat, hogy nevében kérjenek lovagias elégtételt a főorvostól és pedig nyilatkoztának azon részé miatt, amely szerint Vaiszlovich nemcsak vele, hanem más orvosokkal szemben is durván és nyeglén szokott eljárni.

Az affér további fejleményeit nagy érdeklődéssel várják Nagyváradon.

A zagrebi vámsikkasztás tettesét gyanúsították a lainzi gyilkosság elkövetésével

A bécsi rendőrség megcáfolja azt a hírt, hogy az áldozat Junakovics Mária zagrebi hivatalnoknő

Bécsből jelentik: A bécsi közvéleményt egy hét óta valóságos lázban tartja a lainzi állatkertben elkövetett gyilkosság, mert a bűnesetek során szinte példa nélkül áll, hogy nemcsak a gyilkost nem tudják megtalálni, hanem

a gyilkosság áldozatának személyazonosságát sem tudják megállapítani.

Egy bécsi könyvnyomatos a gyilkossággal kapcsolatban szerdán szenzációs zagrebi tudósítást közölt, amelyet azonban a bécsi rendőrség megcáfol.

Eszerint a lainzi gyilkosság tettese Hafner Vojnimir huszonkilenc éves pénztáros, aki a zagrebi vámbívaltalban tudvalevőleg félmillió dináros sikkasztást követett el és barátnőjével együtt Bécsbe szökött. Hafner szökése után Junakovics Mária zagrebi hivatalnoknő, aki ugyancsak a barátnője és állítólag bűntársa is volt a vámtisztviselőnek, Hafner után utazott Bécsbe és ott viharos

feltételekkel rendezett azért, mert Hafner egy másik nővel szökött meg. A zagrebi könyvnyomatos kombinációja szerint Hafner Zvonimirnek kényelmetlen volt egykori barátnője, akit mindenáron le akart rázni s a lainzi állatkertben meggyilkolt nő Junakovics Máriával lenne azonos.

A bécsi rendőrség megcáfolta a zagrebi könyvnyomatos jelentését és közölte a sajtóval, hogy Hafner tényleg keresi a bécsi rendőrség a zagrebi megkeresés alapján a sikkasztás miatt és az ügyből kifolyólag Junakovics Mária arcképe is a bécsi rendőrség birtokában van, amelyről azonban meg lehet állapítani, hogy még csak nem is hasonlít a lainzi állatkertben történt gyilkosság áldozatához.

A rendőri nyomozás most új nyomot követ és a bécsi rendőrség reméli, hogy hamarosan világosságot derít a titokzatos gyilkosság ügyére.

A francia pacifisták a német-osztrák egyesülés mellett

Egy párisi lap szót emel az egyesülés mellett és azt kívánja, hogy Németországnak adják vissza afrikai gyarmatait — A csehszlovák sajtó csak h u után tartja lehetségesnek a csatlakozást

Párisból jelentik: A Victoire főszerkesztője Gustave Hevré, szenzációs vezércikkben foglalkozik az Anschluss kérdésével és arra a megállapításra jut, hogy a köztársasági Franciaországnak az őszinte német-francia béke és a két nemzet igaz barátsága érdekében

a Rajnavidék időelőtti kiürítésén kívül még más áldozatokat is kell hozni. Franciaországnak mindenesetre hozzá kell járulni ahhoz, hogy az osztrák köztársaság hétélmillió lakosa csatlakozzék Németországhoz.

Ez a csatlakozás tulajdonképpen már régen megtörtént — írja — és hivatalosan csak azért nem jelentették be, hogy elkerüljék a várható konfliktust a szövetséges hatalmakkal.

Franciaországnak a végleges igen kimondása előtt természetesen meg kell egyeznie Ausztria szomszédjaival így első sorban Osztráchiával és Csehszlovákiával,

követelni kell továbbá, hogy Ausztria egyúgy semleges terület legyen, mint a Rajna balpartja.

Gustave Hervé hangsúlyozza, hogy a maga részéről a világbéke eszméjének teljes átérésében és attól a vágytól vezérelve, hogy a köztársasági Németország és a köztársasági Franciaország őszinte barátságát minden körülmények

közt meg kell teremteni, arra is hajlandó, hogy

adják vissza Németországnak Togot és Kamerunt, egykori afrikai gyarmatait, amelyeket a háború után Franciaország kapott.

A szenzációs vezércikk annál mélyebb benyomást kelt a francia közönségben, mert Gustave Hervének nemcsak a kimondottan baloldali körök gondolkozására van nagy befolyása, hanem a nacionalista rétegekre is. Az Anschluss eddig talán a legkényesebb pontja a német-francia problémának, amit a németbarát franciák sem mertek nyíltan feltárni és ezért inkább kikerülték ezt a kérdést, de politikai körökben azt jósolják, hogy most már a baloldali sajtóban, valamint a kamarában és a szenátusban is nyíltan szót fognak emelni a francia pacifista elemek mellett, hogy Franciaország ne görbütsen többé semmiféle akadályt a németeknek egységes birodalomba való tömörítése elé.

Prágai jelentés szerint a bécsi dalos ünnepek alkalmával a csatlakozás mellett rendezett óriási demonstrációk és Loeb német birodalmi elnök beszéde a csehszlovák sajtóban nagy izgalmat kelt.

Csehszlovákiában politikai kihívásnak tekintik a bécsi tüntetéseket,

amelyekkel kapcsolatban a Narodny Politika a következőket írja:

— Nyolcvanmillió némettel szemben ill ama 125 millió lakost számító államok akarata, amelyek minden energiájukkal Nagynémetország ellen fordulnak.

Nagynémetország megalakítása csak háboru után lehetséges. Hasonló hangnemben ír a legtöbb csehszlovák lap.

A beogradi strandon véletlenül agyonlöttek egy hivatalnoklányt

Beogradból jelentik: Megrendítő szerencsétlenség történt kedden délután Beogradban a Kosztolac nevű Száva-strandon. Egy nyugalmazott miniszteri tisztviselő fürdőjegyváltás után, amikor értéktárgyait megörzés végett át akarta adni a strand pénztáránál, megvizsgálta a revolverét. A fegyver eközben véletlenül elsült és a golyó a történetesen éppen a pénztár előtt tartózkodó Nikolics Miléna tizennyolc éves hivatalnoknő mellébe furdott. A szerencsétlen leány összerogyott és néhány pillanat múlva meghalt. A miniszteri tisztviselőt a véletlen szerencsétlenség annyira megrendítette, hogy örjöngeni kezdett és csak az összegyűlt fürdőző közönség közbelépése akadályozta meg abban, hogy öngyilkosságot kövessen el.

Gajevics Vukadin, a beogradi egészségügyi miniszterium nyugalmazott tisztviselője kedden délelőtt feleségével együtt megjelent a Kosztolac-fürdőházban. A tisztviselő egyenesen a pénztárhoz ment és a maga, valamint a felesége részére megváltotta a fürdőjegyet. Ezután szokása szerint át akarta adni nála lévő értéktárgyait is a pénztárnál, hogy azokat ott őrizték meg. Leccsatolta aranyláncát és óráját, lehuzta ujjáról gyűrűt és felesége ékszerével együtt átadta megörzés végett. Ezután pénztárcaját vette elő, majd jobb hátsó zsebéből kivette revolverét és azt is át akarta adni.

Ebben a pillanatban a pénztárosnő ki-szólt, hogy nincs-e aprópénze, mert a jegyért átadott nagyobb bankjegyből nem tud visszaadni. Gajevics a kezében tartott revolvert ekkor át akarta adni feleségének, hogy fogja a fegyvert, amíg ő zsebeiben aprópénz után kutat. Az asszony azonban nem merte átvenni tőle a fegyvert.

— Félek a kezemben tartani — mondotta a férjének — töltve van és hátha elsül.

— Nincs megtöltve — nyugtatta meg feleségét Gajevics, aki maga is abban a hitben volt, hogy a Browning típusú revolverben nincsenek benne a golyók.

Ezután, hogy feleségét megnyugtassa, kezébe vette a fegyvert és oldalt tartva, meghuzta a ravaszt.

Ugyanekkor revolverdördülés reszkettette meg a levegőt és velőtrázó sikoltás hallatszott. A fürdődresszes emberek minden oldalról összefutottak és egy a földön heverő nő fölé hajoltak, aki szintén fürdőruhában volt.

— Meghalt — kiáltották össze-vissza.

— Talán még él — hangzottak mások — gyorsan orvosot.

Gajevics Vukadin csak most eszmélt rá arra, hogy tulajdonképpen mi történt. A fegyver, amelyről azt hitte, hogy üres, töltve volt és a revolvergolyó a véletlenül mellette elhaladó nőt találta el.

A gyorsan megjelent rendőri bizottság megállapította, hogy a szerencsétlen nőt Nikolics Milénának hívják, tizennyolc éves és a beogradi központi pénzügyigazgatóságnak volt a tisztviselője.

A felülnő szépségű fiatal leányt hal-dokolva szállították be egy közeli házba, az orvostudomány azonban nem tudott már segíteni a kegyetlen véletlen áldozatán: Nikolics Miléna néhány perccel a szerencsétlenség megtörténte után kiszervezett.

Gajevics Vukadin kihallgatása alkalmával rendkívül zavarosan viselkedett, majd egy őrizetlen pillanatban a fatális revolver után kapott és föbe akarta löni magát, de ebben sikerült idejekorán megakadályozni. A tisztviselőt a rendőrség őrizetbe vette és a megrázó szerencsétlenség ügyében tovább folytatják a nyomozást.

HIREK

— **Sztankovics Szvetozár földművelésügyi miniszter Sztaribecsejen.** Sztaribecsejről jelentik: Sztankovics Szvetozár földművelésügyi miniszter a napokban Sztaribecsejen tartózkodott, ahol Katyanszki Sztéván főszolgabíróval hosszabb megbeszélést folytatott.

— **Visszavont tanítói kinevezések.** Sztaribecsejről jelentik: A közoktatásügyi miniszter Bromkovics Maca, Tóth Kálmán, Beretka János tanítók és három apáca tanítói kinevezését visszavonta, mert a kinevezetteknek nem volt meg a gyakorlati vizsgájuk.

— **A noviszadi első repülőezred házi védszentje.** Noviszadról jelentik: A noviszadi első repülőezred augusztus 2-án ünnepli védszentünnepét, amelyen a házigazdatisztet a Jugovics Jován-repülőterén Mirkovics Borivoj alezredes, az első repülőezred helyettes parancsnoka tölti be.

— **Időjárás.** A Meteorológiai Intézet jelenti: Átmenetileg nyugtalan, esőtörtő-kön ismét melegebb idő várható esetleg helyi zivatarokkal.

— **Rendezik a községi alkalmazottak nyugdíjügyét.** Sztaribecsejről jelentik: A napokban a beogradi választmánytól leirat érkezett a sztariyecseji főjegyzői hivatalhoz, amelyben felhívják az előjáróságot, ha a nyugdíjárulékra kötelezett alkalmazottaktól szedjék be az 1927 március elsejétől az esedékes nyugdíjat. Nyugdíjárulék a békebeli törzsfizetés után minden korona helyett dinárban fizetendő és a jegyzők és aljegyzők fizetése után hatvan százalék. Az egyéb alkalmazottaknál pedig a törzsfizetés negyven százaléka fizetendő. Ezenkívül minden község köteles minden nyugdíj-jogosult alkalmazott évi törzsfizetésének százhusz százalékát a tartományhoz befizetni nyugdíjalap létesítése céljából.

— **A Tisza áldozata.** Sztarakanizsáról jelentik: Kedden délután Borsos Ilés tizenéves tanuló a Tiszába fullt. Mentésére nem is gondolhattak, mert a víz nem vetette fel egyszer sem testét.

— **A PALICSI NAGYVENDÉGLŐ éttermének terraszán folyó hó 26-ikán este vacsora közben fellépnek OLENINA és A. ŽUKOVSKI, a beogradi Nemzeti Színház művészei.** Belépődíj nincs.

— **Viharok Szlovéniában.** Ljubljánából jelentik: Az elmúlt éjszaka heves viharok voltak Szlovénia egyes részein. B'ed mellett Selo községben a villám felgyújtott három házat, amelyeket az eső eljénre sem tudtak megmenteni.

Városi Mozi

FEKÜDJ LE KICSIKÉM!

Városi Mozi

— **Ujabb gabonatűz Sztaribecsejen.** Sztaribecsejről jelentik: Sztaribecseji hátrában a napokban ismét gabonatűz pusztított. Cseszák Vince sztariyecseji gazdálkodónak a szuboticei és topolai utak között levő földjén tűz támadt és háromszázötven kereszt buza teljesen elhamvadt. A kár közel harmincezer dinár. A rendőrség a hátrában levő gyakori tüzesetek okainak felderítésére erélyes nyomozást indított.

— **Az ellenzék részéről csak Jorga vesz részt a román parlament rendkívüli ülésén.** Bukarestből jelentik: A hivatalos lap a régenstanács tagjainak aláírásával közli a parlament rendkívüli ülését egybehívó dekrétumot. A kormány tagjai szerdán minisztertanácsot tartottak, amelyen végleg megállapodtak a rendkívüli ülésszakon követendő magatartásukra nézve. A parlament rendkívüli ülésén, amelyet a kölcsönszerződés ratifikálása miatt hívtak össze, az ellenzék nem vesz részt. Az ellenzék a parlament rendkívüli ülésén csak Jorga tanár fogja képviselni, aki a kölcsönszerződések ellen szólal fel.

— **Tüztőlünnepély Nemačskacrnján.** Nemačskacrnjáról jelentik: A crnyai ünnepek tüztőlünnepesület szeptember 9-én tartja zászlószentelési ünnepét. Ugyanakkor a bánáti tüztőlünnepesület évi rendes közgyűlést tart Nemačskacrnján.

— **Játék közben teljesen megégett egy öt éves kisfiu.** Ko'ozsvárról jelentik: Megrendítő szerencsétlenség áldozata lett Alsóábrányban Berke Lőrinc öt éves kisfiu. A gyermek szülei elmentek hazulról és a kisfiu teljesen egyedül maradt. Eleinte esendesen játszadozott az udvaron, majd magához hívta néhány pajtását és együtt szórakoztak. Így mult el az egész délután s már késő este volt, mikor a gyermek szülei még mindig nem tértek vissza. A kisfiu már éhes kezdett lenni, ezért játszótársaival elhatározta, hogy szallónát sütnék a ház udvarán. A szabad térségen hamarosan összeraktak néhány fadarabot, ami alig pár perc alatt lobogó lánggal égett. A gyermekek vidáman ugráltak körül a tüzet és ekkor a kis Berke Lőrinc hirtelen megcsuszott és a lángok közé zuhant. Társai nem merték a lángokból kiragadni, hanem vízért siettek, hogy a tüzet eloltsák. Ekkorra azonban a kisfiu már borzalmas égési sebeket szenvedett és csaknem teljesen porrá égett.

VÁROSI MOZI

vígjáték programja:

FEKÜDJ LE KICSIKÉM!

— **A noviszadi Achilles sportegylet pályát épít.** Noviszadról jelentik: Polyakovics Vince, az Achilles kerékpáregyesület elnökének vezetésével küldöttség járt dr. Borota Braniszláv polgármesternél, akitől városi terület bérbeadását kértek, a közkórház mögött létesítendő 200 méter hosszú kerékpárversenypálya céljára. A polgármester megígérte, hogy az Achilles kérelmét a városi tanács elé terjeszti.

— **Tűz ütött ki az aradi vasúti raktárban.** Aradról jelentik: Kedden éjjel nagy tűz tombolt Aradon. Tizenegy óra tájban tűz ütött ki a vasúti raktárban. Néhány perc múlva már megérkezett a helyszínre több oltófejskendővel és teljes készültséggel a tüzoltóság. Megállapították, hogy a vasúti raktár, ahol a tűz kitört, éppen az orvosi laboratórium közelében van és különböző árukat tartalmazott. A tüzoltók a legnagyobb gyorsasággal fogtak hozzá az oltási munkálatokhoz, azonban váratlan katasztrófa érte őket. Egyik oltó ládában ugyanis vitriol volt, amely a lángok behatására felrobbant. A láda mellett dolgozó Stengár János tüzoltó ruhája lobogva kezdett égni, úgy hogy a szerencsétlen tüzoltó a nagy hőség következtében pillanatok alatt elvesztette eszméletét. Hasonlóképpen megsérült a vitriol felrobbanásakor Hegedűs György tüzoltó-örmmester is. A pályaudvari tűznek rengeteg szemlélője akadt és a városban rengeteg éjszaka ijeszítő hírek terjedtek arról, hogy a pályaudvar leégett.

— **A jugoszláv bankok címháza.** A jugoszláv Bank szuboticei fiókja két tisztviselőjének szerkesztésében a közeljövőben jelenik meg a jugoszláv bankok címháza. A könyv, amely hézagpótló munka lesz, ismerteti fogja az összes bankok mezőgazdasági, továbbá földművelőviteket helyzetét is. A címháza az összes világnyelveken kiadja.

— **Elgázolt a kerékpár egy kisgyermek.** Sztaribecsejről jelentik: Horváth László sztariyecseji lakos másfél éves kisfiát, aki a ház előtt a járdán játszadozott, egy ismeretlen kerékpáros elütötte. A kisgyermek súlyos belső és külső sérüléseket szenvedett. A kerékpáros a szerencsétlenség után gyorsan tovább hajtott. A nyomozás megindult.

— **Egy aradmegyei tanító és egy diáklány szerelmi drámája.** Aradról jelentik: Megrendítő szerelmi tragédia történt a napokban az aradmegyei Almásfalva községben. Vlad Ilia huszonéves tanító agyonlőtte Popovici Minerva tizenhét éves diáklányt, majd öngyilkosságot követett el. A tragédia mindkét áldozata meghalt. A fiatal tanító és a jómódú lány tragédiáját az idézte elő, hogy a lány szülei hallani sem akartak arról, hogy lányuk a tanítóhoz menjen feleségül. A fiatalok azonban ezután is találkozottak, de a napokban a lány megtudta, hogy udvarlója titokban szerelmi kalandokba bocsátkozik. Emiatt nem akart találkozni a fiatalemberrel. Vlad Ilia annyira elkeseredett, hogy egy alkalommal, mikor az uccán találkozott a leánnyal, odalépett hozzá és agyonlőtte, majd önmagával is végzett.

— **Szövetségbe tömörülnek a bácskai fűszerkiskereskedők.** Noviszadról jelentik: A kulai járás fűszerkiskereskedői Novivrbáson értekezletet tartottak, amelyen elhatározták, hogy érdekeik hathatós védelme céljából a bácskai fűszerkiskereskedőket szövetségbe tömörítik, amelynek élére központi vezetőséget választanak. A szövetség létesítését azért határozták el a fűszerkiskereskedők, mert a nagykereskedők már egy évvel ezelőtt szervezetet alakítottak, amely kitűnően bevált. Az értekezleten több felszólalás hangzott el a tisztességtelen verseny ellen, de többen szótartottak a monopóliumgátlás legújabb sörrendelét is. A felszólalók hangsúlyozták, hogy a rendelet óta a sókereskedelem teljesen passzív és a fűszerkiskereskedők ráfizetnek a sóárúsításra. Az értekezlet végül megválasztotta a kulai járási vezetőséget, amelyet megbíztak azzal, hogy dolgozza ki a megalakítandó bácskai központi szövetség alapszabályait és hívjon össze egy széleskörű alakuló gyűlést.

— **Felfedezték a tuberkulózis gyógyszerét.** Egy francia és egy német nyelvű megjelent japán folyóirat, mindkettő a legkomolyabb egészségügyi szakközlemény, három japán orvos szenzációs találmányáról számol be. A találmány oltószer, a tüdővész ellen. Neve: AO s felalálói Arima, Aoyama és Ohnava tudósok. A lapok közlése szerint az új oltószer a beteg bőre alá oltják be. Teljes gyógyhatása van úgy a meglévő tuberkulózis, mint a tüdővészre való hajlandóság esetében is. Az oltószer a szervezetre teljesen ártalmatlannak s a tüdővész ellen eredményesnek bizonyult. Az oltószer hatása az, hogy a bőr alá való befecskendezés után a beteg nagyarányú enyhülést érez, a hőmérséklet azonnal lecsúsz, a helyi tuberkulitikus gyulladások eltűnnek s a köhögési inger is megszűnik. A szaklapok szerint a tuberkulózis új rendszerű gyógymódja komoly reményeket ébreszt. A gyógykezelést a betegségnek bármely időszakában meg lehet kezdeni.

HETEKRE VALÓT NEVET,

ha megnézi a FEKÜDJ LE KICSIKÉM-et!

— **Véres verekedés Novibecsejen.** Sztaribecsejről jelentik: Véres verekedés volt néhány nap előtt este a novibecseji Korona-vendéglőben. Pállykás István vranjevói és Kálló József novibecseji legények tánc közben összeszólalkoztak. A vita hevében Pállykás több helyen megszurta Kállót. A súlyosan sérült legényt eszméletlen állapotban szállították lakására. Állapota súlyos, de nem életveszélyes. Pállykást a rendőrség letartóztatta, de a kihallgatás után szabadonbocsátotta, az eljárás azonban megindult ellene.

— **Elmegyógyintézetbe szállították a pesterzsébeti feleséggyilkos trafikost.** Budapestről jelentik: Ez év februárjában — mint akkor megírtuk — Pesterzsébeten Edvi Lajos trafikost megfojtotta a feleségét és a holttestet a kertben elásta. A gyilkosságot néhány nap múlva felfedezték és letartóztatták Edvit, aki egykedvűen vallotta be a gyilkosságot, de arról nem tudott számot adni, hogy miért ölte meg feleségét. A védő kérésére elrendelték Edvi elmeorvosi megvizsgálását, ami most fejeződött be. Az orvosok szerint Edvi teljesen beszámíthatatlan volt, úgy a gyilkosság elkövetésekor, mint később is és jelenleg is beszámíthatatlan. A feleséggyilkos olyan súlyos paralízisben szenved, hogy nem tudta, mit csinál. A vizsgálóbíró az orvosi vélemény alapján beszüntette az eljárást Edvi Lajos ellen, akit az angyalföldi tébolydába szállítottak.

— **Évente 35 millió rágógummit fogyaszt Amerika.** Párisból jelentik: Franciaország amerikai kereskedelmi attaséja érdekes hivatalos statisztikát állított fel a Moniteur Officiel-ben az amerikai úgynevezett chewing-gum (rágógumi) évi fogyasztásáról. E szerint a cukrozott kaucsuk évi fogyasztása 35 millió kilogram, ami 100 millió font sterling értéket jelent. A kaucsuk rágása igen hatásos szer az alkoholfogyasztás ellen. A lap szerint ennek a rágóguminak az élvezete egyre növekszik és előreláthatólag az európai piacokat is elárasztja.

— **A Dunába fulladt egy petrovaradini tűzéraltiszt.** Noviszadról jelentik: Kedden délután Káty község mellett a Dunába fulladt Roszanic Bóza petrovaradini tűzéraltiszt. Roszanic tűzéraltiszt gyakorlatlathoz tartózkodott Kátyon, ahol az alája rendelt őrséggel elzárta a löterületet. A gyakorlat után a lovát meg akarta fürdetni a Dunában, a ló megrugta és eszméletét veszítve a vízbe fulladt. A szerencsétlenül járt tűzéraltisztet Petrovaradinban katonai pompával fogják eltemetni.

A KIS PARÓKIA

Ertesítjük „A kis parókia” előfizetőit, hogy a könyv **3. folyó hó 30.-án kezdjük expedálni** Előjegyzéseket korlátozott számban még elfogadunk

— **A noviszadi Juda Makkabi feléleszti az atlétikai sportot.** Noviszadról jelentik: A noviszadi Juda Makkabi sportegylet legutóbbi ülésén elhatározta, hogy a Noviszadon annyira elhanyagolt atlétikai sportot újra feléleszti és az atlétizálni kívánó fiatalokat, erős tréningbe fogja. Egyelőre míg a pályán elkészül a tervbevetett atlétikai pálya, addig a noviszadi strandon levő sporttelepen fogja az atlétikai sportot üzni. Az atlétikai szakosztály vezetője Bubenheimer Jakab, naponta délután öt órától kezdve a strand sporttelepén rendelkezésre áll az atlétizálni kívánóknak, akiket felkér, hogy ebben az ügyben forduljanak hozzá. A Makkabi már az első őszi labdarúgó versenyek felidejében atlétikai számokat fog bevezetni és öszre nagy általános atlétikai versenyt rendez.

A ROSSZ ÜZLETMENETET IS

elfelejtí, ha megnézi a FEKÜDJ LE KICSIKÉM-et!

— **Kiszántják a panesevói rétét.** Beogradból jelentik: A földművelésügyi miniszterium vizügyi osztálya a panesevói rét kiszántására árlejtést írt ki. A rét lecsapolása azért vált szükségessé, mert a panesevói hídépítéssel kapcsolatos költségeket a felszabaduló földből akariák elgázolják. Sztankovics földművelésügyi miniszter régen sürgette az árlejtés kiírását, amelyre a külföldi kölcsön elmaradása miatt mindössze négy pályázó akadt. A külföldi cégek távolmaradásának az az oka, hogy nem látták biztosítva, hogy a kormánynak lesz elég pénze a hatalmas munka finanszírozására. A munkára a következő cégek pályáztak: Societe de Construction de Battignat Páris, Allgemeine Bauunternehmung Beograd, Osziyek, Turundics Beograd és az Erlich Praga cég Zagreb. Az Erlich Praga cég ajánlata a legkedvezőbb: 247 millió dinár, legközelebb 279 millió dinárt kért a Turundics cég. Afelől még nem döntöttek, hogy kinek adják a munkát.

Igy ragad a légyfogó

AEROXON szaggel.

A legjobb légyfogó a világon! Minden üzletben kapható.

Bolti ára 1 dinár

— **Érdekes interjú** adott a Képes Vasárnap részére a szerb-magyar közlekedési problémájáról és a vajdasági magyar irredalómról Ruppert Rezső, a magyar Kossuth-párt vezére. A Képes Vasárnap új számának másik nagy szenzációja Nagy Kató nyilatkozata, amelyet Palicson mondott el a képes lap olvasóközönségének. Rengeteg más érdekes cikk és fényképfelvétel tartják meg a kitűnő lapot, amely mindenütt kapható. Ára 5 dinár.

— **Kiegészítő vizsgák a noviszadi kereskedelmi akadémián.** Noviszadról jelentik: A noviszadi kereskedelmi iskola igazgatóságának közlése szerint a kereskedelmi akadémiába felvételt kérő végzett polgári iskolai tanulók kérvényeiket legkésőbb augusztus 28-ikáig nyújthatják be az igazgatóságnál. A kérvények 25 dináros okmánybélyegekkel szerelendők fel. A vizsgadíj 570 dinár, a különböző vizsgát a következő tárgyakból kell tenni: szerb nyelv, francia nyelv, és matematika.

— **Orvosi hír.** Dr. Hermann Károly röntgen-specialista külföldi tanulmányutra utazott. Visszaérkezését a lapban közölni fogja.

Legjobb befektetés

Aki Macedóniában már megvett nagybirtokba akarja befektetni pénzét — legkevesebb egy millió dinár készpénz szükséges — bővebb felvilágosításért forduljon lapunk kiadóhivatalába

— **Köhögést és mellbajokat** biztos sikerrel gyógyít a SIROFEN. Minden gyógyszer-tár árusítja.

— **Ujabb árlejtés a noviszadi téllikötőhöz vezető út munkálataira.** Noviszadról jelentik: A városi műszaki hivatal legutóbb pályázatot írt ki a kamenicai vasúti átjárótól a téli kikötőhöz vezető új ut feltöltési munkálataira, de a beérkezett ajánlatokat a városi tanács tulajdonosoknak találta és új árlejtés kiírását határozta el. A munkát párhuzamosan kezdik meg az aluljáró építésével és remélhető, hogy az aluljáró és az új út még ősszel elkészül.

— **Királysértő kereskedelmi utazó.** Noviszadról jelentik: A noviszadi ügyészség közözlésével alapján a noviszadi rendőrség letartóztatta Savin Szvetozár gyurgyevói kereskedelmi utazót, akit királysértéssel vádolnak. Savint szerdán átadták a noviszadi ügyészségnek.

— **Az autó felborította a gabonás kocsit.** Osziyekről jelentik: Szlatina és Csagyavica közt az országúton egy autó közlekedett nagy sebességgel Lazics Perra földműves kocsija felé, amelyen a learatott termést szállította haza. A lovak megbokrosodtak és a kocsit közvetlenül a robogó autó elé került, amely a kocsit felborította és Lazics nagy ivben repült ki az utastere. A szerencsétlen földműves fejével a kilométerjelző közhöz vágódott és eszméletlenül terült el. Súlyos sérülései miatt állapota reménytelen. Az autó nyomtalanul tovaszángulott.

Friedler-féle GAMMA

hajszer már 2-3-szori használat után ujjszületik tőle a haj, mert megszünteti a hajhullást, eltűnít a korpát, a hajmolyt és a haj zsírosodását. További használatnál újra életképesé teszi az elszáradt hajgyökereket és hatására a kopasz fejen is kinő a haj!

Sikeresen kipróbálva hatszáz esetben és orvosi ajánlva. Siker biztosítva. Használata egyszerű.

Kapható minden gyógyszerertárban és drogériában. Amennyiben nem volna kapható, forduljon a jugoszláviai vezérképviselőhöz:

Drogerija Nadz, Kolár és Gábrics
Szubotica — Telefon 637
Nagy üveg ára 85 dinár, kis üveg 65 dinár

— **A Templom ezere Vrbászon.** A szuboticaik műkedvelők egy csoportja most mutatta be Vrbászon a kaszinó nagytermében Fodor László világhírű vígjátékát, a Templom egerét. A szereplők közül Puketz Julka valósággal excellált. Kitűnő partnere volt Mayer Béla és Koncz Dániel. A szép számu közönség melegen ünnepelte a műkedvelőket.

— **Folyó hó 28-ikán szombat este fél tíz órákor nagy balottestély és tűzijáték a palicsi tavon.**

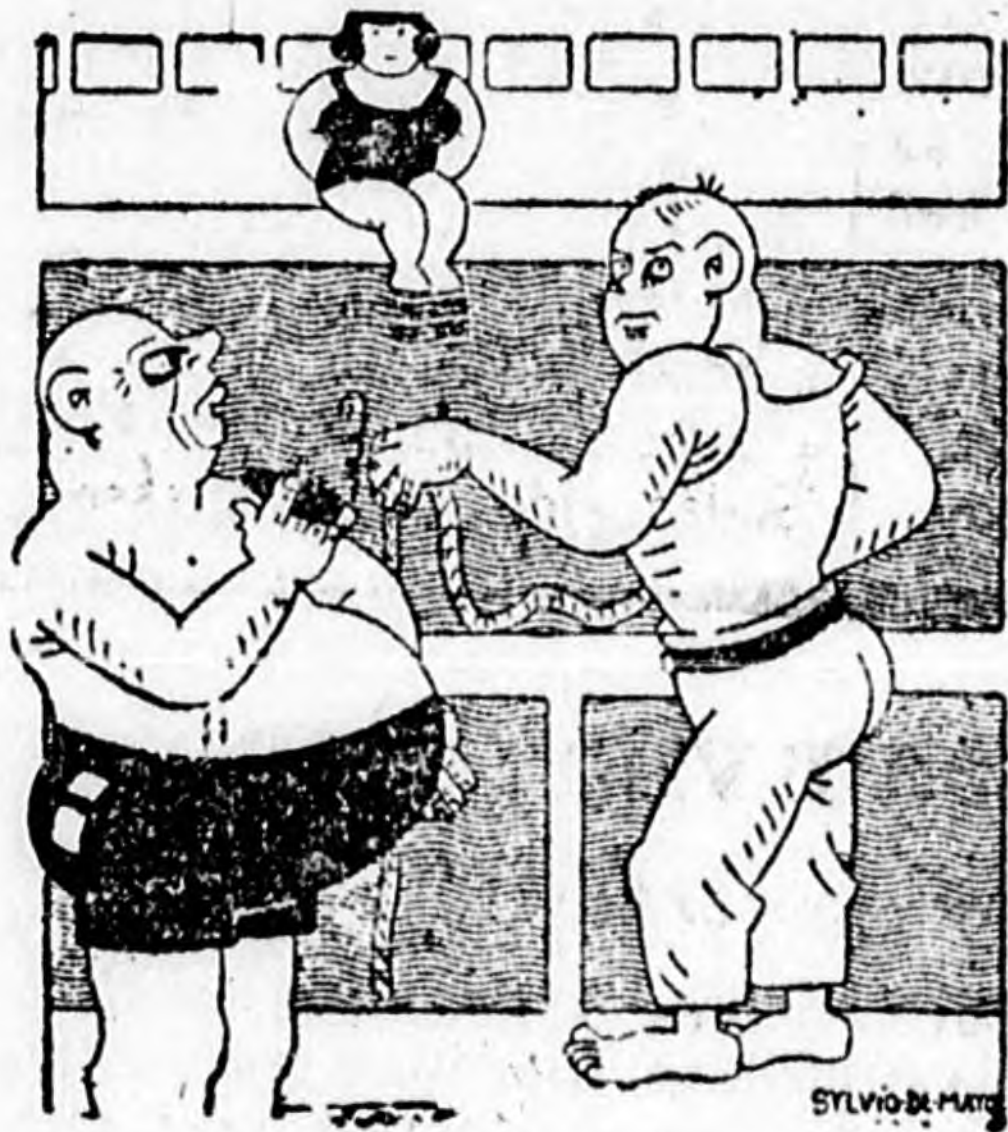
— **Meghalt a törvényszék tárgyalótermében.** Pozsegáról jelentik: A pozsegai törvényszék tárgyalótermében tragikus haláleset történt. A tárgyalás alatt egy tanu, Ivanovics Manda, miután esküt tett a vallomására, hirtelen összerogyott és meghalt. A szerencsétlen embert szívszélhűdés ölte meg.

— **Orvosi hír.** Dr. Med. Borivoj Miladinović fül-, orr-, gégespecialista elutazott, rendelését augusztus 7-ikén újból megkezdi.

— **Nem szabad nyitva hagyni az ablakot.** Sztaribecsejéről jelentik: Az elmúlt éjjel ismeretlen tettes a nyitva hagyott ablakon át behatolt Breznicska Sándor sztariyecseji gazdálkodó lakásába. A tolvaj a lakásban talált ékszereket, egy aranyórát, egy négyméteres aranyláncot, egy arany női nyakláncot lopott el. A csendőrség megtette az intézkedéseket a tolvaj kézrekerítésére.

— **Lederer Emil gabonakereskedő** értesíti t. üzletfeleit, hogy irodáját és raktárát áthelyezte Trg Fra Jese 12. sz. alá. (Barátok temploma mellett, Vojnić-Gabrie István ház.)

KINTORNA

Beszélgetés a palicsi strandon.

— Nézd azt a jó nőt!

— Azt a piros trikósát? Az barátom olyan, mint az amerikai költségvetés.

— Hogyan?

— Felesleget mutat ki.

— **Házilasszony:** Azt előre megmondom, hogy a férjem rémesen goromba.

— **Szakácsné:** Nem baj az, kezitsókolom! Mi most már ketten leszünk, ő meg egymaga.

— Mondja, miért csinál olyan savanyu arcot?

— Ne is kérdezze. Három Tusi ül meg a kedélyemet. A kedves nőm neve Tusi, a kedves anyósom neve is Tusi, azonfelül nemsokára házbért is kell fizetni...

— De hol van a harmadik Tusi?

— Mondom, hogy a házbér...

— Melyik?

— Az augusz-tusi.

— Egyik szuboticaik ügyvéd új ruhát csináltatott a napokban. A ruhát hazaszállították és az ügyvéd másnap megjelent a szabó-üzletben. A szabó megijedt, mert a vendég zord arckifejezésén mindjárt látta, hogy valami nincs rendben.

— Talán csak nincs valami baj, doktor ur?

— De az ebattát, bizony baj van, kedves kolléga ur.

— A szabó zavarba jött. Nem tudta, hogy most nevetni kell-e, vagy sem.

— Miért tetszik engem kollégájának szólítani?

— Mert én sem tudok nadrágot szabni és maga sem.

TŐZSDE

Zürich, július 25. (Zárlat.) Beograd 9.1280, Páris 20.33, London 25.235, Newyork 519.275, Brüsszel 72.30, Milánó 27.185, Madrid 85.5, Amszterdam 209, Berlin 123.96, Bécs 73.275, Szófia 3.7525, Prága 15.3875, Varsó 58.20, Budapest 90.535, Bukarest 3.165.

Noviszadi terménytőzsde, július 25. Buza bácskai uj 79—80 kg. 237.50—242.50, bácskai uj VIII. 79—80 kg. 237.50—242.50, bácskai uj VIII. 79—80 kg. Tiszavidék 245—250, bánáti uj 79—80 kg. 230—235, szerémi uj 79—80 kg. 237.50—242.50. Árpa bácskai, szerémi és bánáti 64 kg. 210—215. Zab bácskai, szerémi és szlavóniai uj VIII. 195—200. Tengeri bácskai és szerémi 292.50—295. Lisztek: bácskai 0gg és 0g uj 385—395, bácskai kettes 365—375, bácskai ötös 345—355, bácskai hatos 305—315, bácskai hetes 260—265, bácskai nyolcas 175—185, korpa bácskai és szerémi uj jutazsák 160—165, bánáti uj jutazsák 155—160. Irányzat: változatlan. Forgalom: 50 és fél vagon.

Budapesti gabonátőzsde, július 25. A gabonátőzsdén amerikai jelentésekre és fedezősárlásokra a gabonáarak emelkedtek. Hivatalos árfolyamok pengő-értékben a határidőpiacon: Buza októberre 28.14—28.28, zárlat 28.26—28.28, márciusra 30.36—30.52, zárlat 30.52—30.54, rozs októberre 25.24—25.46, zárlat 25.46—25.48, márciusra 27.10—27.32, zárlat 27.30—27.32, tengeri májusra 25.62—25.78, zárlat 25.74—25.76, júliusra 29.50—29.54. A készárúpiacon: Buza 27.20—28.20, rozs 24.25—24.50, árpa 24.50—25.25, sörárpa 28—30, repce 42—42.50, tengeri 29.25—29.95, zab 30.50—32.50, korpa 21.25—21.50.

Budapesti értéktőzsde, július 25. Magyar Hitel 84.1, Osztrák Hitel 45.8, Kereskedelmi Bank 119.75, Magyar Cukor 171.75, Georgia 15, Rimamurányi 104.6, Salgó 68.6, Kőszén 805, Bródi Vagon 35.8, Nasic 176, Ganz Danubius 158.5, Ganz Villamos 129, Athenaeum 33.7, Nova 50.7, Levante 20.2, Pesti Hazai 215. Irányzat: nyugodt.

FILM

Nagy Kató és férje: Davis J. Konstantin Zagrebben

Nagy Kató, a szuboticaik származású világhírű filmszínész, mint megtörtük, a napokban szülei látogatására Szubotica-ra érkezett és innét hétfőn este utazott Zagreben keresztül a jugoszláv tengerpartra, ahol új filmjének néhány jelenetét rendezi férje, Dawis J. Konstantin, a világhírű német filmrendező.

Nagy Kató kedden érkezett Zagreba, ahol már várta férje, Dawis J. Konstantin, aki előretartotta a horvát fővárosba. A kiváló német rendező zagrebi tartózkodásáról tudomást szereztek a zagrebi újságírók, akik kedd este fölkeresték az Esplanad szállóbeli lakásán. Dawis J. Konstantin elmondotta, hogy Beogradban is járt, ahol megszerezte a szükséges engedélyeket a Krk és Rab szigeten tervezett filmfelvételekhez. Az új darabban, amelyet rendez, felesége, Nagy Kató játssza a főszerepet, de fontos rész jut benne Verne és Rusch filmszínészeknek is, akik lenn vannak már a jugoszláv tengerparton.

Dawis J. Konstantin és felesége, Nagy Kató a zagrebi újságírók részére teát adtak Esplanad szállóbeli lakásukon, amelyre hivatalos volt Zagreb város néhány előkelősége is.

Feküdj le, kicsikém...

A Városi Mozi műsora

A szuboticaik városi mozi szerdán mutatta be a sajtó képviselői előtt a »Feküdj le kicsikém« című Univerzál filmet. A hét felvonásos vígjáték egyike a legjobbaknak, amelyeket az utóbbi időben filmre hoztak. A darab rendkívül ötletes meséje Little Billy személye köré van építve. A kis Rilly tudvalevőleg törpe és amellett az a tulajdonsága, hogy nagyszerű

színész. Mindehhez nem volt nehéz film-scenáriumot írni, de ez a mese olyan kitűnően sikerült és a darabban annyi ötlet van, hogy attól kezdve, hogy a cselekvés — az előkészítés után — kibontakozik, egész a legutolsó jelenetig nem lehet felhagyni a nevetéssel.

Billy, aki híres box-impresszárió, barátja kedvéért kislánynak öltözik, hogy a gazdag nagynéninek legyen kire hagytnia vagyonát. Billy, mint Arabella, a legkülönbözőbb kalandokon megy keresztül és a mulatságos jelenetek végtelen sora perog le vásznon, amíg végül Arabellából ismét Billi lesz, a darabban oly remekül megrendezett boxmeccs Bill barátjának győzelmével végződik és az összes szerelmesek egymáséi lesznek.

A filmet, amelynek összes szereplői kitűnően játszanak, csütörtöktől kezdve játssza a városi mozi a Veszedelmes udvarló című két felvonásos bohózzal együtt.

SPORT

Aszuboticaik ifjúsági sportbizottság jubileuma

Az ifjúsági válogatott játszik az alszövetségi ifjúsággal

A szuboticaik ifjúsági sportbizottság vasárnap ünnepli meg fennállásának öt éves jubileumát. Az ifjúsági bizottság öt éves fennállása óta nagyszerű eredményeket ért el és szervezetét ép úgy kiépítette, mint az alszövetség. A bizottság figyelmet és rendszert vitt a fiatalok játékába és ezzel komoly sportembereket nevelt a porban rugdalózó gyerekekből. Kétségtelenül megállapítható, hogy ma a legértékesebb sporttevékenységet, az ifjúság nevelését, az ifjúsági bizottság végzi Szuboticaik.

A jubileumi ünnepek vasárnap a Bácska-pályán lesznek a következő programmal:

Délután 4-kor Gradjanski—Jedinstvo (A. mérkőzés). Bíró Sonenberg.

7-kor Napredak—Hajduk (B.) bíró Neverka.

8-kor A. győztes—V. kör (C.) bíró Ivanics.

9-kor VII. kör—Borac (D.) bíró Lukatics.

10-kor B. győztes—A. győztes, bíró Musin.

11. Döntőmérkőzés: B—C győztes—D. győztes, bíró Krausz.

Délután 2-kor Bunjevacki SK—Radnicski, bíró Kujundzics.

4-kor I. B. válogatott—II. osztályú válogatott, bíró Szegedinszki.

6-kor ifjúsági bizottsági válogatott—alszövetségi válogatott, bíró Mázics.

A jubileum védnöke Malagurski Babján dr.

A jubileummal kapcsolatban ünneplik meg Lukatics Ernőnek, a bizottság elnökének 25 éves sportjubileumát és a bizottság nevében a VII. kör—Borac mérkőzés előtt Perl Sándor elnök üdvözlő a bizottság nevében a jubilánst.

Délután 5 órákor Marcikics Remia tart ünnepi beszédet.

Szilágyi és Cérnai a Dulcisban. Az újonnan alakult novivrbászi Dulcis az őszi szezonra erősen készülődik és a vezetőség berkeiben remélik, hogy a JNS a legközelebbi ülésén felveszi őket a rendes tagok közé. Az őszi szezonra való készülődést mi sem bizonyítja jobban, mint az, hogy Szilágyi és Cérnai szuboticaik játékosok a cukorgyárban kaptak állást és a Dulcis színeiben fognak szerepelni. A két kitűnő játékosal sokat nyer a Dulcis.

KULA

Kulai SC—Vrbászi SC 1:0 (0:0). Barátságos. Bíró: Csajághy. Az újonnan megalakult kulai csapatnak ez volt a bemutatkozó mérkőzése. A KSC jórészt régi játékosaival állt föl és megérdemelten győzött. A csapataiban Rozmann, Winterstein és Stojszin voltak jók.

TURJA

Dulcis (Vrbász)—Turjai SC 3:2 (2:1). Barátságos. A Dulcis a nagy fölény ellenére is csak nehezen győzött.

Egyesült a petrovozelői Sport Klub és a Szokol. Petrovozelőiről jelentik: Hosszas tárgyalás után a Petrovozelői Sport Klub és az ottani Szokol között létre jött a fuzió. Az új egyesület neve Petrovozelői Szoko Sport Klub lett. A Szoko első mérkőzését a csurogi válogatott ellen vívta és 3:0 arányban győzött.

KÖZGAZDASÁGI NAPLÓ

A BÁCSMEGYEI NAPLÓ ÁLLANDÓ HETI MELLÉKLETE

Nyilvánosságra hozták az osztrák-jugoszláv kereskedelmi szerződés függelék szakaszait

Beogradból jelentik: A jugoszláv-osztrák kereskedelmi szerződést július 9-ikén írták alá. A kereskedelmi szerződéshez egy függelék van csatolva, amelynek a szövegét a jugoszláv gazdasági élet még nem igen ismeri. A függelék-szerződés azért jött létre, mert az 1925 szeptember 3-ikán aláírt kereskedelmi szerződés a kereskedelmi szerződés egyes pontjait ki akarta egészíteni. A függelék-szerződést jugoszláv részről Jettics Borivoj bécsi jugoszláv követ és Todorovics Milán egyetemi tanár, osztrák részről Seipel kancellár és Schürtl miniszter írták alá. A függelék-szerződésnek hét pontja van.

A függelék-szerződés második fejezete kimondja, hogy

a jugoszláv vámtarifában 62 vámtételt Ausztriával szemben vesznek fel, viszont 81 vámtételt megváltoztatnak. Az osztrák szerződésben négy vámtétel szűnik meg és 48-at változtatnak meg, valamint öt új vámtételt tesznek még hozzá.

A függelék-szerződés harmadik fejezete kimondja, hogy az irodalmi és a művészi termékeket mindkét fél oltalomban részesíti és ebben a kérdésben az 1900 kötött berni szerződés elvei lesznek mindkét államra nézve az irányadók.

A függelék-szerződés negyedik fejezete előírja, hogy

minták vagy modellek, vagy emblage céljaira letett vámtételeket, a tárgyaknak a küldő országba való visszavitele esetén, a határ vagy a helyi vámállomások egy hónapon belül kötelesek visszafizetni, ha erre a vámhivataloknak meg van a szükséges felhatalmazásuk. Biztosítéki elvámolásokról ugyanaz az az eljárás van azzal a különbséggel, hogy a biztosítéki elvámolás összegét csak a biztosítékot szedő vámhivatal fizetheti vissza.

Az ötödik fejezet kimondja, hogy Kocsevics és Logatec községek lakosai Ausztriában házalással faipari készítményeket adhatnak el, viszont a Novo Mesto és Cernomelj községek lakói déligyümölcsel házalhatnak osztrák területen, de az utóbbiak a déligyümölcsön kívül ezen vidék eredeti fakészítményeit is forgalomba hozhatják.

Selejtezett pokróckoknál, amelyen bordurfestések is vannak az alapvám 120 aranykorona.

Levélpapíroknál és borítékoknál a következő vámváltozások vannak. Levélpapírok és borítékok egy vagy több mintával, amelyek az egész levélpapírost bevonják vagy pedig víznyomással vannak ellátva és nem horizontális írással szolgálnak, nem közönséges levélpapírosként kerülnek elvámolásra és az ilyen árut 463-as vámtétel szerint kell elvámolni.

A borítékoknak selyempapírral való kibélelése a vámolásnál nem jön tekintetbe.

Az olyan ezüstárúk, amelyek aranyozva vagy platínával vannak bevonva, a vámolásnál csak mint ezüstárúk szerepelnek.

A tökmagolaj bevitele Ausztriába adig lesz csak vámentes, amíg Jugoszlávia nem szed utána kiviteli vámot

A lisztre vonatkozólag az öt aranykoronás vám addig lesz csak érvényben, amíg ez a vámtétel osztrák részről Magyarországgal szemben is alkalmazást talál. Abban az esetben, ha Magyarország és Ausztria között ez a vámtétel megváltozik, akkor a vámtétel Jugoszlávia javára is meg fog változni.

Az 5.50 aranykoronás vám almára csak abban az esetben értendő, ha az alma nincsen darabonként csomagolva. Ellenkező esetben magasabb vámtétel lesz érvényben. A ládák mindenképpen ellenére szabad szalmával kitölteni, amely után nem kell vámot fizetni. A szilva vámjá, 2.50, amely csak addig marad érvényben, amíg a kiviteli vám nem a válogatott szilvára száz kilós tételnél a 20 aranyparát át nem lépi. Szilvóriummal a vám 75 aranykorona, azonban csak olyan minőségre, amely 50 volumen alkohol tartalmat nem lépi túl. Az alkohol tartalmat az illetékes kereskedelmi kamarának kell igazolni.

A hízott sertésnél a vámkedvezmény csak az olyan sertésusra vonatkozik, amelyet a hivatalos szor-

használat szerint is hízott sertésnek kell tekinteni. Amennyiben nem mangalica dísznökről van szó, a vámkedvezményt csak akkor lehet igénybe venni, ha a fejtől és a zsirtól megszabadított sertés darabonként 60 kg. vagy felette 50 kg.-nál nem nehezebb.

Az osztrák kormány jogában áll sertésuszt, amelyért a kedvezményezett vámot igénybe akarják venni, hogy a megállapíthassa, hogy a hús hízalt dísznöktől van-e vagy sem. Az osztrák kormány ezt általában, vagy pedig esetenként is megállapíthatja. A bevitt a bécsi nagycsarnokon keresztül kell megejteni, amennyiben az osztrák kormány a számai gyárosoknak nem ad valami különösebb kedvezményt.

Számaira, ha azt magyar módon készítik el, ugyanazok a feltételek érvényesek az elvámolásnál, mint a lisztre.

A hatodik fejezet kimondja, hogy ezek a megállapodások 1931 június 31-ig érvényesek. A felmondási idő három hónap. Ugyan az a felmondási idő érvényes a kereskedelmi szerződés felmondására is.

A szerződést azonnal kell ratifikálni, a ratifikációs okmányokat Bécsben kell átadni. Az okmányok kicserélésére az napi határidő van kitűzve. A két kormány azonban kiköti magának, hogy a kereskedelmi szerződést még a ratifikálás előtt életbe léptesse.

Mivel Oroszországnak feltétlenül exportálnia kell a petroleumját, árpolitikájában most teljesen függ az angol-amerikai kapitalizmustól és természetes, hogy ez aztán éreztetni fogja hatalmát a szovjettel. Hosszu ideig mégsem lehetséges, hogy a kommunizmus a milliárdosok háborújából éljen. A petroleumháború vége a kommunista külpolitikai helyzet súlyosbodását jelenti.

Cukor — fából

A német kémiai tudomány ismét egy nagy jelentőségű felfedezéssel gazdagította a világot. A német kémia már a háború előtt is igen magas fokon állott, de most a háború után, mintha az egész német gondolkodás csak tisztán a kémiai kutatás útján akarna eredményeket felmutatni. A háború után tudták megvalósítani az ammoniák és a kénsav mesterséges előállítását, benzint szénből tudnak már a németek előállítani és nagyon beváltak azok a kísérletek, amelyek a műlejem előállításával lepték meg a világot.

Mindezeknek a találmányoknak a nagy részéhez az iniciatívát a I. G. Farbenindustrie adta meg. Néhány nappal ez előtt a Farbenindustrie egyik vezetője kijelentette, hogy a műkaucsuk előállítása már nem tartozik a lehetetlenségek birodalmába, úgyhogy már a műkaucsuk rövidesen nagyban fogják termelni. Bergius tanárnak a szén cseppfolyósítása körül kísérletei még most is remegésben tartják a nagy petroleum források tulajdonosait és most néhány napja a német lapok arról adnak hírt, hogy

a német kémiai ipar ismét nagy felfedezést tett és megtalálta a módját annak, hogy hogyan lehet egyszerűen fából cukrot előállítani.

Willstätter Willibald német egyetemi tanárnak sikerült savak behatása útján elérnie azt, hogy a fából levő cellulóz és a legint egymástól szétválassza és azután a cellulózt olyan állapotba tudja hozni, hogy ebből azután kitermelődik a szőlőcukor. Az egész eljárásban csak azt nagyon nehéz megoldani, hogy a cellulóze illetőleg a szőlőcukor a savak behatása alatt ne alakuljon át másfajta vegyületté és nagyon problematikus még a savakat a jelentkező szőlőcukortól teljesen szétválasztani. Tiszán kémiai szempontból Willstätter úgy oldotta meg a problémát, hogy magas koncentrált savval oldotta szét a cellulózt és a lignint, amikor százszázalékos cukor keletkezett, amelyet a savak további hatásától, ha a folyamatot normális hőmérsékletben tartják, sikerült teljesen izolálni. A probléma most már abban mutatkozik, hogy a kémikusoknak hogyan sikerül a sav hatása után a savat a szőlőcukor keletkezése előtt úgy eltávolítani, hogy a sav sóformájában távozzon el a vegyületből. Ez természetesen most a német kémiai ipar nagy problémája. Bergius tanár, aki szintén folytatta efalet kísérleteket egy laboratóriumban bemutatta, hogy a fából átlagban 70 százalék cukrot tud kivonni. A 70 százalék cukor után a készületekben maradnak még különféle anyagok, amelyekről Bergius azt hiszi, hogy nagyon jól alkalmazhatók más gazdasági célokra. A kísérletek most teljes gőzzel folynak és nincs kizárva, hogy a német kémikusok még feleslegessé is tehetik majd a cukorrépből a cukorfőzést.

Kibékültek a petroleumvilághatalmasságai

Az orosz petroleum szuverénitásával vége

A nemzetközi gazdasági életnek nagy szenzációja van: az angol és amerikai petroleumtrösztök megegyeztek egy közös ár- és termelési politika körvonalában. Ezt a hírt ebben az apodiktikus formájában még cáfolják ugyan és sokan nem hisznek ennek a békének a létrejöttében. Annyi bizonyos, hogy Amerika a gazdasági hegemóniát teljesen el akarja ragadni Angliától. A petroleumháború csak egy fejezete volt ennek a nagy harcnak. És mindenestre jellemző, hogy Anglia hátán a legextrémebb kapitalizmus, az amerikai Rockefeller-tröszt egyezett meg az orosz szovjettel. A Shell Company, az angol-holland petroleumérdekeltség vezető vállalata, illetve annak elnöke Sir Henry Deterding ki is adta a jelzőt: »Ne vegyetek lopott petroleumot» Sir Henry Deterding a nagy lármával akarta Oroszországot arra kényszeríteni, hogy nyersolajexportját továbbra is a Shell Company útján bonyolítsa le. Mikor ez nem sikerült, mikor látta kellett, hogy az amerikai tőke saját befolyása alá vonta Oroszországot, nem minden siker nélkül spekulált Deterding a kommunista veszély kihasználására.

Amerika természetesen nem szive parancsára hallgatott, amikor közeledett Oroszországhoz. 1927-ben is 15 százalékkal 178 millió tonnára emelkedett a világ petroleum termelése. Ebből 128 millió tonna esik az Egyesült Államokra, amely tehát a petroleumtermelés 70 százalékát kontrollálja.

A túltermelés miatt elkerülhetetlen volt az árak rohamos esése. Rockefellerék nyugtalanná tette az a veszély, hogy a petroleumrészevények csztaléka állandóan csökkent. Az orosz export, amely mindössze 2 millió tonna, annak ellenére, hogy a békebeli termelés

szerezése emelkedett, nem jelentékeny faktor, de fontos lehet, hogyha Oroszország ezzel a kétmillió tonnával az árakat továbbra is nyomni akarja. Az orosz olajnak Dél-Európában a Balkánon Kis-Ázsiában egészen Indiáig van piaca. Az amerikai tröszt az aránylag magas benzinárakkal, amelyek az automobilizmus elterjedése miatt nem csökkentek annyira, mint a petroleum ára, akarja magát kárpótolni. A Shell Company a petroleumtermelés redukciója helyett fogyasztó területeinek kiterjesztésével akarja a maga hasznát megtalálni. Az orosz kőolaj ellen Indiában máris védővámot állítottak és Amerikának attól kellett félnie, hogy Anglia nemcsak az orosz, hanem a Standard Oil petroleumja előtt is elzárhat piacot.

Előrelátható volt, hogy Oroszország nem tud éket verni a nagy kapitalista frontba még akkor sem, hogyha ez a front a milliárdosok féltékenysége miatt nem volt túlságosan egységes. Az új egyezmény azonban nem fogja arra kényszeríteni Oroszországot, hogy a források eöző tulajdonosainak igényét elismerje. Az, hogy a Shell Company, illetve Sir Henry Deterding magukat ezeknek az igényeknek képviselőjéül adták ki, nem volt más, mint fényes cégér. Az orosz konfliktus előtt Deterding többmillió fontos kölcsönt ajánlott az orosz petroleumiparnak, hogyha az vele tart. Deterding kapitalista lekiismeretét valószínűleg avval fogja most megnyugtanni, hogy az új angol-amerikai eladási szindikátus az orosz források volt tulajdonosainak az exportált orosz petroleum után bizonyos nagyon csekély térítést fog fizetni. Ebből a célból a szindikátus egy külön ilyen alapot létesít, amely ellen Oroszországnak természetesen nincsen kifogása.

MIUJSÁG A LLOYDBAN?

A szubotical Lloyd közleményei

Rovatvezető: Dr. P. vlovics Milos főtitkár

Felhívjuk a Lloyd és a Felsőbácskai Gyárosok Szövetsége tagjainak figyelmét, hogy összes közérdeklű és őket érdeklő közleményeinket ebben a rovatban tesszük közzé.

Vasuti küldemények bárcázása s ezen bárcák bélyegkötelezettsége

A vasuti díjszabás I. részének 62. §-a értelmében, a darabárakat olyan megjelölésekkel kell ellátni, amelyek a darabokon megmaradnak, érthetők és a feleselések kizárására alkalmasak. Ugyanczen szakasz szerint a megjelölésről a feladónak kell gondoskodnia.

A darabárakat a feladó saját magánbárcáival is megbárcázhatja. Ilyenkor azonban a feladónak szem előtt kell tartania az »Árúkezelési Utasítás« 22. §-a 10. c) pontjának rendelkezéseit, hogy t. i. a magánbárcákat csomagolatlan áruknál (pl. deszkánál, tűzfánál, stb.) magára az árura, csomagolt áruknál pedig a göngyöletre és pedig lehetőleg olyképen kell ragasztania, hogy a göngyöletet a bárca sérülése nélküli felbontani ne lehessen, hogy a szállítványdarab megjelölését (jellet, számot és a rendeltetési állomás nevét) a magánbárcával elfednie nem szabad s a vasut által alkalmazandó bárcák felragasztására is mindenkor helyet kell hagynia.

A magánbárcák használatát a »vasuti üzletszabályzat« a kocsirakomány küldemények tekintetében sem tiltja el, habár kifejezetten nem is engedélyez, miért is utóbbi időben mindig többen és többen fordulnak a Vasuti Vezérigazgatósághoz azzal a kérelemmel, hogy kocsirakomány küldeményeik reklám-cédulákkal való megbárcázását engedélyezze.

Mint értesülünk a Vasuti Vezérigazgatóság ezeket a kérvényeket kivétel nélkül leküldi az illetékes vasutigazgatóságokhoz azzal, hogy a kért engedélyeket adják meg az esetben, ha a reklám-cédulák (bárcák) megfelelnek az »Árúkezelési utasítás« 35. §-a 5. pontjában foglalt rendelkezéseknek, vagyis ezek a bárcák csak a feladó és a címzett nevét és lakhelyét, az áru és a rendeltetési állomás megjelölését tartalmazza, fehér papíron fekete nyomással kell készítenie lenniük s úgy hosszúságban, mint szélességben a 25 centiméternyi méretet meghaladniuk nem szabad.

Ezeket a bárcákat mindenkor a kocsis hosszoldalára, a ragaszbaarcák részére szolgáló helyre kell ragasztani.

Az adóvezérigazgatóság 4986/1928. számú határozata értelmében az ilyen bárcákat egyszerű hirdetéseknek kell tekinteni s ezért a bélyeg- és illeték-szabályzat 8. díjtétele szerint darabonként 10 paras bélyeggel kell ellátni, miután nem bírnak az állandó reklám jellegével.

A 10 paras bélyegilleték minden egyes bárcán külön-külön bélyegjegyekben rovandó le s nem fizethető le pauszban.

A vasuti állomások szigorú utasításokat kaptak, hogy a magánbárcák felragasztását csak akkor engedélyezzék, ha az illetők a fenti előírásoknak előzetesen mindenben eleget tettek, miért is különösen felhívjuk a kereskedők és gyárosok figyelmét erre a körülményre.

*

Kereskedők, gyárosok, iparosok és azok utazóinak igazolványa. A kereskedelem- és iparügyi minisztérium rendelete szerint mindazon kereskedelmi üzletek, valamint mindazon gyári és ipari üzemek tulajdonosainak, akik maguk gyűjtöttek megrendeléseket, ebbeli tevékenységük közben oly okmány birtokában kell lenniük, amellyel a folytatott iparhoz való jogukat igazolhatják és ezzel az okmány az illetékes hatósági közegek kívánságára bármikor fel kell mutatniuk. Ugyancigen kötelesek magukat igazolni az önálló kereskedelmi ügynö-

kök is. Ilyen igazoló iratok hiányában az illetékes hatósági közegek kívánságára további működésüket be kell szüntetniük mindaddig, amíg az illető ipar folytatására vonatkozó jogosultságukat be nem bizonyítják. A kereskedelmi utazóknak tevékenységük közben különleges igazolványokkal kell magukat igazolniuk, amelyeket az a Kereskedelmi és Iparkamara állít ki, amelynek területén üzletük székhelye van. Külföldi kereskedők, gyárosok, iparosok és ezek utazóinak országunk területén, valamint saját kereskedőink, gyárosaink, iparosaink és ezek utazóinak külföldön való igazolására nézve az érvényben lévő kereskedelmi szerződések határozmányai irányadók.

Kereskedelmi utazók igazolványai. Az államvasutak vezérigazgatósága 47.898—1828. szám alatt valamennyi vasutigazgatóságához rendeltetést intézett, amely szerint a kereskedelmi utazók kötelesek magukat áruminta-küldeményeik kíséretével alkalmával különleges igazolvánnyal igazolni, amelyeket az illetékes Kereskedelmi és Iparkamara állít ki. Ez a rendelet f. é. szeptember hó 1-én lép életbe.

Árúkereslet külföldi cégek részéről. Fruchter Ödön kereskedelmi ügynöksége, Wien, II. Praterstrasse 66—29. vajképviseletet keres. Értesítése szerint a jugoszláv vaját szívesen látják a bécsi piacon, mert teljesen kielégíti az ottani igényeket. — Napi szükséglete körülbelül 1000 kg. — Mr. Delaunay Courtier de commerce, 52. rue St. Roman, Rouen, Seine, Interieure, Franciaország, exportöröket keres, kik oly friss vagy sózott vaját termelnek, mely

a francia igényeknek megfelel. Ajánlatokat kér. — Cokinos et Caracostas, Konstantinápoly — Stambul, Baghtché Capou Anadol Han, vaj-exportöröket keres Törökország számára. — B. Burkart, Immenstadt, Bajorország, Schliessfach, 21., a mi vajexportörökünk óhajtaná összeköttetésbe lépni, főleg pedig azokkal, kiknek Németországban saját raktáraik vannak. Érdeklődik továbbá egyéb tejtermékek, mindenekelőtt sajtot gyártása iránt. — C. Blum, repräsentations, Casablanka, oly vállalatokat keres, melyek fagyapótot exportálnak. — S. N. Jeroham, Hamburg, 8., Cremon 11—12, oly vállalatokkal keres érintkezést, melyek bőreszerzési kivonatot gyártanak. — Scuola Tipografica »Santa Teresa« dei Padri Caramelitani, Tripoli (Siria), papírgyáraikkal kíván összeköttetésbe lépni s oly ajánlatokat beküldését kéri, melyekhez minták vannak csatolva. — Osdewald és társa kereskedelmi ügynöksége, Amszterdam, Valerius straat, 48, textiltermékeinknek a holland gyarmatokban való kivitele végett textilgyáraikkal kíván összeköttetésbe lépni. — A Ferdinand Faasch Hamburg, Barkhof 3, oly vállalatoktól kér ajánlatokat, amelyek kaptafát készítenek. — Eger—Uebersax, Leder—Felle—Import—Export, Herzogenbuchsee, Schweiz, bőrszükségletének egy részét a mi országunkból kívánna fedezni. — Hayri Salih, Import-Export-Agentur, Szmirna, Törökország, cementre kér ajánlatokat oly vállalatoktól, amelyek a Törökországba való kivitelnél figyelembe jöhetnek. — Joseph Attas, Szaloniki, Due Tsimiski, 91, Görögország, olyan vállalatokat keres, melyek tűzfát és faszénét ekszportálnak.

vességet kívánnak. Földünknek az egyenlítő 30°-nyira északra és 30°-nyira délre fekvő öve képezi azt a területet, ahol a kaucsukfák egész őserdőket képeznek, vagy az őserdőben mint egyes fák tenyésznek. Itt fonódnak a kaucsukindák az őserdő fáira és kaucsukbokrok fedik az erdők alját.

A kaucsuk anyaga a növények tejszerű nedvében (latex) fordul elő. A legjelentősebb közülök a Hevea, amely szintén az Euphorbiaceákhoz tartozik és számos válfaja van E fák buja őserdőt alkotnak az Amazon vidéken óriási méreteket érnek el, 30 m., sőt némelykor 50 m. magasságot is, átmérőjük pedig olykor a 2 m.-t is meghaladja. Az Afrikában honos kaucsukfák legfontosabbjai a Landopholiákhoz tartozó indák, a melyeknek hossza olykor 25 m.-nél is több, de a vastagsága alig 15 cm. Ázsia a kaucsuktermelésben nem játszik nagyobb szerepet, növényei közül a Ficus elastica a legjelentősebb.

A kaucsukot adó növényekből a tejnedvet a fák »megcsapolása« által nyerik. Természetes dolog, hogy sok vidéken a legvadabb rablógazdaság dívik és a fákat egyszerűen kidöntik. Ezzel, igaz, több nedvet kapnak, mint csapolás által, de a végeredmény az, hogy óriási területeken pusztultak ki a kaucsukfák, míg más vidékeken pusztulófélben vannak. Törvényes intézkedéssel ennek eljötté venni igen nehéz, mert az alig járható őserdőkben minden ellenőrzés lehetetlen.

A megcsapolás úgy történik, hogy megfelelő szerszámmal, a csapolókéssel (eseleg kis szekercével), bevágásokat eszközölnék a fa kérgébe. E levágásoknak elég mélyeknek kell lenniük, át kell hatolniuk a tejnedvet tartalmazó rétegen, de a fa anyagát nem szabad megsérteniük, mert ez a fa pusztulására vezetne. A bevágások vagy egyenlő magasságban vannak a fán egymás mellett, vagy spirálisan vannak vezetve az egész kéreg körül, vagy halszákaalakúak. A kifolyó tejnedvet a bevágás legmélyebb pontjára helyezett kis edényben felfogják és innen nagyobb edénybe gyűjtik össze. Most más alkalmas módon, minnél gyorsabban nyers kaucsukká kell feldolgozni, mert különben csakhamar bomlásnak indul.

Egy Hevea fa egy szezon alatt kb. 20-szor csapolható meg, összesen vagy 10 liter nedvet ad, amelyből kb. 3 kg. kaucsukot nyernek. A csapolás és a nedvgyűjtés a különböző világgrészekben csak kevésbé különbözik egymástól, de a módok, amelyekkel a nedvből a kaucsukot nyerik, helyenkint igen különbözők. A nedvet megalvásra (Koagulatio) kell bírni és ezt vidékenként különféle módon és különböző szerekkel érik el.

Az Amazon vidéken, ahol a legjobb minőségű kaucsukot, a para-kaucsukot nyerik, a kaucsukgyűjtő nagy olajtartalmú diók héjával, vagy ágával, leveleivel tüzet rak, amely erősen füstöl. E füstön történik most már a nedv megolvasztása, oly módon, hogy egy evezőalakú ráfaragott fát, amely elől agyaggal, vagy kátránnyal van bevonva, a nedvbe márt és a füst felett addig forgatja, amíg a vékony nedvréteg megszárad. Ezt az eljárást addig ismétli, amíg a vékony kaucsukrétegek vastag lepényt nem képeznek a rudon. Most aztán levágja a lepényt és egy ideig még a levegőn szárítja.

Az igen egyenletes és gondos füstöléssel nyert kaucsuk adja a legjobb minőséget, a finom parát (Para fine), kevésbé gondos füstöléssel nyert, nem egészen egyenletes a közepes para (Para entrefine), végül az összegyűjtött maradvékek, amelyeket részben a gyűjtődényekből, részben a fa bevágási széleiről nyernek és egy csomóra préselnek össze, képezik a néger fejeket (Negroheade).

Egyes vidékeken ez a koagulálás úgy történik, hogy a tejnedvet vékony rétegben a nap melegének teszik ki és az így nyert vékony hátyákat egy lepényre egyesítik (Equador, Közép-afrika). Más helyen a gyűjtő a testére keneti a nedvet és megszáradás után lehúzza. (Kongo, Kelet-afrika). Vagy pedig meleg vizet öntenek a nedvhez és addig keverik, amíg megalvad (Kokinkina, Hátsó-India). Növényi nedvet, pl. a vad citrom nedvét keverik hozzá (Peru, Madagaszkár Végül különféle vegyszereket adnak a nedvhez, ilyenek hígított kénsav, sósav, ecetsav, lysol, karbolsav, esetleg tengervíz stb.

A legjobb mód a füstölés, mert ezzel egyszerűen a konzerválódik is a kaucsuk és nem romlik meg (oxidálódik) könnyen a tengeri szállítás alkalmával. Éppen ezért, ha bármilyen módon történik is a koagulálás, sokszor még füstölésnek is teszik ki a kaucsukot.

A kaucsuknak igen sok fajtája van. Ezeknek elősorolása, vagy ismertetése felesleges volna, mert a mindennapi élet-

Hogyan készül a gumi?

A kaucsuk és feldolgozása

I.

A modern technika egyik legfontosabb anyagát a gumi képezi. Gondoljunk csak az autógummikra, a különféle gumitömölőre, a számtalan gumiekkre, amely ma már nélkülözhetetlen az orvosi gyakorlatban, a szigetelt villanyvezetésekre, kábelekre stb. Nincs még egy olyan anyag, amelyet az ipar és a technika olyan sokféle célra használna és amellyel olyan sokféle változatban találkozoznánk a mindennapi életben, mint éppen a gumi.

Gummiból valónak mondjuk az autógummit épen úgy, mint a játéklabdát, noha a kettő anyaga csak annyiban azonos egymással, hogy alapanyagukat a kaucsuk képezi (Van egy szerencsétlenül egyértelmű magyar szó is a: rugyanta. Szerencsére nem igen használjuk. A kaucsuk a mai ipar nélkülözhetetlen anyaga. Bátran mondhatjuk, hogy nélküle az ipar nem tudna előrehaladni.

Alig 80 éve annak, hogy a kaucsuk fokozatosan elfoglalta azt a helyet, amelyet ma az iparban betölt. Európában csak Amerika felidézése után vált ismeretessé, de az amerikai bennszülöttek már régebben ismerték és használták is különböző célokra. Kolumbusz második útja alkalmával (1493—1496) az emberei Haitin a bennszülöttek egy labdajátékát látták, amelynél a labdák olyan anyagból voltak, amelyet egy fa nedvéből nyertek. A spanyolok hozták is ebből az anyagból hazájukba, de senki sem gondolt akkor ennek praktikus felhasználására. Angliában csak a 18. században lett ismeretessé a kaucsuk és mindenféle titokzatos mondák voltak felőle elterjedve, ami aztán azt eredményezte, hogy a ritkasággyűjtők tekintélyes összegeket fizettek egy-egy darabka kaucsukért.

A legelső tudományos feljegyzések 1736-ból valók és Condamine és Bouguer-től származnak. A francia kormány elküldte őket az egyenlítő vidékére fokméréseket végezni az Amazon-folyam környékén aztán megismerkedtek egy anyagot, amelyet az indiánok »cauchuc«-nak neveztek. Küldtek is a francia akadémiaának ebből a feketés anyagból, amelyet szerintük, Quits vidékén »caoutchouc«-nak neveznek és a Hevea nevű fa nedvéből nyernek. A francia tudósok ezután már rendszeresen foglalkoztak ezzel az anyaggal: tömlőket is készítettek belőle, amelyeket laboratóriumi, később orvosi célokra is használtak. Ezzel azonban a kaucsuk

még nem nyert gyakorlati jelentőséget.

1770-ben Priestley angol kutató azt a megfigyelést tette, hogy a kaucsuk igen alkalmas a papiros tisztítására és különösen a ceruzavonalakat távolítja el igen jól. És valóban, a radírgummi csakhamar általánosan elterjedt. (Innen a kaucsuk angol neve: india Rubber = indiai törölő).

A 19. század 20-as évéig nem is használták a kaucsukot másra, mint radírgumminak, rövid laboratóriumi tömlőknek és az orvosi praxisban volt néhány kaucsukcikk használatban. Az iparban nem nyert nagyobb mérvű felhasználást. Gyakorlati használhatóságát a nagyfokú ragadósága és a hőváltozással szemben tanúsított csekély ellenállása hátráltatta.

Az 1839. év fordulópontot jelent a kaucsuk történetében. Ekkor fedezte fel ugyanis az amerikai Charles Goodyear a kaucsuk ama érdekes tulajdonságát, hogy két behatására, magasabb hőfokon a kaucsuk új terméket ad, amely rugalmasság, tartósság, szilárdság és ellenállás tekintetében magasan felte áll a nyers kaucsuknak. Ez a »vulkanizált kaucsuk«.

Ettől az időtől fogva a kaucsuk fogyasztása rohamosan nőtt. 1836-ban 121 tonnát hajóztak be Braziliában, rá 20 évre 1856-ban 1800 t-t, 1876-ban már 6540 t-t, míg 1890-ben már 27.400 t-t. Innen a fogyasztás növekedése még rohamosabb. Allion itt minden további fejtegetés helyett az utolsó 10 év világfogyasztása:

1918-ban	296,000	angol tonna
1919	326,000	»
1920	343,000	»
1921	293,000	»
1922	379,000	»
1923	412,000	»
1924	421,000	»
1925	500,000	»
1926	550,000	»
1927	624,000	»

(Egy angol tonna = 1016 kg.)

Igen sok növény nedve tartalmaz kaucsukot. Így pl. a nálunk is honos kutyatejfélék (Euphorbiaceák) nedvében is van kaucsuk. Ezeknek a kaucsuktartalma azonban olyan csekély, hogy a kitermelése nem fizeti ki magát. Voltak már olyan irányu törekvések, hogy ezeket nagy mennyiségben ültessék kaucsuk nyeresé céljából, de ezek nem vezettek gyakorlati eredményre. Kaucsuk termelésre csak tropikus és szubtropikus növények: fák, bokrok és indák jönnék tekintetbe. Ezek fejlődésükhöz 30°—40° C meleget és nagy ned-

ben ritkán, vagy talán sohasem hallja az ember még nevüket sem. A legjobb minőségű a para s vannak egyes cikkek, amelyek ennek a nevét is viselik. Pl. paratömlő (Paraschlauch), paramez (Paraplatte), paracsapó (Paraklappe) stb. Általában, ha a kereskedelemben valamely gummicikk finom minőségét akarják hangsúlyozni, azt mondják, hogy parából van. Ez a kaucsuk a nevét Para braziliai várostól nyerte, mert ennek kikötőjéből került elszállításra. Ma azonban ez már tisztán minőségi megjelölés, mert a legtöbb parakaucsuk sohasem látta Para városát, de még Amerikát sem, hanem valamely ázsiai, vagy afrikai ültetvényről származik. Vannak azonban még ma is cikkek, amelyeket csak délamerikai vadparából gyártanak (pl. gummifonalak).

A mai kaucsukszükségletet távolról sem tudja a vadkaucsuk fedezni annál kevésbé, mert a kaucsuktermelés, nagy részben a rablógazdaság miatt évről-évre csökken Brazília, ahol a legkiterjedtebb erdők vannak, átlag 30.000 tonna kaucsukot ad évente, amíg az összes többi földrészek alig néhány ezer tonnát szolgáltatnak. Hol van ez a cka félmillió tonnától, már pedig az átlagos évi szükséglet ma még ezen felül van. A kaucsuk 90%-át nem is az őserdők, hanem az ültetvények (Plantage) adják.

Már a 60-as években történtek kísérletek kaucsukültetvények létesítésére, de nagy mennyiségben ezek csak két évtized óta adnak kaucsukot. Ilyen ültetvények vannak Ceylon szigetén, Sumatrában, Hollandiában stb.

Az ültetvényeken a kaucsukot hasonló eljárással nyerik, mint a vadkaucsukot. A tejnedv koagulálása többnyire vegyszerekkel történik, leggyakrabban ecetsavval és sokszor jobb konzerválás céljából még füstölök is. Minőség tekintetében a plantage-kaucsuk ma már semmivel sem áll a vad kaucsuk mögött, sőt az a körülmény, hogy a tejnedv nyerése és feldolgozása rendszeresen, szabályszerűen történik igen nagy előnyt jelent, mert állandóan csaknem azonos minőségű kaucsukot ad. A vad kaucsukról ezt nem igen állíthatjuk, már pedig gyártás szempontjából ez igen nagy horderejű. Amíg most már ebből a kaucsukból a közismert gummi lesz, még sok mindenben kell átmennie feladata, hogy a kaucsukból az ipar és kereskedelem részére a szükséges gummi cikkeket megfelelő minőségben és alakban előállítsák.

Büchler Antal, gépészmérnök.

Megváltoztatták a beograd. tőzsde usanszait a hadikárosult kötvények határidő részleteire vonatkozólag

Beogradból jelentik: A beogradi tőzsdének az usanszokról szóló szabályzata a 186. paragrafusában kimondja, hogy mindazok, akik hadikárosultkötvények vételével és eladásával akarnak foglalkozni, azoknak a tőzsde vezetőségének biztosító garanciákat kell nyújtaniuk. Eddig azonban ezt a garancianyújtást a tőzsde vezetősége nem határozta meg és épen ezért most a tőzsde elnöksége az usanszokról szóló 186-ik paragrafust a következőképpen bővítette ki. Az olyan tőzsdetag, aki hadikárosultkötvények vételével vagy eladásával foglalkozik, annak a tőzsdén huszonötezer dinár kauciót kell letennie. Mindazok a tőzsdetagok, akik hadikárosultkötvényekben ezer darabnál nagyobb üzletet bonyolítanak le, azoknak ezer darabonként 25 ezer dinár speciális kauciót kell letenni. Ezt a speciális kauciót a beogradi tőzsdén megkötött üzlet után, másnap délelőtt 11 óráig kell lefizetni. A leszámolási egyenleget mindig hét napon belül kell bemutatni. Ha kaucióként értékpapírt tesznek le, akkor az értékpapír értékét a napi kurzus tíz százalékának a levonásával számolják el. Azok a tőzsdetagok, akik a tőzsdének ezeket a határozmányait nem tartják be, azok a tőzsdeszabályzat idevonatkozó szakaszai alapján megbüntetik.

Ezek a rendelkezések augusztus elsején lépnek életbe. Azok a tőzsdetagok, akik a hadikárosultkötvényekben kötött terminus üzleteiket nem akarják lefolytatni ebben az irányban, július 21-ig kötelesek nyilatkozni, illetőleg az eddig megkötött üzleteiket július 21-ig likvidálni kell.

A külföld a kitűnő gabonatermés miatt nagy tételben vásárolja a dinárt

Beogradból jelentik: A termés és a finanszírozása egy agrárország legfontosabb problémája. A jugoszláv gazdasági életnek épen ezért a pénzpiacoknak minden legkisebb megmozdulását a legnagyobb figyelemmel kell kísérni, mert a dinár iránt mutatkozó keresletről biztosan lehet következtetni, a termés iránti érdeklődésre is. Az ellenőrzést a dinár vásárlása tekintetében nagyon nehéz megvalósítani, mert a dinárt nemcsak belföldi, hanem külföldi pénzpiacra is meg lehet venni. Mindennek ellenére nagyon sok olyan momentum is van, amelyből a dinár iránti nagy érdeklődést meg lehet állapítani.

A júniusi politikai események kétségtelenül nagyon súlyosan érintették a jugoszláv gazdasági életet is a külföld még júniusban várt a dinár vásárlással.

Júniusban még attól féltek, hogy a dinár árfolyamában nagyobb visszaesés fog bekövetkezni és a külföld épen ezért júniusban nem vásárolt dinárt, hanem csak kölcsön vette.

Ez azután azt vonta maga után, hogy a dinár után fizetendő kamatláb sokkal magasabb volt. A dinár kölcsönje júniusi ultimóra, vagy júliusi kifizetésre a kül-

földön 2,5, vagy 3% volt, dollár paritásában. A dinárbesz azonban nem következett be és a dinár árfolyamában nem történt semmiféle változás, így

a külföld bizalma a dinárhoz láthatólag visszatért.

A külföldi importőrök felhagytak a dinár kölcsönzésével és most már napok óta csak készpénz dinárt vásárolnak. Ennek

a dinár vásárlásnak azután most már az a következménye, hogy a külföldi gabonaszállítók dinárt már 1,5, vagy 2% mellett kapnak.

A beogradi, a zagrebi tőzsdén devizák ellenében már napok óta nagyobb arányú dinár vásárlások vannak és különösen jellemző a gazdasági életre az is, hogy az utóbbi napokban a beogradi tőzsdén igen nagy mennyiségű lírát váltottak be dinárra. Ezek a nagyarányú dinár vásárlások arra mutatnak, hogy a jugoszláv gabonának az idén igen jó kilátásai vannak és szakértők véleménye szerint az idei jugoszláv gabona minőség tekintetében sem fog az amerikai gabona mögött elmaradni.

Hirek a nagyvilágból

A bolgár kormány prémiumot ad a borexportőröknek. Szófiából jelentik: A bolgár kormány a bolgár borexport előmozdítása érdekében egy törvényjavaslatot nyújtott be, amely szerint az a bolgár bortermelő, aki évente ötszáz ezer liter bort exportál, az litetrenként minőség szerint 0,40-től egy leváig haladó prémiumban fog részesülni.

A kereskedelem szabadságának biztosítása. A genji konferencia, amely július első hetében a nemzetközi kereskedelem szabadságának biztosítása ügyében folytatott további tárgyalásokat, július 10-ikén elfogadta az angol indítványt, amely szerint a ki- és beviteli tilalmak megszüntetéséről szóló egyezményt 18 államnak kell ratifikálni. Egyes államok megtagadhatják aláírásukat az esetben, ha a megegyezést a következő 14 állam közül valamelyik nem ratifikálja: Németország, Ausztria, Amerikai Egyesült Államok, Franciaország, Anglia, Magyarország, Olaszország, Japán, Lengyelország, Románia, Jugoszlávia, Svájc, Csehszlovákia és Törökország. A konferencia utolsó napján Buisson, a Nemzetközi Kereskedelmi Kamara elnöke kijelentette, hogy az összes államok kormányainál interveniál a genji megállapodások ratifikálása érdekében és amennyiben ez megtörténik, úgy eltűnnek a különböző be- és kiviteli tilalmak, amelyek a nemzetközi keeskedelmet érzékenyen sújtották.

A Krupp-művek 54 millió dinárt investálnak Jugoszláviában. A jugoszláv kormány és a Krupp-művek között folytatott tanácskozások befejeződtek és a megegyezés értelmében a Krupp-művek 54 millió dinárt investálnak Jugoszláviában. A fenti összeget a belföldi vasművek kiépítésére fordítják, úgyhogy a teljes szükségletet hazai vasművek fogják fedezni. Az összes gépeket és berendezést a Krupp-művek szállítják, ami garancia arra nézve, hogy a jugoszláv vasművek a legmodernebb felszereléssel veszik fel újra a produktót.

Groszországban megdrágítják az állami szolgáltatókat. Az oroszországi árnívó az utóbbi hónapokban állandó emelkedést mutat és ennek következtében az állami üzemek is kénytelenek áraitak felemelni. Július hó 15-ikén életbelépett az új postatarifa, amely szerint a levélportót 8 kopekról 10 kopekre emelték. Ugyancsak jelentős ár-emelésre került a sor a villamos- és a vízműveknél is. Az általános árnívó ennek következtében további emelkedést mutat, ami az orosz kormányt komoly gondokat okoz.

Anglia a spanyol petroleumonopol ellen. Az angol kormány jegyzéket intézett a spanyol kormányhoz, amelyben tiltakozását fejezi ki a külföldi tulajdonban lévő olajüzemek lefoglalása miatt. Az angol kormány megfelelő kártérítést követel az érdekelt külföldi állampolgárok számára. Tudvalevőleg Spanyolországban a múlt évben bevezették a petroleumonopolt és ugyanakkor a magánosok birtokában lévő üzemeket egy monopoltársaság vette át. Angol, francia és amerikai vállalatok, amelyek eddig Spanyolországban dolgoztak emiatt nagy veszteségeket szenvedtek. Ezen károknak megtérítését követeli most az angol kormány.

A német zongora- és harmoniumgyárak érdeklődése. A háború utáni ipari krízis, amely a luxusipart különösen sújtotta, nehéz helyzetbe hozta német zongoragyárakat, amelyek elsődrendű gyártmányaik elhelyezésére nem találtak megfelelő piacot. Mint a többi iparágakban, itt is koncentrációval próbálnak a helyzeten változtatni. A napokban 4 millió márka alaptőkével megalapították az »I. G. Deutscher Pianoforte- und Harmoniumfabriken« céget, amelynek feladata a zongoraiipar helyzetének javítása és a gyártmányok elhelyezése. Az alapításban 53 német gyár vett részt.

Németország kapja a francia vasutak 200 millió frankos rendelését. Miután a francia D'H-Vasut elektrifikálása elhatározott tény, francia ipari körökben a megrendelés felosztásáról folynak a tanácskozások. Francia ipari körökben tudnak arról, hogy a megrendelés egy részét akár közvetve, vagy közvetlenül, német cégek fogják kapni. A német ipar előreláthatólag 200 millió frank értékű megbízást fog kapni jóvátételi számlára. A megbízás nagyrészt nem az elektroipar, hanem a vasipar fogja kapni, miután a francia elektroiparnak nagy szüksége van a vasutak megbízására.

A General Motors Co. Indiában is gyárat létesít. Londoni jelentés szerint a General Motors Co. rövid időn belül Indiában is gyárat létesít. Erre a célra Bombay-ban már telket is vásároltak és az építkezéseket még ez évben megkezdik. A General Motors Co. aktivitása ez évben különösen kifejezésre jut, miután a produkció és az üzleteredmény újabb rekordot mutat. *A Ford-művekkel tovább tart a verseny, anélkül, hogy a piacok felosztására vonatkozólag tárgyalások kezdődtek volna.* A General Motors európai üzletei is nagy fejlődést értek el és legújabban

Figyelje meg

hány ember vonszolja lábait, járása nehéz, bizonytalan, pedig ha csak egyszer kezébe néz Csanda-féle

PODOL

lábapoló és lábizzadás elleni krémmel, járása biztos, lábai épek lesznek, lábizzadása egy kúra után teljesen elmúlik.

Óriási előnye, hogy a lábat nem szárítja, mint a hasonló szerek, hanem tűdén, puhán tartja, zsíros tartalmánál fogva pedig hatása állandó.

Ne sajnáljon 15 dinárt lábaira áldozni, hálás lesz e tanácsért.

Kapható gyógyszerárakban, drogériákban

Készíti: **Csanda** gyógyszerár, **Oredea**

Jugoszláviai lerakat:

Nagy Bertalan gyógyszerár **Szobotica - Városháza**

7411

egy új gyár építéséről folynak a tanácskozások. Az új európai gyárat, 45 millió frank költséggel, Antwerpenben fogják felépíteni, amely a megnyitás után 4000 munkást fog foglalkoztatni.

Tanácskozások folynak az európai gombkartell megalakítása ügyében. Prágában a legutóbbi napokban tanácskozások folytak egy nemzetközi gombkartell megalakítása ügyében. A megbeszéléseken a német, francia és a cseh ipar megbízottai vettek részt. A kartell célja a külföldi piacok felosztása és ezzel a túlságosan kifejlődött konkurrenciá kikapcsolása. A kartell legfőbb akadálya az olasz ipar magatartása, amely ezen a téren az utolsó években sokat fejlődött és különösen a tengerentúli eportort forszirozza. Az olaszok csatlakozásáról egyelőre nincs szó és ezért valószínűleg csak a közép-európai kartell létesítése jön számításba.

A cseh Skoda-művek hadfelszerelési gyárat létesítenek Romániában. Prágai jelentés szerint a Skoda-művek vezérigazgatója visszaférkezett Romániából, ahol megállapodást kötött egy új hadfelszerelési gyár építése ügyében. Az új vállalat »Arsenal« cég alatt fogja működését folytatni. A részvénytöbbséget a román állam veszi át, azonkívül érdekeltséget vállalnak, néhány privát cégen kívül, a csehszlovákiai Skoda-művek is. A gyárberendezést a Skoda-művek szállítják, ugyszintén a rendelkezésre álló patentokat is. A román állam 40 évre biztosítja az új vállalat számára a monopolt és a befektetett tőke 7%-os kamatoztatását is szerződés szerűleg garantálja. Hír szerint a Skoda-művek Jugoszláviában is hatalmas gyár építését tervezik.

Az angol bányaiipar nemzeti szindikátust létesít. Londoni jelentés a napokban tartották meg a szénbányák konföderációját, amelyen az összes angol bányák kiküldöttjei megjelentek. Legújabb szó van arról, hogy a jelenlegi kerületi szindikátusok mintájára, az összes angol bányákat egy nemzeti szindikátusban tömörítik. A program szerint minden vállalat számára kijelölik a piacot és a kvótát pontosan megállapítják, úgyhogy a produkció elhelyezése biztosítva volna. A terv keresztülvitelének egyik legnagyobb akadálya, hogy az angol szén minősége nagyon különböző és emiatt az árak megállapítása nagy akadályokba ütközik.

Háromszáz dinár

értéket meghaladó könyvrendelést

részletfizetésre

is szállít

A „MINERVA” KÖNYVOSZTALYA

— Csak értékes könyvet adunk el. —

BELFÖLD

A szubotici kereshedők akciója a zárórarendelet módosítása ügyében Csütörtök este értekezlet lesz a szubotici Lloydban

Az üzletek zárásáról és nyitásáról szóló rendelet elleni kampány — mint ismeretes — azt eredményezte, hogy Radovics Cséda szociálpolitikai miniszter visszavonta az erre vonatkozó országos rendeletet, amelyet revízió alá vesznek. Ugyanúgy módosítják a rendeletet az egyes tartományi főispáni hivatalok és a szubotici főispán is.

A rendelet módosítása előtt meg fogják hallgatni az érdekelteket, hogy az esetleges kívánságokat lehetőleg figyelembe vegyék. Eppen ezért rendkívül

fontos, hogy a legjobban érdekelt kereskedők előzetesen megállapodjanak abban, hogy milyen egyöntetű álláspontot képviseljenek a rendelet módosítása tekintetében. A szubotici kereskedők és gyárosok egyesülete csütörtökön, július 26-ikán este a Lloyd nagytermében értekezletet tart, amelyre az összes kereskedőket ezuton is meghívja a Lloyd titkársága.

Az értekezlet tárgya az üzletek nyitásáról és zárásáról szóló rendelet módosítása.

Nagy keletje van a jugoszláv nyersselyemnek Svájcban. Beogradból jelentik: A svájci selyemgyárak az utóbbi esztendőben igen nagy érdeklődést tanúsítanak a jugoszláv nyersselyem iránt. A jugoszláv nyersselyem minősége az utóbbi esztendőben nagyon megjavult és így különként már hetven svájci frankot is fizetnek a jugoszláv selyemért. Az idén huszonegyezer kiló nyersselymet adtak el a vajdasági selyemgyárak Svájcnak.

Az állami monopolgazgatóság zárásának számadása. Beogradból jelentik: A háború óta az első eset, hogy az állami monopolgazgatóság kibocsátotta zárásának számadását. 1927 március 31-ikén a monopolgazgatóság vagyona 4076 millió dinár volt. Ez az összeg így oszlott fel: készpénzben 220 millió dinár, készáruban 119 millió dinár, félgyártmányokban 726 millió dinár, kintlévőségekben 197 millió dinár, ingókban és ingatlanokban 369 millió dinár, az összeg többi része okmánybélyegeken, letéteken és a dohánypárlási aktívákban mutatkozik. A passzívák 569 millió dinárt tesznek ki, az ipari tételnél 229 millió a passzívák. A monopól tőkekölesönzésért a pénzügy-

minisztériumnak 1455 millió dinárral tartozik. A tartalékalapok 21 millió dinárt tesznek ki az egymillió fontos tartozásból még 146 millió dinár áll fent. Az 1926 (27 évben) a tiszta haszon 2.253 millió dinár volt. Gyufánál a bevétel 142 millió, a kiadás 17.1 millió, a monopólpapirosoknál 599, a bevétel és a 17.1 millió a kiadás, dohánynál 1762 a bevétel és 464 a kiadás, sónál 308 a bevétel és 98.5 a kiadás, petróleumnál 154 millió a bevétel és 0.3 millió a kiadás, cigarettapapirosnál 154 millió dinár a bevétel és 20.1 millió a kiadás. A tiszta hasznot, a monopolgazgatóság 2221.8 dinárt a pénzügyminisztérium rendelkezésére bocsátotta.

Csödstatistika. A jugoszláv Hitelezők Védegyesületénél Zagrebben ez év első felében 648 fizetésképtelenséget jelentettek, köztük 486 csödesetet jelentettek be. A csödeknél 326 Szerbiára és Montenegróra, 48 Horvátországra és Szlavóniára, 57 Szlovéniára és Dalmáciára, 5 Boszniára és Hercegovinára, 38 a Vajdaságra jutott, 162 fizetésképtelenségi eset még nincs lebonyolítva. A jugoszláv Hitelezők Védegyesülete 116 csöd és 108

fizetésképtelenségek esetében intervenált, az utóbbiak közül 40 esetben eredményesen, 4 esetben 100 százalékos, 16 esetben 50, 18 esetben 40, 10 esetben 30 és 1 esetben 20 százalékos egyezség jött létre. Az első fél évben az átlagos kvóta eszerint 44.90 százalék volt. Csödeseteknél az átlagos elért kvóta 35.21 százalék volt. Szerbiában és Montenegróban az átlagos kvóta 49.45, Horvátországban és Szlavonországban 23.12, Szlovéniában és Dalmáciában 34, Boszniában és Hercegovinában 22.50 volt.

A csehszlovák-jugoszláv kereskedelmi tárgyalásokat öszre halasztják. Beogradból jelentik: Az évek óta húzódozó csehszlovák-jugoszláv kereskedelmi tárgyalásokat az öszre halasztották. Csehszlovákiában ezeknek a tárgyalásoknak az újabb elhalasztása ottani ipari és kereskedelmi körökben igen nagy kedvetlenséget idézett elő.

A jugoszláv exporttermés finanszírozása. Beogradból jelentik: A *Bácsme gyei Napló* már megemlékezett arról, hogy az ideai termés finanszírozása milyen nagy gondokat jelent a jugoszláv gazdasági életnek. A termés finanszírozásához körülbelül egy negyed milliárd dinárra van szüksége, amellyel az ideai termésteleséget ki lehet a külföldre szállítani. A begradi exportörök egyesülete a napokban a Narodna Banka vezetőségével lépett összeköttetésbe és kérdést intézett a bank vezetőségéhez, hogy milyen arányban lesz hajlandó az ideai termés exportálásához rövid hitelekkel hozzájárulni. Az exportörök egyesülete a szükséges hitelkérdéseket már bejelentette, azonban a bank igazgatósága még nem foglalkozott ezzel a kérdéssel. A Narodna Banka ezekkel az export hitelkérdésekkel csak a következő hónapban foglalkozni.

A boszniai fatermelők vagonpark javító tőzsejt ajánlanak az államnak. Beogradból jelentik: Az utóbbi napokban Beogradban tartózkodtak a boszniai fatermelők képviselői, akik a közlekedésügyi minisztériumnak egymillió dináros kölcsönt ajánlottak fel, amelynek a fejében kérték a boszniai vagonpark kijavítását. A boszniai faiparosok nagyon jól tudják, hogy egymillió dinárral nem sokat lehet

ne javítani a vagonpark helyzetén, azonban azt hiszik, hogy régi vagonokat mégis ezzel a pénzzel olyan állapotba lehet hozni, hogy a faiparosok most a szezon idején sokkal jobban tudnak a forgalmat lebonyolítani. Az ideai nyáron ugyanis az a helyzet, hogy az igényelt vagonokból mindössze csak negyven százalékát tudják a faiparosok megkapni, ami nagyon hátráltatja a faexportot.

Pozsonyi kereskedők látogatása Beogradban. Beogradból jelentik: A begradi kereskedelmi kamara nagyarányú előke születeket folytat a pozsonyi exportörök és importörök fogadtatására, akik július 20-ikán fognak Beogradba érkezni. A pozsonyi exportörök és importörök Etmepel József, a pozsonyi kereskedelmi és iparkamara alelnöke fogja vezetni.

Értekezlet a komlótanács megalakításának ügyében. Noviszadról jelentik: Kedden délelőtt a noviszadi tőzsde helyiségében a komlótermelők és kereskedők értekezletet tartottak a komlótanács megalakításának kérdésében. Az exportörök és termelőkön kívül az ankéten jelen voltak Terzsán Josip, földművelésügyi miniszteri referens, dr. Mirkovics Mijo, kamarai titkár és dr. Petrovics Bránko, a noviszadi termény és értéktőzsde főtitkára is. Az értekezleten megvitatták az alapszabályok tervezetét, amely öt pontból áll és meghatározza a komlótanács hatáskörét. A komlótanácsot a földművelésügyi minisztérium szervezéséről szóló rendelet 31. szakasza alapján alakítják meg és mint állandó tanácsadó fog szolgálni a minisztériumnak. A tanács tizenkét tagból fog állni és pedig kétharmadrészt termelőkkel és egyharmadrészt komlókereskedőkkel. Ennek folytán a tanácsban képviselve lesz a vajdasági komlószövettség három taggal, a hácskopetrováci komlótermelők egyesülete három taggal és a komlókereskedők kommissionársága, exportörök, noviszadi központi igazgatósága szintén három taggal. Az utóbbi három közül egy tagot a noviszadi kereskedelmi, gyáripari és ipari kamara fog delegálni. Az alapszabálytervezetet teljes egészében elfogadták és jóváhagyás végett betervezték a földművelésügyi minisztériumnak.

ERŐS MÁTYÁS MESTERSÉGE

TAMÁS ISTVÁN regénye

Lesétáltak a karcsu fahidig amely egy ivelt a víz fölött, mint egy félbemaradt ugrás, lába fagyott lendület. Alkonyodott. Az országuton fekete kendős sokác asszonyok bandukoltak gyalogszerrel, kerékpárosok illantak tova, mint a szitakötők, vándorlegények és néhány komótosan poroszkáló falusi szekér. A fűben gyíkok hajcihőztek. A fiu elfogott egyet. Ágnes megsimogatta:

— Milyen kétségbeesett arcot vág! Akárcsak maga az előbb!

Egy bikanyaku, árnyékos eperfa alatt letelepedtek. Távolság a kék hegyek, a bányák ből tompa moraj hallatszott, robbantottak és a dinamit negyedórás időközökben megremegtette a földet. Szénszállító vonatok rohantak ki kövéren, feketén és gőzösök füttye keveredett a madárfüttyel. Hallgattak. Aztán megszólalt Mátyás:

— Nem éhes?
— Nem.
— Ági...
— Tessék?
— Nagyon unalmas így kettesben velem?
— Bókot akar kicsikarni belőlem?
— De kedves Ágota!
— Ha az apám látna most bennünket!
— Nem lenne semmi.
— Csak egy kicsit lefejezne.
— Azt szeretném látni!
— Jó, jó, otthon legyen ilyen nagy legény.
— Gondolja, hogy félek Schröder urtól? At-

— Hallja! Több tisztelettel beszéljen az édesapámról!

— Szép kis édesapa az ilyen! Padlót síkáltat a lányával és...

— Ha még egy szót szól, azonnal elmegyek!

— Gyalog?

Elnevelték magukat. Ági hirtelen összeráncolta a szemöldökét:

— Mikor indul a vicinális visszafelő?

— Hatkor is lesz egy. Az ötórát már ugysem érjük el.

— Milyen nap is van ma? Szerda?

— Kedd. A legszebb keddi nap az életemben. Az én hétköznapjaim ugyanis olyan szürkék, egyförműk. A kedd lesz ezentúl vasárnapom.

— Csak nem kezd itt el udvarolni?

— Még ha akarnék se tudnék. Különben is izléstelennek találnám, egy lakatosinas és Schröder Ágota! Mindencetre kár, hogy éppen a papájának a lánya.

— Mért? Ha másvalaki lennék akkor szívesebben foglalkozna velem?

— Sokkal!

— Például...

— Például gépirókisasszony, vagy elárúsító egy cukorkaüzletben, vagy masamód, vagy bánom is én, csak ne pont Schröder Ágota!

— Szégyelje magát!

— Nincs miért. Ágota — és megfogta a lány kezét — ha most azt mondanám: »szökjünk meg és ne térjünk többé vissza a gyárba soha« mit felelné?

— Hogy maga egy naiv...

— Számár! Ugye? Sejtettem!

— Akkor minnek kérdezte.

— Mert mégis... az ember az akasztófa alatt is remél... és magában van valami, amivel félre tudja vezetni a magamfajta jóhiszemű...

— Matyi, hagyjuk az érzelmeiket. Maga egy jó pártásnak ígérkezett és én se akarok több lenni a maga számára... inkább mesélek valamit Drezdáról, jó? Tudja, volt ott egy angol lány...

— Nem érdekel.

— Tessék?

— Nem érdekel — húzta fel a térdét Mátyás — nem érdekelnek a maga fruskái, széltől óvott intézeti libuskák, akiket fölvet a pénz és a fölös boldogság kelésként pukkad ki az orruk hegyén. Akik...

A lány haragtól piros arccal szakította félbe.

— Ne folytassa! Különben is késő van már.

Felállt és az autóhoz sietett. Mátyás nem mozdult. Könyökre támasztott állal meredt a semmibe. A lány türelmetlenül túlkölt és az autó-duda fájdalmasan bögött, akár egy sebzett szarvas. Ágota bekapcsolta a reflektort és az autó lámpák tüzes, izgatott tekintettel hunyorogtak Mátyásra az erdő sötétjéből, mint két éhes, prédára leső állati szem.

Szabolcson veszett tempóban nyargaltak keresztül. Ágnes letette az állomáson, ő pedig viszont megkeresni az orvost, átadta az autót és gyalogszerrel iparkodott az állomásig.

— Ne szálljunk egy kocsiba — kérte a lány — ha valaki meglát bennünket...

Ágnes különben is másodosztályu jegyet váltott, míg Mátyásnak nem futotta többre a harmadiknál.

— Kezicsókolom.

— A viszontlátásra.

*

Mátyás mindig valami fix pontba szeretett volna kapaszkodni. Éjjel felébredt álmából, ha a nadrágján nem volt pontos a vasalás és a hajtás. Az életét is így irányította, megrögzött szokásaihoz makacsul ragaszkodott. Ismert embereket, akiket naponta látott, de soha öt szót nem beszélt velük, csak elkönyvelte őket, akár a sarokházat és a poros akácokat. Nőket, akik kivülestek szexuális érdeklődése körén. Ezeket nem is vette asszonyszámba, például a háziasszonyát, akiben egy mosó, ebéd és szálláskészítő masinát látott. De akadtak nők, akikre ha emlékezett, kicserepedett a szája széle...

(Folyt. köv.)

„ALEXA“ nyakkendőgyárban

kaphatók csak a legdivatosabb, legszebb nyakkendő olcsó gyári áron. Subotica, Korzó. — Fiókküzet: Novisad Jevrejska ulica 6 Fordítás 10 dinár

NYILT-TÉR

Köszönetnyilvánítás

Mindazoknak, akik szeretett boldogult férjem, illetve édesapánk elhunyt alkalmából részvétükkel fájalmunkat enyhíteni igyekeztek és akik a végültségesen megjelentek, ezúton mondunk hálás köszönetet.
Cantavir, 1928 július hó.

Kohm-család

Értesítés

Üzlethelyiségeim megnagyobbítása és egy külön szőnyegosztály építése miatt üzletemet

f. hó 27.-én (pénteken) délután és 28.-án (szombaton) egész nap zárva kell tartanom.

Kérem a t. vevőközönséget, hogy bevásárlásait lehetőleg más napokon sziveskedjék eszközölni.

Teljes tisztelettel
Székely Mátyás

divatáruháza

40 év óta fennálló jóforgalmu vegyeskereskedésemet berendezéssel együtt augusztus 1-én átadom. Érdeklődni

Adám Jenőné!

Horgoson

Mindazon üzletfeleinknek, jóbarátainknak és ismerőseinknek, akiktől Sztaribecsejről való távozásunk alkalmából — az idő rövidege miatt — el nem búcsuzhattunk, ezúton mondunk istenhozzádot.

Sztaribecsei, 1928. július hó 22-én.

Görbe János

és családja.

7408

Nyilatkozat

Alulírott Baka Ambrus helybeli ügynök ezenel közönségre teszem, hogy a vezetésünk alatt álló »Vojvodina« ügynökség kötelekéből társam, Major Sándor e hó 21-ikén kilépett és ennek folytán az ügynökséget továbbra én fogom saját nevem alatt folytatni.

Major ur további működéséért felelősséget nem vállalok.
Subotica, 1928. július hó 23.

Tisztelettel
Baka Ambrus

Az Iparos és Polgári Betegségélyző nagy kirándulása augusztus hó 5-ikén a palicsi akác-erdőbe, melyre a t. közönséget és tagjainkat tisztelettel meghívja a rendezőség.

Jegyek kaphatók a rendezőségénél és az egyesület irodájában VI., Ciril i Metod trg 1/d.
7386

WEITZENFELD I DRUG

Telefon 192 SUBOTICA Telefon 192

Zsineg, gabonás és lisztes zsákok, vimentes ponyvák, szőnyegek, linoleumok, butorszövetek és egyéb kárpitos cikkek legolcsóbb bevásárlási forrása. Kérjen árajánlatot. Külön felhívjuk a t. vásárló közönség figyelmét nyugágyainkra, amelyek a legjobb anyagból vannak összeállítva és a legolcsóbbak az egész környéken

Látogassa meg okvetlenül a LEIPZIGI ŐSZI VÁSÁRT

1928 augusztus 26-tól szept. 1-ig

A legkedvezőbb bevásárlási alkalom a világon. Felvilágosítással szolgál a vojvodinai tiszteletbeli képviselő: D. Kovács i F. Moser & Wertheim, Novisad, Mileticeva ulica 36. Telefon : 041. (Sürgőnyclm: Mosheim Novisad) és a Leipzigi Mintavásár balkáni képviselője Beograd, Miloša Velikog ul. 17

AUTOMOBILOK

bánati képviselője

VOLTA R. T.

V.-BECSKEREK

Főzelék és gyümölcs befőzéséhez

a jó háziasszony csak eredeti WECK-féle befőttesüveget használ

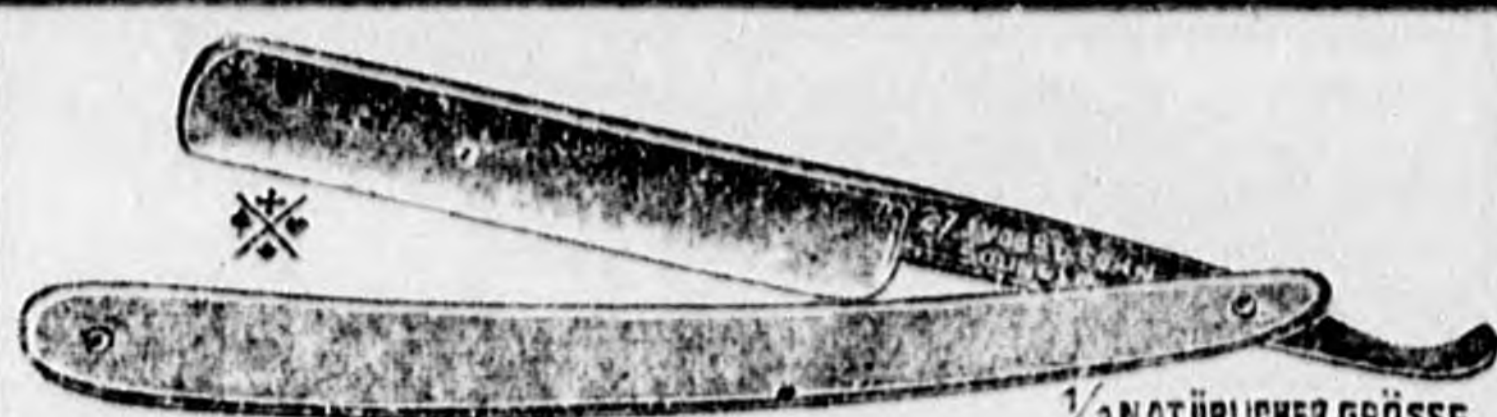
Kapható minden jobb üveg- és vaskereskedésben

Fólerakat: FRUCTUS - Ljubljana

»DAMA«

FEHERNEMŰ-SZALON
TOLSTOJEVA (ODOR-U.) 21

Ajánl valódi lyoni selyemből készült hálóingeket, combinéket, ingbugyikat, **ajándéknak** alkalmas pijamákat, linon zsebkendőket, terítőket

Borotvák, ollók különleges „Cetri keca“ gyártmányok Molnár István műköszörszűnél kaphatók Subotica, B. Sudarevičeva 26

Bükkhasáb tűzifát

franko bármely állomásról, legolcsóbb napi áron szállít:

„KOMMERCIAL“

Trgovačka Agentura, Subotica
Karedžičeva ul. 10. Telefon: 199.

LEGFINOMABB FRANCIA TÁBLAOLAJ

ZÖLD KERESZT „CROIX VERTE“

KÜLÖNLEGESSÉG

SALÁTÁKHOZ
MAJONNÉZEKHEZ
FŐZÉSRE
ÉS SÜTÉSRE

S. H. S. VEZÉRKÉPVISELET
IGNACE FLECHE & CO. BEGRAD

Van szerencsém értesíteni a n. é. közönséget, hogy

irodám

Agina ul. 13 ből

a Palicsi ut 6 alá helyeztem át, ahol egyben minden követelményeknek megfelelő detail tűzianyagkereskedést is nyitottam.

Nemcsak vagon-tételekben, hanem bármily mennyiségű kis tételekben is

I-a Mährisch-Ostrai kokszt, I-a porosz szalon-szenet, mindennemű tűzifát, fűrészgári hulladékot, stb. házhoz szállítok.

Üzemek részére bármikor rendes napi áron üzemi szenet is. Egyben felhívom nb. vevőköröm figyelmét arra, hogy a vasutügyi minisztérium értesítése szerint augusztus 15.-e után tűzifaszállításra nem tud elég vagon rendelkezésre bocsátani, tekintettel a bekövetkező nagy buza-, stb. kiviteli szállításra, amiért is kérem időben megtenni b. megrendeléseiket a vagon-tételi tűzifára.

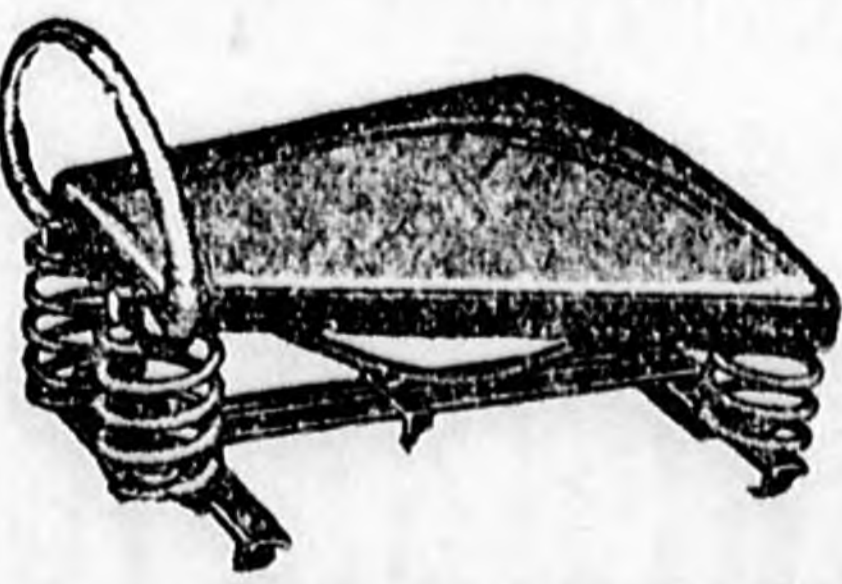
Teljes tisztelettel

„IGNIS“
J. WIRTH

tűzianyagkereskedés

Telefon:
503 és 504

Fellegi József mechanikai vállata Novisad, Futaki ut 92

Ezideig a legjobb hátsó ülések motorkerékpárra

Minden csomag-tartóra könnyen felszerelhető

Gabonarakárnok

több évi gyakorlattal, a gabonaszakma összes ágazataiban teljesen jártas

állást keres

lehetőleg export cégnél.

Címe a Bácsmegyei Napló pancsevői tudósítójánál Starčevački put 55. 7244

J. Andriska

műszaki üzlete, SUBOTICA, Jelačićeva ul. 9. Allandó raktár elsőrendű gyártmányu kerékpárokból, kedvező fizetési feltételek. Egyedüli lerakat „PIRELLI“ olaszgumó gumikból Minden a szakmába vágó javításokat szakszerűen végez

Permetezők
Pálinkafőzőkazánok
Rézüstök
Rézedények és
Rézárak
készítése és szakszerű javítása
Hován László
rézművesnél
Subotica, Zrinjski trg 24

Három kötőgép
teljesen új, drezdai gyártmány, egy 10-es 30 cm-es, egy 8-as 30 cm-es és egy 5-ös 45-cm-es kivándorlás miatt eladó.
SEIBERT FÜLÖP
kötőgépében, Pribečevićeva

FIGYELEM!
Az utazó-közönség figyelmét tisztelettel felhívom most épült, teljesen új kávéházamra és szállodámra, mely Stari Bečejeu a vasúti állomással szemben van. A Mlô-féle „Hotel Vojvodina” nevezetes arról, hogy tiszta, kényelmes és olcsó! Utazóknak kedvezmény! Reggeli, ebéd, vacsora és szoba csak 55 dinár. — A szálloda fürdő szobával és központi fűtéssel van ellátva. **Pontos kiszolgálás.** Beszélünk szerbül, magyarul és németül. — Az utazó-közönség szíves látogatását érem. **Mlô Lajos,** tula dono-

Paszományt
butorra, függönyre, draperiára, rojtokat, zsinórokat bojtokat olcsón vállal
Nagy Lajos
paszomános, Jugovića 31.
Meghívásra mi timal házhoz megyek

Hentesek és vendéglősök
figyelmébe!
egy alig használt nagy jégsekrény eladó
Sugar Manó
Subotica Telefon 47.
715

Hol vásárol a vidéki Suboticán

GYERMEK-KOCSI
Az elismerten legjobb minőségű „BRAHA”-kocsi egyedüli árusítója:
JOSO ŠTERN I DRUG, BAZÁR
(Gyümölcs piac)
Sportkocsi 200 dinártól feljebb
Viszonylag árusítóknak ára kedvezmény!
Sátorkocsi 400 dinártól feljebb

PAPLAN
Paplan! **PAPLANI** Paplan!
Nem gyári árul
Subotica legrégebb paplankészítő üzeme
Buljovcsics Beláné (Német Margit)
Pašićeva ul. 8. (Edénypiac)
Ajánlja a legfinomabb anyagból készült paplanait, madracait, ezek kellékeit, u. m. paplananyagot, erős és tartós madrac és szalmazsák anyagot, paplan-vattát és szabó-vattát kicsinyben és nagyban, részletfűtésre is

BUTOR
ÉPÜLET MÉRTLAJOS
BUTOR asztalos
műhelyében művészi kivitelben és előnyös feltételek mellett kapható. Subotica, Jugovića ulica 13

Bevásárlás után sietek a BÁRÁNY KÁVÉHÁZBA

mert a legjobban ott étközhetnek és hűsítő italokkal csillapíthatom hőségemet

RÁDIO
KONRATH D. D.
rádiókészülékei
olcsók, jók, megbízhatók

CSEMEGE
Különleges fűszer, csemege, déligyümölcs és nyári tea-sütemény
Kovács és Gelányinál
Rudics-kitérő, pavillon

CSEPLÖGÉP
Cséplőgép alkatrészek öntése, megmunkálása soronkívül azonnal készülnek
Csiszár József
részöntődjében, Miloš Obilić ulica 9

Tüzifa
csakis vagon-tételben magánosok részére is lego csőben kapható
ACS ANDOR
Subotica, Badaličeva ul. 12.

Elköltözés miatt sürgősen eladó Novi Vrbaszon a cukorgyár közelében, a vasút és a vásártér mellett évi 250-300.000 din. forralmu
vendéglő házzal együtt
Slavko Panić, Novigras

Trilovlji (Trifail)
portlandcement és építési mész
saját égető üzemű mész oltott mész kátránypapír elszigetelő, parafás Alabaster gipsz kőper dunaí homok Retorta faszen kovácsszén tüzifa
Sipos Sándor
SUBOTICA,
I. Školska 6. Telefon 868

ZSAK és PONYVA
minden nagyságban és minőségben **legolcsóbban** kapható
„IMPEX-JUTA” D. D.
cégnél ZAGREB
Ilica 54. 7274
Palicson fenyvessoron három szoba, konyha, spejz kiadó vagy eladó. Telefon 308. 7346

Meghívó

A nagyérdemű gazdaközönség szíves tudomására hozzuk, hogy 1928 július 29.-én 8 órai kezdettel folytatólagosan a délelőtti folyamán

bemutató-szántást és tárcsázást rendezünk

Stanković Milán orsz. képviselő ur birtokán Nova-Kanjižán az általa megvett

MC CORMICK-TRAKTORRAL

amelyre az érdeklődő közönséget tisztelettel meghívjuk.

Auš i drugovi k. d.
Hofherr-Schranz-Clayton-Shuttleworth
Novisad
Temerinska ulica 1

Havi részletre

vásárolhat egy komplett hálót, ebédlőt és mindennemű butort. Megnagyobbított üzemünkben a legmodernebb butorokat elsőrendűen készítjük. Forduljon hozzánk bizalommal, mielőtt butort vásárol!

Szenti és Virág műbutorgyár
Subotica, Sudarevičeva ul. 54-56. Tel. 383

Szobák, elegáns konyhák, elváltok számára. Nem lömegyek!

MERCEDES-BENZ
CH. NUSSER Zagreb - Rackoga ul. br. 4
Beograd - Kn. Mihajlova ul. br. 52

Podzastupstvo:
Ing. Adolf Pfenningberger, Sarajevo
Dušan Marinković, Mostar
Braća Manucci, Osijek
Ing. G. Tönnies, Ljubljana
August Bachinger, Novi Sad
Johann Schmidt, Višac

Csak jó könyvet vegyen!
Csak a jó könyv olcsó!
Csak jó könyvet szállítunk!
Bácsmegeyi Napló könyvosztálya

SANATORIUM TERAPIA

V R N J A Č K A B A N J A

TULAJDONOS ORVOS Dr. KU HAR-DURLEN AGOST

Két magyarul beszélő orvos. — Telefon 2. — Prospektust készséggel küld az igazgatóság.

A szanatórium gyönyörű szép, kies erdős ligetben fekszik, saját gyógyforrással, úgy ivó mint, fürdő célokra a telep belterületén. Tudományos alagra fektetett dietikus konyha, szigoru orvosi felügyelet alatt. Legmodernebbül berendezett hydro- és elektro-terápia.

Fával égetett
elsőrendű
é p i t ő m é s z
leszállított árban
kapható
Révai Adolf Subotica
Sokoiska 2. Telefon 551.

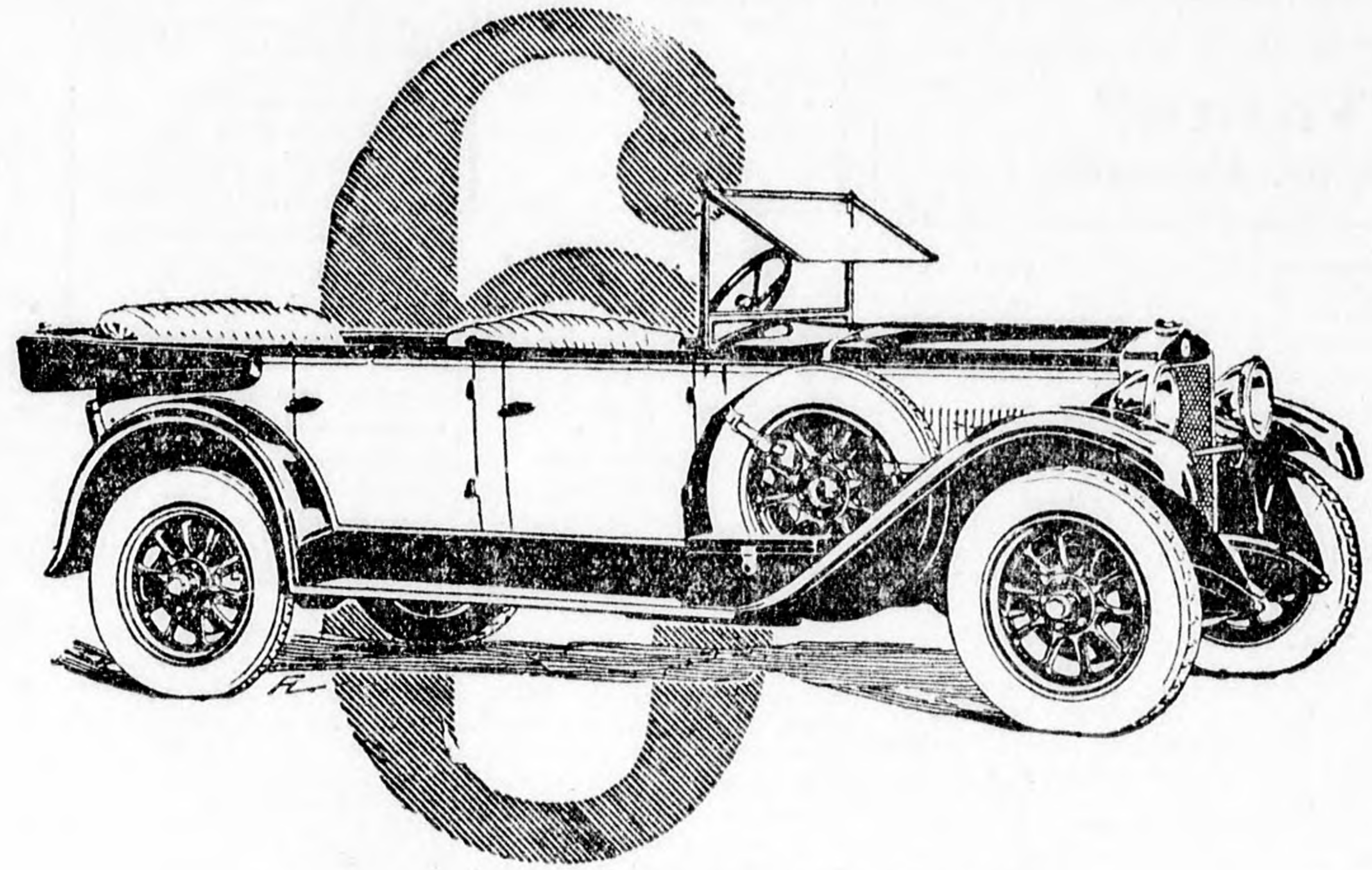
Nem mernék a nyilvánosság elé lépni vele, ha nem tudnánk azt, hogy a jelenkor legtökéletesebb
arcápolója

LEGNAGYOBB
KÁRPITOSÜZLET
Klubgarnitúrák,
patent-fotelek,
ottománok,
berzserek és szalónok
gyártása
Allandó nagy raktár
Dj. Stanković
kárptos
Beograd, Kralja Milana 77
Telefon 48-46 4431

Hirdetéseket
Sentán a Bácsme gyei Napló részére
Molnár Sz. Vince
könyvkereskedése vesz fel.

W W Mod. 520

HENGER

JUGOSLAVENSKO FIAT-AUTOMOBILNO PROMETNO D. D., BEOGRAD

Autorizált elárusítóhelyek a Vajdaságban és Bácskában:
Subotica: AUTOMOBILIA, Skadarska ul. 7
Novisad: AUTOCAR, műszaki vállalat utomobilonk és gépek eladására, Trifkovičev trg 5
Sombor: KARLO ZWIRSCHITZ, Pariška ulica 10
Vel. Bečkerek: HANS RAUBINGER, Gunduličeva 25

Nyersbőr-feldolgozóknak bőrsózáshoz,
cukrárszoknak jég sózáshoz
ajánljuk
„Kainitot“
vagontételekben és métermázsáknént a legolcsóbb napi áron
Décsei és Löbl, Subotica. Telefon 172

Több év óta fennálló, elsőrendűen megalapított és életképes novisadi vállalat finanszírozó
társat és társnőt keres
ki egyttal az üzletvezetésben valamilyen formában közre is működne. — Ajánlatok Schmolka hírdetőirodába Novisad, Jevrejska 7 küldendők

Malom- és géptulajdonosok figyelmébe!
24 órában csak 3—4 dinár
üzemköltsége van létezőként
ha motorjait a legújabb találmányu, teljesen kátránymentes
generátorral szereli fel
Méreterezésekkel, rajzokkal és részletes ajánlatokkal szolgál
KLADÉK KÁROLY
Subotica, Frankopanska ulica 24

Paul Reboux
Madame du Barry szerelmi élete
Du Barry eselszövényei Versailles-től Bécsig és Szentpétervárig érnek. A trón menyegyzete alól, a királyi hálószobák illatos félhomályából a gúnyos véres emlékényére vezetett az út s a kiméletlen bárd fagyos közömbösséggel ütötte le azt a fejet is, amelynek babonás szépségéről legtöbbet álmodtak egykor Franciaországban. A nép fölségessé lett gyermekét úgy végezte ki a fölséges nép, mint az erkölcsének bomlottságáról hirhedt Lais-t, akinek gyönyöreire a francia nép kincsét és vérét pazarolta a zsarnokság.
Madame du Barry életregényének háttére maga a tizenharmadik század története: a tulfinomult, fényűző ancien régime, amelyet melyt egyik napról a másikra morzsoltt föl a »Nagy Forradalom.« Drámai összeütközése ez a világtörténelmi erőknél s Paul Reboux, a nálunk is jól ismert kitünő regényíró lebilincselő érdekességgel és lüktető drámaisággal írja meg.
Ára 40 dinár
Kapható a Minerva r.-t. könyvostályában

Új fényképészeti műterem Pancsevón
Elvállal mindenféle magán-, családi, csoport-, ünnepély-felvételeket, üzleteket, házakat, műhelyeket, valamint amatőr felvételek kidolgozását. Elsőrendű képek művészi kivitelben. Mozdókép-felvételek lakodalmakról és egyéb ünnepélyekről,
NINICS MIKLÓS Pancsevo, Vojvoda Putnika ul. 6

Elsőrendű téli szalámi
saját készítmény, 5 kilótól felfelé
à 60— dinár
kizárólag **Binder József** hentes-mesternél, Pancsevo, Starčevački put

KUGLI GÖLYÓK
billiárdgolyók, mandinergummi, Lignum sanctum golyók
70 dinártól 150 dinárig
ö z v. Gerber Jakabné Subotica
B. Sudarevičeva ul. 32

Szabadalmazott jég szekrényeket
40% jégmegtakarítással gyárt
Braća Goldner többszörösen kitüntetett jég szekrénygyára Subotica, Jugoviča ulica 20
Kérjen árjegyzéket!

LIFKA KERT-MOZI

Csütörtöktől vasárnapig
Az első bolsevik film, melyet Beogradban 3 héttig játszottak! Budapesten beálltva!

Jeanne Ney szerelme

Ilja Ehrenburg orosz író regénye után. Vér és fűt mellett kezdődött ez a szerelme, amely megtisztulva a szenvedések kálváriájától az álmok és igazság szentélyéhez jutott!

A nagy siker folytán meghosszabbítva
EVELIN HOLT és HENRY STUART
CSÓKOS HETEK
Előadások kezdete 6 és 9, vasárnap 4, 6 és 9 órákor

**Citroen-Buick-Austro-Daimler
automobilok**

előnyös fizetési feltételek mellett kaphatók

"Volan"

Novisad, Kr. Aleksandra 7

APRÓHIRDETÉSEK

Apróhirdetés egy sor 1 dinár, vasárnapos és éjszakai hirdetésnek számít. Legkisebb apróhirdetés ára 10 dinár. Csak felhívogott jelzés levélben továbbítandó. Kérdésekre később válaszolunk.

**Modern és stílus
butorokat**

továbbá a szakmába vágó összes munkákat készítünk az újonnan átépített műbútorgyárunkban

SIPOS FIAI

Zentai ut 3.
Állandó raktár! 7090

**Ford- és Fordson-
hengerek furását**

olcsón vállalja
FÖLDVÁRI BÉLA
STARI-BEČEJ
Alkatrészek állandó raktára

Megérkezett

az első uradalmi
**Turkesztán-
cukordinnye**

állandóan raktáron és a legolcsóbb áron kapható

PAPRIKA SPITZER

élelmiszer-csarnokában
SUBOTICA 743
Zrinjski trg 4,
közvetlen a zsidó templom mellett
Viszontárusítóknak engedmény

**Kettő szobából álló
irodahelyiségek**

augusztus 1-től a Farkas-házban kiadó.

Érdeklődni a Farkas fűszerüzletben

Egészséges

GYOMOR

és a rendszeres székelés az egészség főfeltétele, mert ha erre figyelünk, sok új betegségnek vehetjük eljöttét, amely az állandó vagy időleges székzornalástól származik, különösen a fejfájásnál, vérszegénység, gyomorfejkényél, hálhajók, májbetegségek, epebántalmak, epekövek, aranyérvény, a vizeleti szervek megbetegedéseinek, elhízás, elhízás, elhízás, kiütések, eredményelmeszedésnek, vértisztálalásnak, étvágytalanságnak stb.

PURGATIN-TEA

a legbiztosabban hat, mert ez íriss, gyógyerejű növények kivonatából készült és így még hosszabb használatnál is ártalmatlan. Használati utasítás minden dobozhoz mellékelve. Kapható minden gyógyszerárban. Ahol nem lenne kapható, oda postai utánvéttel szállítjuk, egy doboz ára postaköltséggel együtt 30 dinár, két doboz ára 55 dinár.

APOTEKA SVET. TRAJKOVICA BEOGRAD

A NEMZETI SZÍNHÁZ MELLETT

A Purgatin teától meggyógyult beteg véleménye:

Tisztelt uram!

Kérem, hogy levelem vétele után küldjön még 2 doboz Purgatin-teát postai utánvéttel. Már korábban is rendeltem Önnél és ebből a szerből másoknak is adtam és mindenkinek egyaránt használt.

Tisztelettel

Obradin Knežević

dohánygyári alkalmazott. Bajina Bašta.

Alexa nyakkendőipar, 10 dinárért fordítja ki nyakkendőjét. Korzó. 6708

Autógarage, javítóműhely, autók és kerékpárok vulkanizáló. Speciális alumínium hegesztés. Bata-garage és Takács vulkanizáló Zrinjski trg 24. Tanoncok felvételnek. 4289

Művészeti fényképek, Foto-Meteorál olcsón szerezheti be. Novisad, Dunavska 22. 7326

Gazdasszonyok elmenne

idősebb urhoz, csinos 21 éves fiatalasszony. Vidékre is elmegy. Cim a noviszadi kiadóhivatalban. 7210

Munkáslányokat felvesz

Merkur harisnygyár. Daničevića put, Halbrohr-telep. Akik a szakmában dolgoztak, előnyben részesülnek. 7331

Okleveles gyógyszerészt

keresek pár havi kisegítésre, kölcsönös megegyezés esetén állandó alkalmazásra. Keresztény urak ajánlását (minősítvényeivel és igények megjelölésével) kéri Saághy Viktor gyógyszerész Belimnastir. 7336

Keresek borbélysegédet,

ki a fodrászatot is ohajítja megtanulni, ugyanott két fű tanoncok felvételnek. Kültic högyfodrász, Subotica. 7255

Utazókat keresek fehérnemű szakmában.

Cim Tóth H. Mariska fehérnemű szalonja Senta. 7368

Diákok előkészítése.

Diákokat, kik osztályvizsgán elbuktak, tanárok előkészítik. Siker garantálva. Közlebbit Sokolska ulica 19. 7372

Szerb nyelvből órákat ad

bevált módszer szerint Vujković Marica Városi Bérház 2. ajtó. 7381

Tanoncok felvételnek

Korhec, szakmai és hentesáru gyárban. 7382

VÉTEL-ELADÁS

Eladó 8-as Hofherr-csépő, 8-as MÁV-kazán, azonkívül 4-es Hofherr-csépő, 6-os Ruszton-kazán, mindkettő teljesen jókarban, üzemképes, továbbá féltelherautó. Csak személyesen tárgyalok. Zsamboki János Stara-Kanjiza. 7369

Gyógyszertár személyjogi,

nagy bánati városban, közleptorgalommal készpénzért eladó. Csakis személyesen tárgyalok. Cime a kiadóban 7407

Ház péküzlettel jutányos

áron eladó. Subotica, Madjarska ul. 35. 7396

VÁROSI MOZI

Csütörtöktől vasárnapig
Ujdonság! Vigjáték esték!

Feküdj le kicsikém

falrengető bonyodalmak

Főszereplő:
LITTLE BILLY

a 110 centiméteres törpe, aki hol mint kislány, hol mint felnőtt kacagtatja végig a közönséget. A kánikulai hőség elől csak a mesésen hűtött Városi Mozi-ba menekülhet. Üdül és szórakozik. Előadások 6 és 9 órákor, vasárnap 4, 6 és 9 órákor

Prések és hordókat,

használt, kék színű állapotban levőket, 10, 5 és 3 hektoliteres. Reökpéseket, szüretelőket 50 és 100 hektos lagerhordókat és borszivattyút gumikkal, továbbá mázsát és egyéb pince felszerelési cikket keresek megvételre. Cim a kiadóban. 7238

Söraparát kitűnő karban

levő, nemcsak bor és sör részére, hanem 15 üveg pálinka részére is berendezve jutányos áron eladó. Megtekinthető a vasutal szemben levő pince-csarnokban. 7423

Sóórló motorerőre,

napi 40-50 métermázsa örlőképességgel megvételre kerestetik. Ajánlatokat Lovsonc János, St.-Kanjiza címre küldendők. 7397

Ház eladó, családi okok

miatt, 2 szoba, előszoba, mellékhelyiségekkel »Vojvodina« agentura. 7419

Írógép, kis Underwood

(koffer) eladó. Cim a kiadóban. 7417

Eladó grammatikus harmonika

nagyon olcsó áron. Vuja Draganov Bačko Gradište. 7406

Házat sürgősen megvételre

keresek. Ajánlatok az »Eros« ügynökséghez kéretnek.

8-10 HP. jókarban levő

Lister gyártmányú benzinneműt megvételre keresek. Grünwald ügynökség.

Villanymotort szállagűrész

meghajtására és egy könnyű strájkocsi egy lóra megvételre keresek. Grünwald ügynökség

Kisebb gyapjufonodát

keresünk megvételre. Írásbeli ajánlatokat »Gyapjufonoda« jellegre a kiadóba kérünk. 7385

Zongora, rövid elsőrendű

bécsi gyártmány, majdnem új, sürgősen eladó. Cim a kiadóban. 7390

Központban több lakással,

nagy udvarral V. kör, Devojacka ulica 2 számú ház eladó. Érdeklődni a kiadóban. 6593

Hofherr-Schrantz gyártmányú

6 HP gőzlokomobil és 52 colos cséplőszekrény kifogás nélküli, üzemképes állapotban, együttesen és külön-külön is eladók. — Agrikultura, Sombor. 7205

Szép asszonyoknak szép környezet

kell, azért otthonát Brauchler butorral szerelje fel. Subotica, Halpiac. 7211

Eladó jó karban levő 6-os

magánjáró szivó gépmotor. Fürstner Márton, Feketics, vasuti állomás közelében. 7295

Ötven év óta fennálló koc-

na, házzal együtt eladó. Subotica, Poštanska ulica 7. 7266

Ház hely a Szand pálya

mögött, félkapa nagyságú, eladó. Tomičeva ul. 46. 7332

Elköltözés miatt jutányos

áron eladók különféle butorok, legjobb karban levő zongora, varrógép stb. Naponta megtekinthető Kvaternikova ul. 8. 7345

Használt körfűrész deszkafűrészre

megvételre keresek. Seidler, Subotica, Sudarevičeva ul. 21. 7257

Vegyeskereskedés italmé-

réssel eladó. Leveleket »Üzlet« jellegre a kiadóba továbbít. 7359

Használt Ford teherautó és

egy használt iratszékény megvételre kerestetik. Cim a kiadóban. 7383

Sarokház nagy bérjövdelemmel,

kényelmes lakásokkal, telkek központban házakkal, Palicson villa két lánccal földdel, főterem üzlethelyiség lakással eladók. Földes ruhaüzlet. 7251

KÜLÖNFÉLE

Lakás kisebb családnak, augusztus 1-re kiadó. Alkóvos nagy szoba, előszoba, konyha, kamrából áll. Jugovičeva ul. (Erdőucca) 7. 7399

2-3 szobás lakások, villa

istállóval, fűszerrel olcsón kiadó. »Hilda« fotogr. Palič. 7428

Uccára nyíló száraz, tiszta

pincehelyiség a belváros legjobb helyén üzletnek, raktárnak vagy műhelynek kiadó. Cim a kiadóhivatalban. 7431

4 lánccal föld lakással és

istállóval a város alatt kiadó. Zmaj Jovina 2. 7427

Keresek kiadó szoba,

konyha, spejzből álló lakást. Cim a kiadóhivatalban. 7434

Tizza folyó és vasuti állomás

mentén levő városban, nagy buzatermő vidéken 2 1/2 vagon kapacitású, modern berendezésű malom hajtóerővel együtt bérbeadó. — Cim a kiadóban. 5934

Négyszobás lakás előszobával,

fűrdőszobával és vízvezetékekkel, minden mellék-helyiségekkel augusztus elsőjére kiadó. Kumičevića ul. 3. 7176

Különbejárattal uccal butor

rozott szoba külön előszobával kiadó. Petrogradska (István) ul. 30. 7254

LEVELEZÉS

Két intelligens kereskedő ismeretséget kötne oly jólelkű urinokkal vagy leányokkal, akik képességet éreznek magukban arra, hogy gondolataikat szép szavakban kellőképpen kifejezzék. Leveleket »Szép és jó« jelige alatt a kiadóhivatalba kérünk. 7413

Edo, Thomas, Mukl. Reginátok már készüljétek az erény útjáról. Lelketlen csábító karmai közé került! Reggel fel jár haza! Egy szemtanu.

HÁZASSÁG

Harmincöt éves, önhibán kívül törv. elvált, házasságban fájdalmasan csalódott és bánatában elhagyott gyermektelen izraelita iparos, házasság céljából megismerkedne nemesen érző, nem nagyjényű, 26-30 év körüli gyermektelen nővel. Valás mellékes. Leveleket »Harmonia« jellegre a kiadóba kér. 7412

Házasságot urikörökben úgy bel-, mint kölcsönös érdekek is létrehozok a legnagyobb diszkreációval. Marie Fejes, Vel. Kikinda, Nikole Pašića ul. 1591. 7076

FOGLALKOZÁS

Jó munkás fiatal borbélysegédet augusztus 1-re felvesz Horváth Gyula, Sztara-Kanjiza. 7347

Borbélysegéd perfket bubihajvágó magas fizetés mellett azonnal felvétetik. Peter Ursulesku uri és női fodrász, Murska Sobot. 7409

Jó munkás borbélysegéd felvétetik Szebenyi, Palič. 7410

Értesitem a n. é. közönséget, hogy kosár és kertibutorfonó műhelyemet Strossmajerova ul. 8. sz. alá, Huspiac helyeztem át. Horgosi Péter. 7414

Uraságoknál szolgált jó szakácsnő kerestetik. Szemző Istvánné Krnjaja. 7426

Mandolinon való tanítást haladóknál ki vállalni. Cim az ár megjelöléssel a kiadóhivatalba kérék. 7398

Kifutó 14-15 éves fiufelvéteik Cara Lazara ulica 18. 7421

Kalaposnő, teljesen önálló, elsőrendű erő, izléses munkákhoz értő, nagyobb üzletbe vezetőnek kerestetik. Ajánlatok a Publicitas Zagreb, Gunduličeva 11. címre küldendők »Za — 16911« jellegre.

Egy szegény özvegy asszony, aki nagy nyomorban él, kéri, hogy juttassák valami kenyérkeresethez. Elvállal bármilyen munkát. Cim a kiadóban.

Fiatalember, lehetőleg kisebb családdal, iccesnek azonnalra felvétetik. Slavko Panics vendéglős, Novivrbász. 7432

Hivatalnoknő teljes jártassággal azonnali belépésre állást keres. Cimem »Eros« ügynökségnél, gyümölcsiac. 7433

Nagyhasznú hajtó vállalat nagybővítéséhez tökéletes társat keresek. Bővebben »Eros« ügynökségnél.

Női fodrász manikűr, elsőrendű fotéri üzlet Subotican 20.000 dináros társat keres, lehet nő is. Grünwald ügynökség. 7435

Borbélysegédet, fiatal jó munkást, azonnalra felveszek. Zsigmond, Bajmók. 7436

**Kölsönt
nyujtunk perzsa és más
szőnyegre.**

Kereskedelmi és Iparbank (vasuti parkkal szemben). 7126

Gyapjufonó mestert vagy segédet keresünk állandó munkára. Írásbeli ajánlatokat »Gyapjufonoda« jellegre a kiadóba kérünk. 7384

Gyógyszerészségéd (assistent pharmacie) jó praxissal állást keres. Cim a kiadóban. 7256

Almolnárak, molnársegédek és zsákolók azonnali belépésre felvétetnek Gliedmlin, Subotica. 7389

Irodai gyakornoknő, aki németül vagy szerbül is beszél, azonnali belépésre keressük. Ajánlatok »Megbízható« jellegre a kiadóhivatalba kéretnek. 7392

Ingyen fát nem adunk, ellenben 26 din.-ért 100 kg.-ot kaphat I-a tüzfát házhoz szállitva J. Vujković i Drug-ná, Subotica. — Tel. 6-69